

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
మొదటి అధ్యాయము.

నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో, సూత
పౌరాణికుడు శౌనకుడు మొదలగు మహామునులకు మహాభాగవత
పురాణమును ఈ విధంగా వినిపిస్తున్నాడు.

“శౌనకాది మహామునులారా! ఆ ప్రకారంగా శుక మహర్షి
పరీక్షిత్తు మహారాజుకు భాగవత పురాణమును వినిపిస్తూ ఉండగా,
పరీక్షిత్తు శుకమహర్షిని ఈ విధంగా అడిగాడు.

“ఓ మహర్షీ! తమరు నా మీద దయయుంచి, నాకు
నివృత్తి మార్గమును అనగా దేవ మార్గమును వివరించారు. ఈ నివృత్తి
మార్గము ద్వారా యోగులు పరబ్రహ్మ పదమును పొందుతారు అని
చెప్పారు. అలా కాకుండా, ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగి తేలుతూ
ఎప్పుడూ విషయవాంఛలకు లోబడిన వారిని మాయ ఆవరించి
ఉంటుంది. వారు ఒక దేహము పోతే మరొక దేహమును ధరిస్తూ
ఉంటారు. వారు చేసినకర్మఫలములను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. పుణ్యం
చేస్తే స్వర్గానికి, పాపం చేస్తే నరకానికి పోతారు. ఆ పుణ్య పాపములు
అయిపోగానే మరలా జన్మ ఎత్తుతూ ఉంటారు. అధర్మ మార్గములో
నడచిన వారికి ఫలితంగా వచ్చే నరకములను ఆ నరకములలో పడే
బాధలను వివరించారు. ఇవే కాకుండా స్వాయంభువ మన్వంతరము
గురించి సృష్టి ఎలా జరిగిందీ అనే విషయాలు వివరించారు.

స్వాయంభువ మనువు కుమారులైన ప్రియవ్రతుడు, ఉత్తానపాదుడు, వారి వంశముల గురించి వివరంగా చెప్పారు. ఈ భూమిని ఎన్ని భాగములుగా విభజించినది, అందులో ఉన్న ద్వీపములు, వర్షములు, నదులు, పర్వతములు, మొదలగు వాని గురించి విపులంగా చెప్పారు. అదేవిధంగా భూమండలము, నక్షత్రమండలము, చంద్రమండలము, జ్యోతిష్శక్రము వాటి గురించి వివరించారు. 14 లోకముల గురించి చెప్పారు.

ఇవన్నీ చెప్పారు కానీ, ఒక విషయం మాత్రం చెప్పలేదు. ఈ లోకంలో మానవులు ప్రతి దినము పుణ్య కర్మలు పాప కర్మలు చేస్తుంటారు కదా! పుణ్యకర్మలకు స్వర్గ సుఖములు అనుభవిస్తారు. పాప కర్మలకు నరకానికి వెళతారు కదా. అలా నరకానికి వెళ్లకుండా, ఈ లోకంలోనే ఆ పాపఫలమును పోగొట్టుకునే మార్గం ఏదైనా ఉందా తెలియజేయండి.” అని అడిగాడు పరీక్షిత్తు మహారాజు. శుక మహర్షి ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ జన్మలో మానవులు తమ మనస్సు, వాక్కు, కర్మలతో పాపములు చేస్తుంటారు. కానీ అదే మనోవాక్కాయములతో ఆపాపములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకొని, నరక బాధలను తప్పించుకోవచ్చు అని ధర్మశాస్త్రములలో చెప్పబడింది. కాబట్టి మానవులు తమ దేహములలో శక్తి ఉన్నప్పుడే తాము చేసిన పాపములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకొనుటకు ప్రయత్నం చెయ్యాలి. వైద్యుడు ఎలాగైతే రోగి యొక్క బాధలకు అనుగుణంగా తగిన ఔషధములు ఇచ్చి నయం చేస్తాడో, అదే ప్రకారంగా మానవులు కూడా ధర్మశాస్త్రములో చెప్పబడిన

ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకొని నరక బాధలను తప్పించుకోవచ్చును.” అని అన్నాడు శుకమహర్షి.

ఆ మాటలను విన్న పరీక్షిత్తుకు ఒకసందేహము వచ్చింది.

“ఓ మునీంద్రా! మీరు చెప్పింది బాగానే ఉంది. కానీ, మానవుల బుద్ధి మంచిది కాదు. తరచుగా పాపములు చేసే మానవులకు, రాజులు దండిస్తారనే భయం, లోకుల చేతిలో నిందలు పడాలనే భయం, చచ్చిన తరువాత నరకానికి పోతామేమో అనే భయం ప్రతి మానవుడికీ ఉంటుంది. పాపం చెయ్యడం ఒంటికి మంచిది కాదు, పాపం అన్ని విధాలా అనర్థకం అని అందరికీ తెలుసు. కానీ, ప్రతి మానవుడూ, ప్రతిరోజూ పాపాలు చేస్తూనే ఉన్నాడు. మీరు చెప్పినట్టు తాను చేసిన పాపములకు ఒకసారి ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నా మరలా పాపాలు చేస్తూనే ఉన్నాడు. ఇటు వంటి వారికి ధర్మశాస్త్రములలో చెప్పబడిన ప్రాయశ్చిత్తముల వలన ఏం ప్రయోజనం కలుగుతుంది. తమరు చెప్పినట్టు పాపం చేసిన వాడు ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నాడు. వాడి పాపం పోయింది. తరువాత ఊరుకోడు కదా. అదే పాపమును మరలా మరలా చేస్తూనే ఉంటాడు. మరలా ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకుంటూనే ఉంటాడు. ఇదంతా ఏనుగుస్నానం చేసినట్టు ఉంటుంది కదా! ” అని అడిగాడు.

(ఏనుగు నదిలో దిగి తన తొండంతో నీళ్లు చల్లుకొని శుభ్రంగా స్నానం చేస్తుంది. ఒడ్డుకు వచ్చిన తరువాత మట్టిని తొండంతో ఎత్తి ఒంటినిండా పోసుకుంటుంది. దీనినే గజస్నానం అంటారు.)

దానికి శుకమహర్షి ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీవు ఒక విషయం మరిచి పోతున్నావు. కర్మలు చేస్తే పాపం వస్తుంది. దానికి చేసే ప్రాయశ్చిత్తం కూడా ఒక కర్మ. కాబట్టి ఒక కర్మతో మరొక కర్మను పోగొట్టుకోవడం సాధ్యం కాదు. ఒక పాప కర్మ చేసి, ఆ పాపము మరొక కర్మతో నశిస్తుంది అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఒక కర్మతో మరొక కర్మను ప్రక్షాళన చేయాలని అనుకోవడమే అజ్ఞానము, అవిద్య. బురదను బురదతో కడగలేము. అలాగే మద్యమును మద్యముతో కడగలేము. కాబట్టి, ముందు పాపం చేసిన వాడిలో ఉన్న అజ్ఞానము నశించాలి. ఇంక పాపం చెయ్యను అని అనుకోవాలి. అప్పుడు ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకుంటే ఫలితం ఉంటుంది. పాపం చెయ్యడానికి మూలం అయిన అవిద్యను లోపల పెట్టుకొని ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకున్నా ఏమీ లాభం లేదు. మనసులో పాపం చెయ్యాలి అనే ఆలోచన ఉన్నంతవరకూ ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకున్నా పాపాలు చేస్తూనే ఉంటాడు.

ఓ రాజా! నిజమైన ప్రాయశ్చిత్తము అంటే యజ్ఞాలు, వ్రతాలు చెయ్యడం కాదు. ఇంక మీదట పాపం చెయ్యకూడదు అనే ధృఢ సంకల్పం మనసులో కలగాలి. భగవంతుని మీద భక్తి ఉండాలి. జ్ఞానం పెంచుకోవాలి. తనలో ఉన్న అవిద్యను పారదోలాలి. అదే నిజమైన ప్రాయశ్చిత్తము.

ఓ రాజా! ప్రతిరోజూ మితంగా ఆహారం తీసుకుంటూ, తినకూడని పదార్థములకు దూరంగా ఉంటే, వాడికి ఎటువంటి రోగములు రావు. పైగా ఇదివరకు ఉన్న రోగములు కూడా

తగ్గిపోతాయి. ఇదే ప్రకారంగా నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడిపేవాడికి తత్త్వజ్ఞానము దానంతట అదే కలుగుతుంది.

నియమ నిష్ఠలతో జీవితం గడపడం అంటే బ్రహ్మ చర్చమునుపాటించడం, మనస్సును, ఇంద్రియములను నిగ్రహించుకోవడం, తనకు ఉన్న దానిలో దానం చెయ్యడం, సత్యం పలకడం, శుచిగా ఉండటం, అహింసను పాటించడం (తన మాటలతో కానీ, చేతలతో కానీ ఎదుటి వారిని నొప్పించకుండా ఉండటం). వీటిని పాటిస్తే వారికి ఎటువంటిపాపములు అంటవు. ఒక వేళ వారు తెలియక ఏదైనా పాపం చేసినా అది ఎండిన వెదురు పాదకు నిప్పుఅంటుకుంటే ఎలా కాలి పోతుందో, అలాగే ఆ పాపములు అన్నీ కాలిపోతాయి.

ఓ రాజా! కొంత మంది తపస్సు చేసి తమ పాపములను పోగొట్టుకుంటే, మరికొంతమంది పరమాత్మయందు అచంచలమైన భక్తితో తమ పాపములను పోగొట్టుకుంటారు. తెలిసో తెలియకో ఏదైనా పాపములు చేస్తే, వాటిని పరమాత్మయందు ఉన్న భక్తి వలన నాశనము చేసుకుంటారు.

ఓ రాజా! మానవులు ఎన్ని పాపములు చేసిననూ, వారు పరమాత్మకు తమను తాము అర్పించుకున్నచో, వారి పాపములు అన్ని నశించి పోతాయి. అంతే కానీ, పరమాత్మ ఎడల అచంచలమైన భక్తిలేనిదే, ఎన్ని తపస్సులు చేసినా, వారి పాపములు పోవు. కాబట్టి ఈ లోకములో మంగళకరమైనది, భయం అనేది ఎరుగనిది అయినది అయిన భక్తి మార్గమే శ్రేష్ఠమైనది. అదే నిజమైన మార్గము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఒక కుండలో మధ్యం పోసాము.
తరువాత ఆ కుండను శుద్ధిచేయడానికి సమస్తనదుల పుణ్యజలములు
అయినా సరిపోవు. అలాగే ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకున్ననూ,
పరమాత్మ ఎడల భక్తి లేనిదో, అతని పాపములు నశించవు. అతడు
పవిత్రుడు కాడు. జీవితంలో ఒక్కసారి అయినా ఆ పరమాత్మ యొక్క
పాదపద్మముల మీద మనస్సును నిలిపితే, ఆ పరమాత్మ
గుణగణములను కీర్తిస్తే, దానిని మించిన ప్రాయశ్చిత్తము మరొకటి
లేదు. అటువంటి వానికి కలలో కూడా యమభటులు దగ్గరకు రారు.

ఈ సందర్భంలో నీకు నేను ఒక కథ చెబుతాను.
సావధానంగా విను. ఈ కథలో విష్ణు దూతలు, యమ దూతల యొక్క
సంవాదము చాలా ప్రముఖమైనది. పూర్వము కన్యాకుబ్జ దేశములో
అజామీళుడు అనే బ్రాహ్మణుడు నివసిస్తూ ఉండేవాడు. అతడు ఒక
వేశ్యావృత్తిలో ఉన్న శూద్రస్త్రీని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఆ వేశ్య
వ్యామోహంలో పడి అజామీళుడు బ్రాహ్మణులకు విధింపబడిన కర్మలు
అన్నీ విడిచిపెట్టాడు. జాదము, వేట, మాంసము తినడం, దొంగతనాలు
చేయడం, దారి దోపిడీలు చేయడం మొదలగు అసాంఘికమైన
పనులు చేసి తనను, తన కుటుంబాన్ని పోషించుకోసాగాడు. కేవలం
తన స్వార్థం కోసరం ఇతరులను హింసించడం, పీడించడం ఒక
వృత్తిగా పెట్టుకున్నాడు.

ఈ ప్రకారంగా అజామీళుడికి 80 సంవత్సరములు
నిండాయి. ఆయనకు పదిమంది సంతానము కలిగారు. ఆ
సంతానములో ఆఖరి వాడి పేరు నారాయణ. ఆఖరి సంతానము
అయిన నారాయణుడు అంటే అజామీళుడికి ఎంతో ప్రేమ. వచ్చీరాని

మాటలతో బుడి బుడి నడకలతో అలరించుచున్న నారాయణను చూచి మురిసిపోయేవాడు. ఇంతే కాకుండా తను మాంసము తింటూ వాడికి తినిపించేవాడు. తను మధ్యం తాగుతూ వాడిచేత తాగించేవాడు.

ఆ ప్రకారంగా అజామీకుడికి 80 ఏళ్లు నిండాయి. మృత్యువు అతనిని ఏక్షణం అయినా కబళించడానికిపాంచి ఉంది. ఈ విషయం తెలియని అజామీకుడు ఎప్పుడూ తన కుమారుడు నారాయణ ఎలా బతుకుతాడో అని దిగులుపడేవాడు. ఇంతలో అజామీకుడికి మరణకాలము ఆసన్నమయింది. యమభటులు వచ్చి అజామీకుడికి అటు ఇటు నిలబడ్డారు. నారాయణ దూరంగా ఆడుకుంటున్నాడు.

మరణం ఆసన్నమవడంతో అజామీకుడి గొంతులో గురగుర మొదలయింది. అలాగే గద్గదస్వరంతో దూరంగా ఆడుకుంటున్న కొడుకును “నారాయణా”... “నారాయణా” అని పిలుస్తున్నాడు. అజామీకుడు నారాయణ నామస్తరణ చేయడం విష్ణుదూతలకు వినబడింది. ఎవరో అవసానకాలంలో నారాయణ నామస్తరణ చేస్తున్నాడు అని తెలుసుకొని విష్ణుదూతలు కూడా అజామీకుడి వద్దకు వచ్చారు. అజామీకుడి కాలం తీరిపోవడంతో యమదూతలు అతని మెడకు పాశం వేసి లాగుతున్నారు. ఇంతలో విష్ణుదూతలు వచ్చి వారిని అడ్డుకున్నారు.

యమదూతలు విష్ణుదూతలతో ఇలా అన్నారు. “అయ్యా! మీరెవరు. ఎందుకు యమభటులమైన మమ్ములను భిక్కురించే సాహసము చేస్తున్నారు. మీరు చూడబోతే గొప్పవారి లాగా ఉన్నారు. మీ కళ్లు తామర రేకుల వలె ఉన్నాయి. పచ్చని పట్టు వస్త్రములను ధరించి ఉన్నారు. శంఖ చక్రములు కలిగి ఉన్నారు. మీ తలల మీద కిరీటములు కాంతులు వెదజల్లుతున్నాయి. మీ మెడలలో తామరపూల మాలలు అలంకరించుకొని ఉన్నారు. మీ శరీరముల నుండి వచ్చే కాంతితో ఈ ప్రదేశము అంతా ప్రకాశిస్తూ ఉంది. వీడు పాపాత్ముడు. వీడినిమేము యమధర్మరాజు వద్దకు తీసుకొని పోవడానికి వచ్చాము. మా పనికిమీరు ఎందుకు అడ్డుతగులుతున్నారు. ” అని అడిగారు.

యమదూతల మాటలు విన్న విష్ణుభటులు వారితో ఇలా అన్నారు. “మా సంగతి అలా ఉంచండి. మీరు యమధర్మరాజు భటులము అని చెప్పుకుంటున్నారు కదా! మీకూ కొంత ధర్మం తెలిసి ఉంటుంది. కాబట్టి మాకు ధర్మము అంటే ఏమిటో, అధర్మము అంటే ఏమిటో తెలియజేయండి. మీరు పుణ్యం చేసిన వారిని, పాపం చేసిన వారిని ఏ ప్రాతి పదికన దండిస్తారు. వాటికి కారణములు చెప్పండి. పాప కర్మలు చేసే వారు అందరూ దండించబడటానికి అర్హులైనా లేక కొంతమంది పాపులు మాత్రమే దండనకు అర్హులా! ఈ విషయాలు అన్నీ తెలుసుకున్న తరువాత, అప్పుడు ఇతడు ధర్మం చేసాడో అధర్మం చేసాడో, పుణ్యం చేసాడో పాపం చేసాడో నిర్ణయించవచ్చును.” అని అన్నాడు.

వారి మాటలకు యమధర్మరాజు భటులు ఇలా అన్నారు. “ఓ పుణ్యపురుషులారా! వేదములు అందరికీ ప్రమాణములు. వేదములు

సాక్షాత్తు నారాయణ స్వరూపములు, అపౌరుషేయములు.

వేదములలో ఏ పనులు చెయ్యాలని అన్నారో ఆ పనులే ధర్మమైన పనులు. వేదములలో చెప్పబడిన దానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తే అది అధర్మము అవుతుంది.

మానవులు చేసే ప్రతిపనికి ప్రత్యక్ష సాక్షి సూర్యుడు, అగ్ని, ఆకాశము, వాయువు, దేవతలు, రాత్రి పూట చంద్రుడు, సంధ్యాకాలము. ఇంకా మానవులు చేసే పనులకు పగలు, రాత్రి, దిక్కులు, భూమి, నీరు, ఇవి అన్నీ సాక్ష్యములు. ఇంతమంది చూస్తూ ఉండగా పాపం చేస్తే వారికి దండన విధించబడుతుంది. వారు వారు చేసిన పాప కర్మలకు తగిన దండన విధించబడుతుంది.

ఓ మహాపురుషులారా! మానవులు కర్మలు చేయకుండా ఉండలేరు. కర్మలు చేయకుండా జీవించడం అసాధ్యం. మానవులు చేసే కర్మలలో పుణ్య కర్మలు, పాప కర్మలు రెండూ ఉంటాయి. ఎందుకంటే మానవులు తమలో అంతర్గతంగా ఉన్న సత్వ, రజస్, తమోగుణములను అనుసరించికర్మలు చేస్తుంటారు. ఆ కర్మలు మూడు విధములుగా ఉంటాయి. పుణ్య కర్మలు, పాప కర్మలు, పుణ్యము పాపము కలిసిన కర్మలు. ఒక మనిషి ప్రస్తుతము చేసే కర్మలను బట్టి అతని గత జన్మలలో చేసిన కర్మలను, రాబోవు జన్మలో చేయబోయే కర్మలను ఊహించవచ్చును.

ఈ లోకంలో మానవులు చేసే కర్మలు అన్నిటినీ సమవర్తి అయిన యముడు నిరంతరము గమనిస్తూ ఉంటాడు. వారు

అంతకుముందు ఏమి కర్తలు చేసారో, తరువాతి జన్మలో
ఏమేమి కర్తలు చేయబోతారో, మరణానంతరము వారికి ఏయే శిక్షలు
విధించాలో, మరుజన్మలో వారికి ఏయే దేహములు ఇవ్వాలో
ఆలోచిస్తుంటాడు.

కాని మానవులకు పూర్వజన్మ స్మృతి ఉండదు. ఈ జన్మలో
ఏ దేహంతో ఉన్నాడో అదే శాశ్వతము అనుకుంటాడు. నేను, నాది అని
అహంకరిస్తుంటాడు. గత జన్మలో తను ఎవరో, ఏ కారణం వల్ల అతనికి
ఈ జన్మవచ్చిందో తెలుసుకోలేడు. తాను ఈ జన్మలో చేస్తున్న కర్మల
ఫలితంగా తనకు ఏ జన్మరాబోతుందో కూడా తెలుసుకోలేడు.

ఐదుజ్ఞానేంద్రియములు, ఐదు కర్మేంద్రియములు, ఐదు
తన్మాత్రలు, మనస్సు వీటితో జీవుడు కర్మలు చేస్తుంటాడు. ఈ ప్రకారం
చేసే కర్మలలో పుణ్య కర్మలు, పాప కర్మలు, మిశ్రమ కర్మలు ఉంటాయి.
పది ఇంద్రియములు, 5 తన్మాత్రలు, మనస్సు, మూడు గుణములు వీటి
కలయికతో మానవుడు కర్మలు చేస్తూ సుఖదుఃఖములకు నిలయమైన
సంసారబంధములో చిక్కుకుంటాడు. ఒకసారి సంసారములో పడిన
తరువాత ఈ జీవునికి జ్ఞానము వివేకము నశిస్తుంది. ఇంద్రియములు
వశము తప్పుతాయి. తనకు ఇష్టం లేకపోయినా కొన్ని కర్మలను విధిలేక
చేస్తుంటాడు. పట్టుపురుగు ఎలాగైతే తన చుట్టు పట్టుదారములను
అల్లుకొని, ఆ గూటిలో చిక్కుపడి బయటకు రాలేకపోతుందో, ఈ
జీవుడు కూడా తాను చేసిన కర్మబంధనములలో చిక్కుపడి,
బయటకు రాలేడు. బయటకువచ్చే మార్గము కూడా కనపడదు. ఆ
కర్మలనుండి ముక్తి చెందడం ఎలాగో కూడా తెలుసుకోలేడు.

ఏ జీవుడు కూడా ఈ లోకంలో కర్మ చేయకుండా క్షణం కూడా జీవించలేడు. అది సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే ఆ జీవుడు గతజన్మలో చేసిన కర్మల వాసనలు ఈ జన్మలో అతని చేత కర్మలు చేయిస్తాయి. జీవుడు, తాను చేసిన కర్మలు మంచి ఫలితములను ఇస్తే అది తాను చేసుకున్న అదృష్టము అని పొంగిపోతాడు. ఇంకా కర్మలు చేస్తుంటాడు. ఈ జన్మవాసనలే అతని తదుపరి జన్మకు కారణం అవుతాయి.

ఈ లోకంలో పుట్టిన తరువాత, జీవుడు ప్రకృతితో సంబంధం పెట్టుకుంటాడు. నేను,నాది అనే అహంకారంలోపడిపోతాడు. సంసార బంధములో చిక్కుకుంటాడు. ఈ అజామీళుడు కూడా అలాంటి వాడే. అజామీళుడు అనే ఇతడు బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో పుట్టాడు. శాస్త్రములను చదువుకున్నాడు. సాత్విక గుణసంపన్నుడు. మంచి ఆచారములను పాటించాడు. దయ, క్షమ మొదలగు మంచి గుణములను అలవరచుకున్నాడు. ఇతని హృదయము కోమలమైనది. ఇంద్రియములను జయించాడు. పవిత్రంగా జీవించాడు. ప్రతిరోజూ అగ్ని కార్యం చేసేవాడు. అతిథులను పూజించేవాడు. ఇతనికి ఎవరిమీదా అసూయ లేదు. చాలా తక్కువగా మాట్లాడేవాడు.

ఇటువంటి సద్గుణ సంపన్నుడు అయిన ఈ అజామీళుడు ఒక రోజు తండ్రి ఆదేశము మేరకు పండ్లు, ద్రవ్యలు, సమిధలు తేవడానికి అడవికి వెళ్లాడు. అక్కడ ఒక నిర్జన ప్రదేశములో ఒక వేశ్య తన విటునితో శృంగార కలాపాలు సాగించడం చూచాడు. అతని మనస్సు చలించింది. ఆ వేశ్య మీదికి మనసు పోయింది. అంతలో ధైర్యం

తెచ్చుకున్నాడు. తాను నేర్చిన శాస్త్రములు అన్నీ గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. తన మనస్సును నిగ్రహించుకోడానికి శతవిధాలా ప్రయత్నం చేసాడు. కానీ అతని వల్ల కాలేదు. అతడు చూస్తున్న దృశ్యం అటువంటిది. అక్కడి నుండి కదలలేకపోయాడు.

క్రమక్రమంగా అతని జ్ఞానము నశించింది. ఆ వేశ్య కావాలని మనస్సు తీవ్రంగా కోరింది. ఆ వేశ్యగురించి ఆలోచించసాగాడు. ఆమె ఇంటికి వెళ్లాడు. ఆమెకు దాసుడయ్యాడు. (చింతామణి నాటకంలో బిల్వమంగళుడి మాదిరి అయ్యాడు.) సర్వస్వాన్ని ఆ వేశ్యకు అర్పించాడు. తల్లి తండ్రులను భార్యను వదిలేసాడు. బ్రాహ్మణ ధర్మమును విడిచిపెట్టాడు. ఆ వేశ్యను వివాహం చేసుకున్నాడు. తండ్రి సంపాదించిన ధనం అంతా ఆ వేశ్యను సంతోష పెట్టడానికి వ్యయం చేసాడు. ఆమె సంతోషమే తన సంతోషం అనుకున్నాడు. ఆమె ఏమి కోరితే దానిని తెచ్చి ఇవ్వడానికి ఏ పని చేయడానికైనా వెనుకాడలేదు. అన్యాయంగా అక్రమంగా ధనం సంపాదించి ఆ వేశ్యను ఆమె కుటుంబాన్ని పోషించసాగాడు. ఆమెతో కూడా మద్యము సేవించేవాడు. మాంసము తినేవాడు. ఆమె కోసరం ఎన్నో పాపాలు చేసేవాడు. అతని జీవితం పాపపంకిలము అయింది. ఇంత జరిగినా అతనికి పశ్చాత్తాపం కలగలేదు. అతడు ఎటువంటి ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకోలేదు. ఇప్పుడు ఇతనికి మరణం ఆసన్నం అయింది. అందుకని మేము ఇతనిని యముని వద్దకు తీసుకొని పోవడానికి వచ్చాము. యమధర్మరాజు ఇతడు చేసిన పాపములకు తగినశిక్షలు విధించి అతనిని పరిశుద్ధుని చేస్తాడు.” అని అన్నారు యమభటులు.

శ్రీమద్భాగవతము షష్ఠస్కంధము

మొదటి అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
రెండవ అధ్యాయము.

యమభటులు చెప్పినది అంతాసావధానంగా విన్నారు
విష్ణుభటులు. యమభటులతో ఇలా అన్నారు.

“మీరు చెప్పినది వింటుంటే యమధర్మరాజు సభలో కూడా
అధర్మము జరుగుతూ ఉంది అనిపిస్తూ ఉంది. ఏ పాపమూచెయ్యని
వారిని, దండించ తగని వారిని కూడా మీ యమధర్మరాజు
దండిస్తున్నాడు అని స్పష్టం అవుతూ ఉంది.

యమధర్మరాజు ప్రజలను వాత్సల్యంతో పరిపాలించాలి.
గురువు వలె జ్ఞాన బోధ చెయ్యాలి. అందరినీ సమంగా చూడాలి. కాని
మీ యముడు దండించ తగని వారిని దండిస్తున్నాడు. ఇంక ఈ
లోకంలో ప్రజలను ఎవరు రక్షిస్తారు. పెద్దవారు, శ్రేష్ఠమైన వారు
ఆచరించిన ధర్మములనే ప్రజలుకూడా ఆచరిస్తారు. వారు దేనిని
ప్రమాణంగా స్వీకరిస్తే ప్రజలు కూడా దానినే ప్రమాణంగా స్వీకరిస్తారు.
ఎందుకంటే మానవులకు ధర్మాధర్మ విచక్షణ తెలియదు. వారు
అమాయకులు. తన యజమాని ఒడిలో పెంపుడుజంతువులు పడుకొని
నిశ్చింతగా ఉన్నట్టు ఈ ప్రజలుకూడా తమ యజమాని పాలనలో
నిశ్చింతగా ఉంటారు. దయా సముద్రుడు అయిన మీ యమధర్మరాజు,
తన మీద విశ్వాసము ఉంచిన అమాయక ప్రజలను ఎలా
పీడించగలడు?

ఇంక ఈ అజామీకుడి వ్యవహారానికి వద్దాము. ఇతడు మొదట నిష్ఠాగరిష్టుడు. కాని ఒకానొక బలహీనక్షణంలో భ్రష్టుడయ్యాడు. కాని అతడు తన పాపములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నాడు. ఈ జన్మలోనే కాదు గతజన్మలలో చేసిన పాపములను కూడా పోగొట్టుకున్నాడు. ఎలాగంటే ఈ అజామీకుడు తన అవసాన దశలో తన కుమారుని పిలిచే మిషతో నారాయణ నామ స్మరణ చేసాడు. అంతే కాదు ఆ కుమారుడిని భోజనానికి పిలిచేటప్పుడు, దూరంగా ఉన్నప్పుడు పిలిచేటప్పుడు నారాయణా నారాయణా అంటూ పదే పదే నారాయణ నామస్మరణ చేసాడు. దానితో అతని పాపములన్నీ పటాపంచలయ్యాయి. ఆతడు తను చేసినపాపములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నట్టు అయింది.

ఓ యమభటులారా! ఇతరుల ధనమును, బంగారు ఆభరణములను అపహరించువాడు, మద్యపానము చేయువాడు, నమ్మిన మిత్రులకు ద్రోహము చేయువాడు, బ్రాహ్మణులను హత్య చేసినవాడు, గురువు గారి భార్యతో అక్రమ సంబంధము పెట్టుకున్నవాడు, ఆడువారిని అకారణంగా చంపేవాడు, గోవులను చంపి మాంసమును తినువాడు, తల్లి తండ్రులను హత్యచేసేవాడు, రాజద్రోహము చేసే వాడు, రాజునే హతమార్చేవాడు, ఇవే కాదు ఇంకా ఘోరకృత్యములను చేసేవాళ్లుకూడా, విష్ణువుయొక్క నామమును పలుమారు భక్తితో పలికితే వారి పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము కలుగుతుంది. ఎందుకంటే తన నామును ఉచ్చరించే వారిని నారాయణుడు తన భక్తులుగా స్వీకరిస్తాడు. అక్కున చేర్చుకుంటాడు, కాపాడతాడు.

శ్రీహరి పేరును నిర్మలమైన భక్తితో పలికినంత
మాత్రముననే వచ్చే ఫలము ఎన్ని యజ్ఞయాగములు, వ్రతములు,
చేసినా కలుగదు. ఎన్ని పాపములుచేసినా, నారాయణనామస్తరణతోనే
ప్రాయశ్చిత్తము కలుగుతుంది.

ఓ యమదూతలారా! కేవలము యజ్ఞములు వ్రతములు
చేసుకున్నంత మాత్రాన చేసిన పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము కలుగదు.
ఎందుకంటే, ఒకసారి ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్న తరువాత, ఆ
మానవుడు మరలా పాపములు చేయడం మొదలు పెడతాడు. అలా
చేయకుండాఉండాలంటే శ్రీహరి మీద భక్తి, శ్రీహరి నామమును
పలకడం ముఖ్యం. పాపములు చేయడానికి మూలమైన అవిద్య
నాశనం కావాలంటే శ్రీహరిమీద భక్తి కలిగి ఉండటం ప్రధానము.
శ్రీహరి మీద భక్తి మాత్రమే మనస్సును నిర్మలం చేస్తుంది. మరలా
పాపం చెయ్యనివ్వదు.

ఈ అజామీళుడు తాను చనిపోయేసమయంలో తన
కుమారుని పిలుస్తూ “నారాయణా నారాయణా” అంటూ శ్రీహరి
నామమును చాలా సార్లు పలికాడు. అందువలననే ఇతను చేసిన
పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నట్టు అయింది. కాబట్టి ఇతడు
నరకలోకములకు తీసుకొని పోవుటకు అర్హుడు కాడు. ఇతనిని
వదిలెయ్యండి.

ఓ యమభటులారా! అంతేకాదు. నారాయణ నామస్తరణ
వలన వచ్చే ఫలము అంతా ఇంతా కాదు. ఏదో ఒక నెపంతో

నారాయణ నామ స్మరణ చేసినా, “నారాయణా నారాయణా” అంటూ పరిహాసంగా మాట్లాడినా, నారాయణ అర్థం వచ్చేటట్టు పాటలు పాడినా, యాదాలాపంగా నారాయణనామ స్మరణ చేసినా, అతను చేసిన పాపములు నశించిపోతాయి. అంతే కాదు ఎవడైనా పైనుండి కిందపడితే “నారాయణా” అంటూ అరుస్తాడు. జారిపడినా, దెబ్బతగిలినా “నారాయణా” అంటాడు. ఏదైనా తేలు,పాము కరిచినా, జంతువు తరిమినా “నారాయణా నారాయణా” అంటూ అరుస్తాడు. రోగంతో బాధపడుతున్నా, ఎవరిచేతనన్నా దెబ్బలు తింటున్నా ఆ బాధను తట్టుకోలేక “నారాయణా నారాయణా” అంటూ ఏడుస్తాడు. ఆ ప్రకారంగా అప్రయత్నంగా “నారాయణ” నామము ఉచ్చరించినా అతనికి నరకమునకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉండదు.

యమభటులారా! మహా ఋషులు అందరూ ఆలోచించి మానవులు చేసిన పాపముల మొక్క తీవ్రతను బట్టి ప్రాయశ్చిత్తములను నిర్ణయించారు. పెద్ద పెద్ద పాపములకు పెద్ద పెద్ద ప్రాయశ్చిత్తములను, చిన్న చిన్నపాపములకు చిన్న చిన్న ప్రాయశ్చిత్తములను నిర్ణయించారు. కాని శ్రీహరి నామస్మరణకు పెద్ద చిన్న తారతమ్యములేదు. ఒకసారి ఉచ్చరించినా, వేయి సార్లు ఉచ్చరించినా అతనిపాపములు హరించిపోతాయి.

యమభటులారా! తపస్సు చేయడం వలనా, దాన ధర్మములు చేయడం వలనా, వ్రతములు చేయడం వలనా చేసిన పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకొనవచ్చును. అందులో సందేహము లేదు. కాని దాని వలన అతని హృదయములో ఉన్న మలినము తొలగిపోదు. అతను చేసిన పాపములకు మూలమైన చిత్తవృత్తులు,

చెడ్డ సంస్కారములు తొలగిపోవు. అవి కేవలము పరమాత్ముని ఎడల
అచంచల మైన భక్తితోనూ, పరమాత్మ పాదసేవనముతో మాత్రమే
తొలగిపోతాయి. ఒక్క చిన్న అగ్ని రవ్వ పెద్ద గడ్డివామిని సమూలంగా
కాల్చివేసినట్టు, జ్ఞానముతో గానీ, అజ్ఞానముతోగానీ ఒక్కసారి
నారాయణనామస్తరణ చేస్తే చాలు, అతని పాపరాసి దగ్ధము
అయిపోతుంది. జెషధము యొక్క గుణము తెలియకుండా దానిని
లోపలకు తీసుకుంటే, అది దాని ప్రభావమును చూపకుండా
మానుతుందా! అలాగే తెలిసి కానీ, తెలియకకానీ నారాయణ
నామమును ఉచ్చరిస్తే, అదికూడా తన ప్రభావమును చూపకుండా
ఊరుకోదు. కాబట్టి ఈ అజామీకుడు తనకుమారుని పిలిచే మిషతో
నారాయణ నామమును పలుమారు పలికాడు కాబట్టి ఇతను చేసిన
పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నట్టు అయింది. ఇప్పుడు ఇతడు
మీరు అనుకున్నట్టు పాపాత్ముడు కాదు. ఇతనిని నరకమునకు
తీసుకొని వెళ్లవలసిన అవసరము లేదు.” అని తేల్చిచెప్పారు
విష్ణుదూతలు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా విష్ణుదూతలు
అజామీకుడిని యమదూతల బారి నుండి కాపాడారు. చేసేది లేక
యమదూతలు తిరిగి ఒట్టి చేతులతో యమపురికి వెళ్లారు.
అజామీకుడు తన పక్కనే నిలబడి ఉన్న విష్ణుభక్తులకు భక్తితో
నమస్కరించాడు. వారిని చూస్తూ పరమానందమును పొందసాగాడు.
యమదూతలు వెళ్లగానే విష్ణుదూతలు కూడా అక్కడి నుండి
వెళ్లిపోయారు.

ఒక పక్క యమదూతలు మరొక పక్క విష్ణుదూతలు, వీరిరువురి సంవాదన విన్న తరువాత, అజామీకుడిలో అంతర్మధనం మొదలయింది. అతని మనస్సునిర్మలమయింది. శ్రీహరి మీద భక్తి కలిగింది. తాను అప్పటి దాకా చేసిన పాపపు పనులు ఒకటి వెంట ఒకటి గుర్తుకు రాసాగాయి. తనలో తాను ఇలా అనుకోసాగాడు.

“ఆహా! నేను ఎంతటి దుర్మార్గుడను. ఇంద్రియ సుఖములకు వశుడను అయ్యాను. మహాపతివ్రత అయిన భార్యను వదిలి ఒక వేశ్యను వివాహం చేసుకున్నాను. ఆమె వలన సంతానము కూడా పొందాను. నేను పుట్టిన బ్రాహ్మణ జాతికి ద్రోహం చేసాను. ఎంతో మంది సత్పురుషులను అవమానించాను. ఎన్నో పాపము పనులు చేసాను. పుట్టిన కులమునకు కళంకము తీసుకొని వచ్చాను. అనుకూలవతి అయిన భార్యను వదిలి పెట్టి, మద్యముతాగే వేశ్య వెంట తిరిగాను. నా తల్లితండ్రులు వృద్ధులు. వాళ్లకు నేనే దిక్కు. కానీ నేను దయలేకుండా వారిని విడిచిపెట్టాను. వారి ధనమును అపహరించి వేశ్యకు సమర్పించాను. ఎటువంటి దుర్మార్గుడైనా కన్న తల్లి తండ్రులను వారి వృద్ధాప్యములో వదిలిపెడతాడా! కాని ఆ పాపానికి నేను ఒడిగట్టాను. నాలాంటి కాముకుడికి, పాపికి నరకమే సరిఅయిన శిక్ష.

ఇప్పుడు జరిగినది అంతా నాకు కలలో జరిగినట్టు ఉంది. ఆ యమభటులు నన్ను లాగుకొని పోవడం, విష్ణుభటులు అడ్డుపడటం నాకు స్పష్టంగా తెలుస్తూ ఉంది. ఇప్పుడు వాళ్లంతా ఏమయినారు? ఎక్కడకు వెళ్లారు? నన్ను యమభటులు ఈడ్చుకొని పోతుంటే, నన్ను కాపాడిన విష్ణుపార్శ్వదులు కూడా కనిపించడం లేదు. నేను ఎన్నోపాపములు చేసినా, నా పూర్వపుణ్యఫలము చేత విష్ణుదూతల

యొక్క దర్శనభాగ్యము కలిగింది. నా జన్మధన్యమయింది. ఇప్పుడు నా మనస్సు ప్రశాంతంగా ఉంది.

నా పూర్వపుణ్యవిశేషము వలన కాకపోతే, ఎన్నో పాపములు చేసిన నేను, నా అవసాన దశలో నా కుమారుని పిలిచే మిషతో “నారాయణ” నామస్తరణ చేయడం నాకుసాధ్యమా! పాపిని, వంచకుడను, జూదరిని, వంశములో చెడబుట్టినవాడిని నేనెక్కడ! పవిత్రమైన నారాయణ నామము ఎక్కడ! ఒక్కసారి చేసిన నారాయణ నామస్తరణతో నేను చేసిన సమస్త పాపముల నుండి విముక్తి పొందాను. అయినా మరలా అటువంటి పాపములను చేయను. నా మనస్సును, ఇంద్రియములను నిగ్రహించుకుంటాను. ఈసంసారము అనే మోహములో పడను.

ఈ దేహము మీద, ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి, అభిమానము ఉండటం వలననే కదా విషయ వాంఛలయందు అనురక్తి కలిగింది. ఇదే జీవునికి బంధము కలుగజేస్తుంది. నేను ఇంక వాటి జోలికిపోను. ఇప్పటి దాకా జరిగినది అంతా ఆ భగవంతుని మాయగా భావిస్తాను. ఆ మాయ మూలంగానే నేను ఆ వేశ్య వలలో పడ్డాను. ఆమెకు వశం అయ్యాను. ఆమె చెప్పినట్టల్లా బొమ్మ మాదిరి ఆడాను. ఆ మాయ నుండి విముక్తుడను అయ్యాను. ఈ ప్రాపంచిక భోగములను, విషయ వాంఛలను అన్నిటినీ విడిచిపెడతాను. అందరికీ మేలు చేస్తాను. అందరి ఎడలా దయకలిగి ఉంటాను. సర్వవేళలా భగవంతునిమీద భక్తితో ఆయననుకీర్తిస్తూ ఉంటాను.

విష్ణుదూతలు చెప్పిన మాటలతో నా మనస్సు
పరిశుద్ధమయింది. ఇంక ఈ ప్రాపంచిక ప్రలోభములకు, విషయ
వాంఛలకు లొంగను. ఈ పరమాత్మ యందే నా మనస్సు నిలిచిఉంది.
ఈ దేహము మీద ఉన్న అహంకారమును, అభిమానమును
విడిచిపెడతాను.” అని తనలో తాను అనుకున్నాడు అజామీకుడు.

అజామీకునిలో ఇటువంటి వైరాగ్యము అంకురించింది.
వెంటనే అతడు హరిద్వారక్షేత్రమునకు వెళ్లాడు. యోగము
అవలంబించాడు. పరమాత్మయందు బుద్ధినిలిపాడు. ఇంద్రియములను
నిగ్రహించాడు. ఆత్మను దేహము నుండి వేరుచేసాడు. మనసులో
భగవంతుని రూపమును నిలుపుకున్నాడు. సమాధిలో
మునిగిపోయాడు.

ఆ ప్రకారంగా కొంతకాలం గడిచింది. ఒకనాడు అతని
ముందు విష్ణుదూతలు నిలిచారు. అజామీకుడు వారిని చూచి
ఆనందంతో నమస్కరించాడు. విష్ణుదూతల దర్శనం కాగానే
అజామీకుడు ఈ దేహమును విడిచిపెట్టాడు. ఆకాశమార్గంలో శ్రీహరిని
చేరుకున్నాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! అజామీకుడి కథ ద్వారా
నారాయణనామ స్మరణ, భక్తియోగప్రాశస్త్యము తెలిసాయి కదా!
అజామీకుడు బ్రాహ్మణకులములో పుట్టి, వేదాధ్యయనము చేసిననూ,
వేశ్యాలంపటుడై భ్రష్టుడయ్యాడు. బ్రాహ్మణులకు తగిన ఆచార
వ్యవహారములను విడిచిపెట్టాడు. భార్యను, తల్లితండ్రులను
వదిలిపెట్టాడు. అనేక పాపపు పనులు చేసాడు. వాడు చేసిన పాపపు

పనులకు నరకమునకు తీసుకొని పోవుటకు యమదూతలు వచ్చారు. కాని శ్రీహరి కింకరులు వారిని అడ్డగించారు. అవసానదశలో నారాయణనామస్తరణ వలన అతని సకలపాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము జరిగినది అని చెప్పారు.

కాబట్టి ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మానవులు కర్మలు చేయడం, అందులోనూ పాప కర్మలు చేయడం సహజం. వాటికి రకరకాలైన ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకొనే కంటే, నిర్మలమైన మనస్సుతో నారాయణ నామస్తరణను మించిన ప్రాయశ్చిత్తము మరొకటిలేదు. శ్రీహరి నామమును జపించడం ద్వారా, శ్రీహరిని కీర్తించడం ద్వారా, జీవుడు తిరిగి పాపపంకిలములో పడడు.

ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తములు చేసుకున్నా, మనసుకు అంటుకొని ఉన్న రజోగుణము, తమోగుణముల ప్రభావము వలన జీవుడు మరలా పాపములు చేస్తూనే ఉంటాడు. నారాయణ నామ స్తరణ మహత్తును తెలిపే ఈ కథను నమ్మి భక్తితో శ్రీహరి నామ స్తరణ చేసేవాడు ఎంతటి పాపి అయినా అతని పాపములు నశించిపోతాయి. అతనికి నరక ప్రాప్తి కలగదు. యమదూతలు అతని వద్దకు రారు. అతడు సరాసరి విష్ణులోకమునకు వెళతాడు.

కాబట్టి ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నిరంతరము భగవంతుని మీద భక్తితో, ఆయన నామ స్తరణ చేసేవారికి విష్ణుపదము లభిస్తుంది అనడంలో ఏ మాత్రము సందేహము లేదు.

నీవు అడిగిన ప్రశ్నకు ఇదే సరిఅయిన సమాధానము.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు నారాయణనామస్తోత్ర మహత్తును తెలియజేసాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము

మూడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి చెప్పిన అజామీకుని వృత్తాంతము విన్న తరువాత పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఇంకొక ఒక అనుమానం వచ్చింది.

“శుకయోగీంద్రా! ఈ లోకము అంతా యమధర్మరాజు అధీనములో ఉంది కదా! యముడు ఈ లోకమునుపాలిస్తున్నాడు కదా! మరి ఆయన ఆజ్ఞకే విలువ లేనపుడు, ఆ విషయం తన దూతల వలన తెలుసుకున్నప్పుడు, యమధర్మరాజు స్వందన ఎలా ఉంది? ఎందుకంటే యమధర్మరాజు ఆజ్ఞను ధిక్కరించడం ఇప్పటికీ మనం వినలేదు. అసలు అలా జరుగుతుందని కూడా ఊహించలేము. ఇదినాకే కాదు అందరికీ కలిగే సందేహమే! ఈ సందేహమును తమరు తప్ప వేరు ఎవరూ తీర్చలేరు. కాబట్టి ఈ సందేహమును తీర్చండి.” అని అడిగాడు పరీక్షిత్ మహారాజు.

ఆ మాటలు విన్న శుక యోగీంద్రుడు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! విష్ణుదూతలచేత అడ్డగింపబడిన యమదూతలు నేరుగా యమధర్మరాజు వద్దకు పోయారు. జరిగినది అంతా ఆయనకు నివేదించారు. తరువాత ఆయమదూతలు యమునితో ఇలా అన్నారు.

“ఓ యమధర్మరాజా! ఈ లోకములో ఉన్న జీవులను శాసించే వాళ్లు ఎంతమంది ఉన్నారు? తమరు ఒక్కరేనా లేక ఇంకా చాలామంది ఉన్నారా? సత్వ, రజన్, తమోగుణములను అనుసరించి జీవులు కర్మలనుచేస్తుంటారు. ఆయాకర్మల ఫలాన్ని జీవులకు అందించే వ్యవస్థలు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఈ లోకంలో తమ మాదిరి శాసనకర్తలు చాలా మంది ఉంటే, ఒకరి తీర్పును మరొకరు ఒప్పుకోరు. తరచు భేదాభిప్రాయాలు వస్తుంటాయి. ఒకరు ఒక జీవికి పుణ్యఫలము ఇస్తే మరొకరు అదే జీవికి అదే కర్మకు పాపఫలమును ఇస్తారు. ఈ విధంగా కొనసాగితే జీవులకు అటు పుణ్యఫలం గానీ, ఇటు పాపఫలం గానీ లభించదు. కొందరికి రెండు లభిస్తాయి. అంతా అస్తవ్యస్తము అవుతుందికదా!

ఈ లోకంలో అందరూ కర్మ చేసే వాళ్లే. ఆ కర్మలు చేసే వాళ్లు పాపపుణ్యములను విచారించి తీర్పులు చెప్పవలసిన శాసనకర్తలు చాలా మంది ఉన్నారు. ఇంతమందిని ఒకరే విచారించి తీర్పులు చెప్పలేరు కాబట్టి, చాలా మంది ఉండటం మంచిదే. కానీ, వీరందరూ

తమ పనులు సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నారా లేదా అని పర్యవేక్షించే ముఖ్యఅధికారి ఒకరుఉన్నారు కదా! అటువంటి ముఖ్యమైన అధికారి ఒకరే ఉంటారు కానీ, చాలామంది ఉండరు.

ఆ ప్రకారంగా ఈ లోకంలో ఉన్న శాసన కర్తలకు అందరికీ నీవే అధిపతివి. మానవులు చేసే పాపములు, పుణ్యములు విచారించి వారికి తగుఫలములను ఇచ్చు వాడివి నీవు ఒక్కడివే అనడంలో సందేహము లేదు. ఈ విషయం మాకు బాగా తెలుసు. కానీ నీవు ఇచ్చిన తీర్పునే భిక్కురించడం ఈరోజు మేము చూచాము. ఎవరో నలుగురు సిద్ధపురుషులు వచ్చి మమ్ములను మా కర్తవ్యమును నిర్వహించకుండా అడ్డుకున్నారు.

అది ఎలాగంటే, మేము తమరి ఆదేశములను అనుసరించి ఒక పాపాత్ముని ప్రాణములను తీసుకొని రావడానికి వెళ్లాము. మేము ఆ పాపాత్ముని ప్రాణములను అతని శరీరము నుండి వేరుచేసి యాతనా శరీరములో ప్రవేశపెట్టు సమయములో నలుగురు పురుషులు వచ్చి మమ్ములను అడ్డుగించి ఆ పాపాత్ముని విడిపించారు. దానికివారు చెప్పిన కారణము, ఆ పాపాత్ముడు తన అవసానకాలమున అతను తన కుమారుని పిలిచే నెపంతో “నారాయణా నారాయణా” అని “నారాయణ” నామస్తరణ చేసాడట. అందుకని ఆ పురుషులు అతనిని విడిపించారు. ఇంతకూ వాళ్లుఎవరు? ఆ పాపాత్ముని ఏ కారణం చేత మా నుండి విడిపించారు. దయచేసి చెప్పండి.” అని అడిగారు.

ఆ మాటలు విన్న యమధర్మరాజుకు నారాయణ శబ్దం వినగానే ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది. మనసులోనే శ్రీహరి

పాదములకునమస్కరించాడు. తరువాత తన దూతలతో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ దూతలారా! మీ అందరికీ, ఈ యమలోకమునకు నేను అభిషేకిని. అందులో సందేహము లేదు. కానీ అందరికంటే నేను అధికుడను అనడం మంచిది కాదు. నేను, ఇంద్రుడు, వరుణుడు, అగ్ని మొదలగు వారము లోకపాలకులము. మా అందరికీ ఈశ్వరుడు ఒకడు ఉన్నాడు. ఆయనే శ్రీహరి. ఆయన తన అంశలతోనే బ్రహ్మ, విష్ణువు, మహేశ్వరుడుగా ఏర్పడి, సృష్టి, స్థితి, లయములు అనే కార్యములను నిర్వహిస్తున్నాడు. నిజానికి మీరు ముగ్గురూ ఒకరే. వేరు వేరు రూపములలో మనకు కనపడుతున్నారు.

ఈ లోకములో ఉన్న ప్రాణులన్నీ ఆ శ్రీహరి ఆజ్ఞకు లోబడి ప్రవర్తిస్తున్నాయి. ఈ ప్రాణులన్నీ వేదవాక్కులు అనే ఆ శ్రీహరి వాక్కులకు కట్టుబడి ఉన్నారు. రకరకాల పేర్లతో, రూపాలతో ఈ లోకంలో కర్మలు చేస్తున్నారు. బ్రాహ్మణ,క్షత్రియ,వైశ్య,శూద్రులు అనే వర్ణములతోనూ, ఒక్కొక్కరు ఒక్కోపేరుతోనూ ఆ పరమాత్మ మాయకు లోబడి కర్మలు చేస్తున్నారు. ఆయాదేవతలను కొలుస్తున్నారు. నివేదనలు అర్పిస్తున్నారు.

నిజానికి, ఆ పరమాత్ముని మాయను ఎవరూ తెలుసుకోలేరు. నేను, ఇంద్రుడు, నిరృతి, వరుణుడు, చంద్రుడు, అగ్ని, శివుడు, పవనుడు, బ్రహ్మ, సూర్యుడు, విశ్వావసు, అష్టవసువులు, సిద్ధులు, సాధ్వులు, మరుద్గణములు, రుద్రగణములు, మలీచి మొదలగు బ్రహ్మమానసపుత్రులు, బృహస్పతి, సత్వ, రజస్తమోగుణములకు అతీతులైన భృగువు, మొదలగు సత్త్వగుణ

ప్రధానమైన మహాబుషులు వీరందరుకూడా ఆ పరమాత్మ గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోలేకపోయారు. ఇంక ఆ పరమాత్మ మాయలో పడి కర్తలు చేసే సాధారణ జీవులు ఆ పరమాత్మను గురించి ఎలాతెలుసుకోగలరు?

ఈ జీవుల జ్ఞానము పరిమితము. వీరు పరమాత్మఇలా ఉంటాడు అని తమ ఇంద్రియముల ద్వారా చూడలేరు, వినలేరు, మాటలలో వర్ణించలేరు. ఆ శ్రీహరి యొక్క అనుచరులు కూడా శ్రీహరి అంతటి ప్రతిభావంతులు. వారు ఎల్లప్పుడూ ఈ లోకం అంతటా సంచరిస్తూ, భగవంతుని ఎడల అచంచలమైన భక్తి కలిగి ఉన్న వారిని రక్షిస్తూ ఉంటారు. ఈ శ్రీహరి అనుచరులను దేవతలు కూడా పూజిస్తారు, గౌరవిస్తారు.

భటులారా! ధర్మము అనేది ఆ పరమాత్మచే ఏర్పరచబడినది. ధర్మము ఇలా ఉంటుంది, ఇలా ఉండాలి అని భృగువు మొదలగు మహాబుషులే నిర్ణయించలేరు. ధర్మము యొక్క స్వరూపము దేవతలు, సిద్ధులు, అసురులు, మానవులు ఎవరూ నిర్ణయించలేరు. ఈ విశ్వంలో ధర్మమునకు నిర్వచనము తెలిసినవారు పన్నెండు మంది ఉన్నారు. వారు....బ్రహ్మ, నారదుడు, శివుడు, సనత్కుమారుడు, కపిలుడు, స్వామిభువమనువు, ప్రహ్లాదుడు, జనకుడు, భీష్ముడు, బలి, శుకమహర్షి, ఆఖరున నేను (యముడు). వీరికి మాత్రమే ధర్మము దాని తత్త్వము పూర్తిగా తెలుసు.

ఈ ధర్మము చాలా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. ఈ ధర్మము గురించి పూర్తిగా తెలుసుకున్న వాడికి పరమపదము లభిస్తుంది. ఈ ధర్మాన్ని తెలుసుకొనే సులభ మార్గం ఒకటి ఉంది. పరమాత్మ నామమును జపించడం కానీ, పరమాత్మను కీర్తించడం కానీ, పరమాత్మ ఎడల అచంచలమైన భక్తి, విశ్వాసములు కలిగి ఉండటం గానీ, జీవులకు పరమ ధర్మము అని చెప్పబడింది. అందుకు ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ ఈ అజామీకుడు. కేవలం తన కుమారుని పిలిచే నెపంతో నారాయణనామ స్మరణ చేయడం వలన అతనిపాపములు అన్నీ నాశనం అయ్యాయి. అతడు మృత్యుపాశం నుండి విముక్తి పొందాడు. కాబట్టి హరినామ జపము, సంకీర్తనమును మించిన ధర్మము మరొకటి లేదు.

కొంతమంది ధర్మశాస్త్రాలు చదువుతారు. వేదములను అధ్యయనం చేస్తారు. అందులో ఉన్న ధర్మసూక్ష్మముల గురించి వాదోపవాదాలు చేస్తారు. ఎంతో ధనమును, కాలమును వెచ్చించి యజ్ఞయాగములను, వ్రతములను చేస్తారు. ఈ కర్మలలో మునిగి తేలుతుంటారు. తమకు అంతా తెలుసు అని విర్రవీగుతుంటారు. కాని వీటన్నిటికి మించినది శ్రీహరి నామ సంకీర్తనము అని తెలుసుకోలేక పోతున్నారు.

కాని బుద్ధిమంతులు, వివేకవంతులు అయినవారు ఆ వాసుదేవుని నామ స్మరణ, నామ సంకీర్తన, వాసుదేవుని ఎడల భక్తి ఇవే మృత్యుభయమునుండి విడిపిస్తాయని, తెలిసో తెలియకో పాపం చేస్తే ఆ పాపములు అన్నీ నశించి పోతాయనీ చెబుతారు.

కాబట్టి ఓ యమభటులారా! మీరు వాసుదేవుని భక్తుల జోలికి వెళ్లకండి. ఎందుకంటే శ్రీహరి భక్తులను శ్రీహరి అనుచరులు ఎల్లప్పుడూ రక్షిస్తూ ఉంటారు. శ్రీహరి భక్తులను నేనుకానీ, కాలము కానీ ఏమీ చేయలేము. కానీ నిరంతరము ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగితేలుతూ విషయవాంఛలోలురై శ్రీహరి నామమును కలలో కూడా స్మరించని వారిని వెతికి వెతికి పట్టుకొని తీసుకొని రండి.” అనిపలికాడు యమధర్మరాజు. తరువాత యముడు శ్రీహరిని తన మనసులో తలచుకొని తన దూతలు చేసిన తప్పుకు క్షమించమని ప్రార్థించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ అజామీళుని కథ వలన, యముని మాటల వలన ఈ లోకానికి తెలిసింది ఏమిటంటే శ్రీహరి నామ సంకీర్తనమే అన్ని పాపములను నాశనం చేస్తుంది. శ్రీహరిని గురించిన కథలను వినడం వలన శ్రీహరి నామ స్మరణ చేయడం వలన శ్రీహరి మీద అచంచలమైన భక్తి కలుగుతుంది. ఆ భక్తి మానవుల మనసులను శుద్ధిచేస్తుంది. ఈ పని ఎన్ని వ్రతములు చేసినా సాధ్యంకాదు.. తెలిసో తెలియకో చేసిన పాపములు అన్నీ శ్రీహరి నామ సంకీర్తనముతో, శ్రీహరి యందలి భక్తితో నాశనం అవుతాయి.

శ్రీహరియందు భక్తి లేని వారు, తాము చేసిన పాపములను కర్మకాండలు జరిపించడం ద్వారా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవాలి అని అనుకొంటారు. కానీ కర్మకాండల వలన మనస్సు పరిశుద్ధం కాదు. ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకోగానే మరలా పాపాలు చేయడం మొదలుపెడతారు. ఎందుకంటే మలినమైన వారి మనస్సు ఎల్లప్పుడూ పాపాలు చేయడం వైపు పరుగెడుతూ ఉంటుంది.

శ్రీహరియందు భక్తితో మనస్సును పరిశుద్ధం చేసుకోనంత కాలము
ఎన్ని కర్తృకాండలు చేసినా ప్రయోజనం లేదు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ అజామీళోపాఖ్యానమును
ఒకసారి నాకు అగస్త్తుడు వినిపించాడు. దానిని నీకు చెప్పాను.” అని
శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు అజామీళుని కథ వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము మూడవఅధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓంతత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

. శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
నాలుగవఅధ్యాయము.

పరీక్షిత్ మహారాజు శుకయోగీంద్రునితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ
మహర్షీ! స్వాయంభువ మన్వంతరములో దేవతలు, అసురులు,
మానవులు, పశువులు, పక్షులు సృష్టించబడ్డాయి అని చెప్పారుకదా.
వాటి గురించి వివరంగా తెలుపండి. ఆ పరమాత్మ ఏ శక్తితో ఈ సృష్టి
చేసాడు, ఏ విధంగా చేసాడు వివరించండి.” అని అడిగాడు. శు
కయోగీంద్రుడు పరీక్షిత్ మహారాజుతో ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ప్రాచీన బర్లి కుమారులు పది మంది తమ తపస్సును ముగించుకొని సముద్రము నుండి బయటకు వచ్చారు. వారికి లోకమంతా వృక్షములతోనిండి ఉండటం కనిపించింది. వారికి పోవడానికి దారి లేదు. వారికి కోపం వచ్చింది. అప్పటి దాకా తపస్సు చేసి ఉండటం వలన వారి కోపములో నుండి అగ్ని పుట్టింది. వారు నోటి నుండి వాయువు వెలువడింది. అగ్నికి వాయువు తోడై ఆ వృక్షములను కాల్చివేస్తున్నాయి.

ఇది బ్రహ్మ గారికి తెలిసింది. వెంటనే బ్రహ్మ వృక్షములకు, వనస్థతులకు, ఓషధులకు అభిపతి అయిన చంద్రుని ప్రచేతనుల వద్దకు పంపాడు. వారి కోపము శాంతింప జేయమని కోరాడు. చంద్రుడు ప్రచేతనుల వద్దకు వచ్చాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు.

“మహాత్ములారా! ఈ విధంగా మీ కోపమును ఈ వృక్షముల మీద చూపించి వీటిని కాల్చడం మంచిది కాదు. మీరు బ్రహ్మ యొక్క ఆదేశము ప్రకారము సృష్టిని కొనసాగించడానికి ఆదేశింపబడ్డారు. కాని మీరు సృష్టిని నాశనం చేస్తున్నారు. ఇది మీకు తగదు. వృక్షములను, మొక్కలను, ఓషధులను పరమాత్మ జీవులకు ఆహారంగా సృష్టించాడు. మీరు ఆ జీవుల నోటిదగ్గర అన్నమును నాశనం చేస్తున్నారు. ఆ పరమాత్మ ఆదేశమును భిక్కురిస్తున్నారు. ఆహారము ఓషధులు లేకపోతే ప్రజలు చనిపోతారు. ఇది మీకు మంచిది కాదు.

ఈ సృష్టిలో ఒకటి మరొక దానికి ఆహారము గా నిర్ణయింపబడింది. చెట్లు, మొక్కలు, వాటికి పూచే పూలు, కాయలు, పండ్లు, ధాన్యము, జీవులకు ఆహారంగా నిర్ణయింపబడ్డాయి. గడ్డి,

ఆకులు, మొక్కలు పశువులకు ఆహారంగా నిర్ణయింపబడ్డాయి. కొన్ని చిన్న చిన్న మృగములు పులులు, సింహములు మొదలగు మృగములకు ఆహారంగానిర్ణయింపబడ్డాయి. కొన్ని పశువులు, పక్షులు, మృగములు మానవులకు ఆహారంగా నిర్ణయింప బడ్డాయి. ఈ విధంగా సృష్టిలో అన్ని జీవులకు ఆహారాన్ని ఆ పరమాత్మ సమకూర్చాడు. మీరు ఆ వ్యవస్థను నాశనం చేస్తున్నారు. ఇది మంచిది కాదు.

(ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించండి.. ఈ నాడు మనం కూడా ఆ ప్రాచేతసుల మాదిరి సెజ్ల పేరుతో అడవులను నరుకుతున్నాము. కాలుస్తున్నాము. అందమైన ఇళ్ల నిర్మాణానికి కావలసిన కలప కోసరం, కూడా చెట్లను నరుకుతున్నాము. ఈ పనులు చేస్తున్నాము. ఈ ప్రకారంగా సృష్టి క్రమాన్ని నాశనం చేయడం మానవులు, మృగముల మనుగడకే ముప్పు అని ఆ నాడు చంద్రుడు చెప్పాడు. ఈ నాడు పర్యావరణ వేత్తలు చెబుతున్నారు. కాని ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. స్వార్థపరుడైన మనిషికి ఇవి తలకెక్కడం లేదు.)

ఓ మహాత్ములారా! మీ తండ్రి అయిన ప్రాచీన బర్హి మిమ్ములను సృష్టి చేయమని నియమించాడు. దాని కోసరం మీరు తపస్సు చేశారు. తపస్సునుండి వచ్చిన తరువాత మీరు సృష్టిని కొనసాగించడానికి బదులు ఉన్న సృష్టిని నాశనం చేస్తున్నారు. (ఈ రోజుల్లో కూడా మొక్కలు నాటండిరా బాబూ అంటే ఉన్న చెట్లను నరుకుతున్నారు.) ఇదేనా మీకు మీ పెద్దలు, మీ తండ్రులు, తాతలు ముత్తాతలు నేర్పిన జ్ఞానము? మీకు కోపం వస్తే వృక్షములను నాశనం చేస్తారా? ఇది మీకు తగునా? ఇందుకేనా మీరు తపస్సు చేసి తపశ్శక్తిని సంపాదించింది. తల్లి తండ్రులు తమ బిడ్డలకు రక్షకులు.

కంటి రెప్పలు కంటికి రక్ష స్త్రీకి భర్త రక్ష అతిధులకు గృహస్థు రక్ష
అజ్ఞానికి జ్ఞాని రక్ష అందరకూ జీవితమును ప్రసాదించిన పరమాత్మ
అన్ని జీవులకు రక్ష ఈ సృష్టిలో ఉన్న జీవులకు వృక్షములు, మొక్కలు,
జీవధములు రక్ష (వృక్షోరక్షతి రక్షితః మనకు తిరుమలలో కనిపించే
నినాదము. ఈ నినాదం ప్రతిచోటా ప్రతినోటా పలకాలి). ప్రజలను
రక్షించే వృక్షములను కాల్పడం మీకు ధర్మమా!

ఓ మహాత్ములారా! ఈ సృష్టిలో ఉన్న ప్రతి ప్రాణిలోనూ
పరమాత్మ అంతర్లీనంగా వెలుగుతున్నాడు. మీరు ప్రతి ప్రాణిలోనూ
పరమాత్మను చూడండి. అంతేకానీ సృష్టిని నాశనం చేయకండి. కోపం
అందరికీ వస్తుంది. ఆ కోపమును నిగ్రహించుకున్నవాడే గొప్పవాడు.
అటవంటి వానికి దుఃఖములు దూరంగా ఉంటాయి. ఒక్కసారి అటు
చూడు. ఈ వృక్షములు తగలబడిపోతూ ఎంతో దీనంగా చూస్తున్నాయి.
అవి మీకు ఏమి అపకారం చేసాయని వాటిని తగలబెడుతున్నారు.
కనీసం తగలబడిపోగా మిగిలిన వృక్షములను రక్షించండి. ఆ
వృక్షములు పెంచి పోషించిన కన్య మారిషను వివాహం చేసుకోండి.
అందరికీ శుభం కలుగుతుంది.”అని చంద్రుడు ప్రచేతసులకు
నచ్చచెప్పాడు.

చంద్రుని మాటలకు ప్రచేతసులు తమ కోపాన్ని
వదిలిపెట్టారు. ప్రయోచ అనే అష్టరసకు పుట్టిన ఆ కన్యను
వివాహమాడారు. వారికి దక్షుడు జన్మించాడు. ఆ దక్షుడు సృష్టి
చేయనారంభించాడు. ఆ దక్షుని సృష్టితో లోకం అంతా
నిండిపోయింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ దక్షుడు ఎలా సృష్టిని
కొనసాగించాడో చెబుతాను విను. బ్రహ్మ దక్షుని ప్రజాపతిని చేసాడు.
దక్షప్రజాపతి తన మనోబలంతో దేవతలను, అసురులను, మానవులను,
ఆకాశంలో తిరిగే పక్షిజాతులను, భూమి మీద తిరిగే జంతువులను,,
జలములో నివసించేవాటిని సృష్టించాడు. సృష్టించబడ్డవి అలాగే
ఉన్నాయి. పెరిగి పెద్దవి అవుతున్నాయి కానీ మరలా అవి సృష్టిచేయడం
లేదు.

దక్షుడికి ఏమీ తోచలేదు. మరలా వింధ్యపర్వతము
సమీపంలో శ్రీహరిని గూర్చి తపస్సుచేయసాగాడు. దక్షుడు చేసిన
తపస్సుకు శ్రీహరికి సంతోషం కలిగింది. దక్షుడు శ్రీహరిని
హంసగుహ్యము అనే స్తోత్రంతో కీర్తించాడు. దానిని నీకు చెబుతాను
విను.

ఈ మాయను జయించిన వాడు, సత్వ, రజస్తమో
గుణములకు మూలమైనవాడు, ఎవరికీ కనిపించని వాడు,
మానవులకు ఉన్న మనస్సు చేత, బుద్ధిచేత తెలియబడనివాడు,
స్వయంప్రకాశకుడు, పుట్టుక లేని వాడు అయిన ఆ పరమాత్మకు
నమస్కరిస్తున్నాను.

ఎల్లప్పుడూ జీవుల హృదయములలో ఉండి కూడా ఆ
జీవులతో తెలియబడని వాడు అయిన ఆ పరమాత్మకు నమస్కారము.

ఈ దేహము, అందులో ఉన్న ప్రాణములు, ఇంద్రియములు, వాటి శక్తులు, మనస్సు, బుద్ధి ఇవన్నీ కూడా ఈ దేహములో నిరంతరము వెలుగుతున్న పరమాత్మను గురించి కొంచెంకూడా తెలుసుకోలేవు. కాని ప్రాణులలో ఉన్న పరమాత్మకు అన్ని విషయములు తెలుసు. ఆయనకు తెలియనిది లేదు. అట్టి పరమాత్మకు నమస్కారము.

జీవుడికి జాగ్రదవస్థ, స్వప్నావస్థ, సుషుప్తావస్థ ఉంటాయి. దాని తరువాతది సమాధి. జీవుడు స్వప్నావస్థలో తాను ఇదివరకు చూచిన విషయములను చూస్తుంటాడు. వింటాడు. సుషుప్తిలో అన్నీ మరిచిపోయి హాయిగా నిద్రపోతాడు. కాని సమాధిలో ఉన్నప్పుడు, తాను జాగ్రదావస్థలో చూచినవి, విన్నవి అన్నీ మరిచిపోతాడు. కేవలము సచ్చిదానందస్వరూపుడైన పరమాత్మను దర్శిస్తాడు. జీవుల సమాధి స్థితిలో ప్రకాశించే ఆ పరమాత్మకు నమస్కారము.

కట్టలో నిప్పు దాగిఉన్నట్టే ప్రతీ జీవిలోకూడా పరమాత్మ అంతర్లీనంగా ఉన్నాడు. వివేకవంతులు, జ్ఞానులు ఆ పరమాత్మను ధ్యానిస్తూ ఉంటారు. ఆ పరమాత్మకు నమస్కారము.

ఈ బాహ్య ప్రపంచంలో ఎన్నో వింతలు విశేషాలు కనపడుతుంటాయి. మానవులు వాటి వెంట పడుతుంటారు. వాటి అన్నిటిలో అంతర్లీనంగా ఉన్న ఆత్మతత్వమును చూడలేరు. ఈ బాహ్యప్రపంచములో ఉన్న విషయములను పక్కకు నెడితే ఆత్మస్వరూపము గోచరము అవుతుంది. ఆ పరమాత్మయే రకరకాల పేర్లతో పిలువడబడుతుంటాడు. రకరకాల రూపములతో పూజింపబడుతుంటాడు. రకరకాలుగా కీర్తింపబడుతుంటాడు.

అటువంటి పరమాత్మకు నమస్కరిస్తున్నాను.

మానవులు తమ వాక్కులతో నిరూపించేది, బుద్ధితో ఆలోచించేది, ఇంద్రియములతో చూడబడేది, వినబడేది, తాక బడేది, మనస్సుతో సంకల్పించబడేది..ఏదీ కూడా నీవు కావు, అది నీ స్వరూపము కాదు. నీవు గుణములకు అతీతుడవు. ఎందుకంటే ఈ మూడుగుణములు నీలో పుట్టి నీలోనే లయం అవుతున్నాయి. అటువంటి నీకు నమస్కారము.

ఈ విశ్వము అంతా ఎవని యందు లీనమై ఉన్నదో! ఈ అనంత విశ్వము ఎవని వలన సృష్టింపబడినదో! ఏ కారణముచేత సృష్టింపబడినదో! ఈ విశ్వానికి ఎవరితో సంబంధం ఉందో! ఎవరు ఈ కర్తలను అన్నీ చేయిస్తున్నాడో! ఈ లోకంలో మానవులు చేసే పాప పుణ్య కర్మలకు పరమ కారణము ఎవరో ఆయనే బ్రహ్మము. ఆయన అన్నిటికంటే ప్రాచీనుడు. ఎందుకంటే ఈ లోకంలో కనపడే ప్రతి వస్తువుకు ఆయనే కారణము. ఆయనకు అది ఇది అనే భేదము లేదు. అటువంటి నిర్గుణుడికి నమస్కరించుచున్నాను.

ఎవని శక్తి వలన మానవులు మాట్లాడుతున్నారో, వింటున్నారో, చూస్తున్నారో, వివిధ విషయముల మీద వాదించుకుంటున్నారో, అట్టి అనంతగుణ సంపన్నుడైన పరమాత్మకు నమస్కారము.

కొంత మంది జ్ఞానము మంచిది అంటారు. కొంతమంది కర్తలు చేయమంటారు. కొంతమంది నీవు ఉన్నావు అంటారు. మరి కొందరు నీవు లేవంటారు. వీటన్నిటిని మించిన నీవు నాకు ప్రసన్నుడవు కావాలి.

ఓ దేవా! నీకు జన్మలేదు. నీకు రూపములేదు. దేశ కాలములు నిన్ను బంధించవు. నీకు ఏ ఆకారము లేదు. పేరు లేదు. కానీ నీ భక్తులను అనుగ్రహించడానికి వివిధములైన అవతారములు దాల్చి నీ లీలలను అందరికీ చూపుతున్నావు. అట్టి లీలామానుష విగ్రహుడవైన నీకు నమస్కారము.

నిజానికి గాలికి ఏ రూపమూ లేదు. ఏ వాసనా లేదు. కానీ ఆ గాలి పూల మీది నుండి వీచినప్పుడు సుగంధ పరిమళ భరితంగా ఉంటుంది. చల్లని నీటిమీదినుండి వీచినప్పుడు చల్లగా ఉంటుంది. దుమ్ము మీద ధూళిమీద వీచినప్పుడు ఆ దుమ్ము, ధూళి రేగి ఎర్రగానూ, రకరకాల రంగులలో కనపడుతుంది. అలాగే నీవుకూడా సకల జీవుల దేహములలో ఉండి, నానా రూపములు ధరిస్తావు. అలాగే నీవు వివిధములైన దేవతారూపములను ధరించి, మానవులచేత పూజింపబడతావు. అన్ని దేవతారూపములు నీవే అని, అన్నీ నీ రూపములే అని తెలియని మానవులు నిన్ను వివిధ రూపములతో పూజిస్తుంటారు. అట్టినీకు నమస్కారము.” అని దక్షుడు పరమాత్మను స్తోత్రము చేసాడు.

దక్షుడు చేసిన స్తోత్రమునకు మెచ్చిన పరమాత్మ శ్రీమహావిష్ణువుగా దక్షుని ముందు సాక్షాత్కరించాడు. ఆ సమయంలో

విష్ణువు గరుడుని మీద ఎక్కి ఉన్నాడు. ఆయనకు ఎనిమిది భుజములు. ఎనిమిది చేతులలో ఎనిమిది ఆయుధములు ఉన్నాయి. పసుపు పచ్చని పట్టు వస్త్రము. శ్యామల వర్ణముగల దేహము. ప్రసన్నంగా ఉండే ముఖము. కరుణకురిపించే కళ్లు. పాదముల దాకా వేలాడే వనమాల. తలమీద కిరీటము. వక్షస్థలములో శ్రీవత్సము అనే మచ్చ. కంఠసీమలో కౌస్తుభము. చెవులకు మకరకుండలములు. చేతులకు కంకణములు. భుజములకు భుజకీర్తులు. వేళ్లకు ఉంగరములు. కటి ప్రదేశమున బంగారుమొలతాడు. ఈ ఆకారంతో శ్రీమహావిష్ణువు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. విష్ణువు వెంట నారదుడు, ఇంద్రుడు మొదలగు లోకపాలకులు, సిద్ధులు, గంధర్వులు, చారణులు, ఉన్నారు.

ఆ ప్రకారంగా తన ఎదురుగా నిలబడి ఉన్న మహావిష్ణువును చూచాడు దక్షుడు. చేతులు జోడించి నమస్కరించాడు. దక్షుని కళ్లు ఆనంద భాష్పములతో నిండిపోయాయి. ఆయనకు నోటమాటరాలేదు. అప్పుడు శ్రీమహావిష్ణువు దక్షునితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓదక్షప్రజాపతీ! నీవు ఎంతో శ్రద్ధతో నా గురించి తపస్సుచేసావు. నీ తపస్సు సిద్ధించింది. లోకమును అభివృద్ధి చేయడానికి నువ్వు తపస్సు చేసావు. నీ వలన సర్వభూతములు అభివృద్ధిచెందుతాయి.

ఓ దక్షా! బ్రహ్మ, శివుడు, లోకపాలకులు, ప్రజాపతులు అందరూ నా అంశ నుండి పుట్టినవారే. దక్షా! తపస్సు అంటే నియమ నిష్ఠలతో ధ్యానం చేయడమే. తపస్సే నా హృదయము. విద్య నా

దేహము. చేతులతో చేసే పనులు, నోటితో చేసే శబ్దములు అన్నీ క్రియలే. ఆ క్రియలే నా ఆకారము. మానవులు చేసే యజ్ఞములు నా అవయవములు. యజ్ఞము చేయడం వలన కలిగే ఫలము నా మనస్సు. ఆ యజ్ఞములో హవిస్సులను స్వీకరించే దేవతలు నా ప్రాణములు. ఇదే నా ఆకారము. నాకు వేరు ఆకారము అంటూ లేదు.

ఈ విశ్వం పుట్టక ముందు నేను ఒక్కడినే ఉన్నాను. అప్పుడు ఈ ప్రకృతి కానీ, విషయవాంఛలు కానీ ఏమీ లేవు. కేవలం చైతన్యం ఉండేది. అది కూడా నిద్రావస్థలో జడంగా ఉండేది. నేను ఈ విశ్వం అంతటా వ్యాపించి ఉన్నాను. అప్పుడు నా నుండి మాయ పుట్టింది. ఆ మాయవలన ఈ విశ్వం అంతా ప్రకటితము అయింది. నా నుండి బ్రహ్మ జన్మించాడు. బ్రహ్మ అయోనిజుడు.స్వయంగా పుట్టినవాడు.

పద్మములో నుండి పుట్టిన బ్రహ్మ సృష్టి చేయ సంకల్పించాడు. కాని ఆయన వల్ల కాలేదు. అప్పుడు బ్రహ్మ నా గురించి తపస్సు చేసాడు. ఆ తపోబలము చేత మరీచి మొదలగు తొమ్మిదిమందిని సృష్టించాడు బ్రహ్మ. ఆ ప్రకారంగా సృష్టి మొదలయింది. ఇప్పుడు సృష్టిని కొనసాగించవలసినదిగా బ్రహ్మ నిన్ను నియమించాడు. పంచజనుడు అనే ప్రజాపతికి అసిక్తి అనే కుమార్తె ఉంది. ఆమెను నీవు వివాహం చేసుకో. ఆమెను భార్యగా స్వీకరించి, ఆమెతో మైథున క్రియ ద్వారా ప్రజలనుసృష్టించు. నీవు సృష్టించిన ప్రజలు నీ మాదిరి భార్య భర్తలుగా మైథున క్రియలో పాల్గొని, సంతానమును అభివృద్ధి చేస్తారు. ఆ విధంగా ఈసృష్టి నిర్విరామంగా కొనసాగుతుంది.

ఆ ప్రకారంగా సృష్టించబడిన ప్రజలు నన్ను పూజిస్తారు.” అని పలికి శ్రీమహావిష్ణువు అంతర్ధానము అయ్యాడు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
ఐదవ అధ్యాయము.

శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుతో ఇలా అన్నాడు.

“మహారాజా! దక్షప్రజాపతి అసిక్కి అనే ఆమెను వివాహం చేసుకున్నాడు అని చెప్పాను కదా! ఆమెకు దక్షుని వలన పదివేల మంది కుమారులు జన్మించారు. వారి పేరు హర్షశ్వులు. వారందరూ దక్షుని మాదిరే ఉన్నారు. ఆ హర్షశ్వుల గుణములు, ఆకారములు అన్నీ దక్షుని పోలి ఉన్నాయి. దక్షుడు తన కుమారులను పిలిచి, వారందరినీ వివాహము చేసుకొని మైధున క్రియ ద్వారా సంతానమును వృద్ధిచేయమనీ, సృష్టినికొనసాగించమనీ ఆదేశించాడు.

తండ్రి ఆదేశము మేరకు వారందరూ సింధు నది సముద్రములో కలిసే చోటికి వెళ్లారు. అక్కడ నారాయణ సరోవరము

ఉంది. అక్కడ సిద్ధులు తపస్సు చేసుకుంటూ ఉంటారు. దక్షుని కుమారులు ఆ నారాయణ సరోవరములో స్నానం చేద్దామని అందులోకి దిగారు. ఆ నీళ్లు వారి శరీరములకు తగలగానే వారి హృదయములలో ఉన్న ప్రాపంచిక విషయములకు సంబంధించిన కోరికలు అన్నీ నశించాయి. వారి బుద్ధి సన్యాసము నందు లగ్నం అయింది. ఇంతలో వారికి తమ తండ్రి ఆదేశము గుర్తుకు వచ్చింది. అందుకని వారు మనస్సును నిగ్రహించుకొని తపస్సు చేయడానికి నిశ్చయించుకున్నారు.

ఆ సమయంలో నారదుడు వారి వద్దకు వచ్చాడు. దక్షుని ఆదేశమును పాటించడానికి, సృష్టిని కొనసాగించడానికి వారు చేస్తున్న తపస్సును చూచాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు.

“దక్షుని కుమారులారా! మీకు ఏమి తెలుసని తపస్సు చేస్తున్నారు. మీకు ఈ భూమి ఎంతవరకు ఉందో తెలుసా! నేను చెబుతాను వినండి. ఈ భూమి అంతమయ్యే చోట ఒక రాజ్యము ఉంది. ఆ రాజ్యములో ఒక పురుషుడు ఉన్నాడు. ఆ రాజ్యములో ఒక సారంగ మార్గము ఉంది. ఆ సారంగములోకి వెళ్లడమే కానీ బయటకు వచ్చే మార్గము లేదు. ఆ రాజ్యములో ఒక స్త్రీ ఉంది. ఆమె ఎవరితో అంటే వారితో తిరిగే బుద్ధి కలది.

ఆ రాజ్యములో ఒక నది ఉంది. ఆ నది అటు వైపు ఇటు వైపు అంటే రెండు దిక్కులా ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. ఆ రాజ్యములో ఒక ఇల్లు ఉంది. ఆ ఇల్లు 25 వస్తువులచేత నిర్మింపబడింది. ఒక్కడ ఒక హంస ఉంది. ఆ హంస చిత్ర విచిత్రంగా కూస్తూ ఉంటుంది. ఆ రాజ్యంలో ఒక

గుండ్రని చక్రము ఉంది. ఆ చక్రము వజ్రము అంత కఠినంగా ఉంటుంది. ఆ చక్రము దానంతట అదే తిరుగుతూ ఉంటుంది.

కుమారులారా! ముందు మీరు వాటిని చూడండి. వాటి గురించి తెలుసుకోండి. అర్థం చేసుకోండి. ఎందు కంటే మీరు దక్షుని కుమారులైనా, ప్రజాపతి సంతానమైనా మీకు సరిఅయిన జ్ఞానం లేదు. ఈ విషయములు అన్నీ తెలియకుండా మీరు సృష్టిని ఎలా చేయగలరు. మీ తండ్రికి అన్నీ తెలుసు. ఆయన ఏమి చెప్పాడో మీకు సరిగా అర్థం కాలేదు. మీ తండ్రి చెప్పినది అర్థం కాకుండా మీరు సృష్టిని ఎలా చేయగలరు.”అని పలికాడు నారదుడు.

నారదుడి మాటలు వారికి ఏమీ అర్థం కాలేదు. వారందరూ ఒక చోట కూర్చుని తమ బుద్ధిని ఉపయోగించి, నారదుని మాటలకు సరి అయిన అర్థం తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయసాగారు. నారదుడు ముందు భూమి అన్నాడు. భూమి అంటే క్షేత్రము. అంటే ఈ శరీరము. ఇది స్థూల శరీరము. ఇందులో సూక్ష్మశరీరము అనేది ఒకటి ఉంది. ఇందులోనే జీవుడు ఉండి సుఖములను, దుఃఖములను అనుభవిస్తూ ఉంటాడు. ఈ శరీరముతో చేయబడే కర్మలే బంధములకు మూలము. ఈ కర్మబంధములను నాశనం చేయకుండా యజ్ఞములు, యాగములు, తపస్సులు, వ్రతములు చేయడం వలన ఏమి ప్రయోజనము లేదు అని నారదుని భావము అని తెలుసుకున్నారు.

తరువాత నారదుడు భూమి అంతమున ఒక రాజ్యము ఉంది అన్నాడు. అక్కడ ఒక పురుషుడు ఉన్నాడు అని చెప్పాడు. ఆ పురుషుడే పరమాత్మ, ఈశ్వరుడు, వాసుదేవుడు. అన్ని ఐశ్వర్యములు ఆయనలోనే ఉన్నాయి. ఆయన అన్నిటినీ సాక్షిగా చూస్తుంటాడు. ఆ పరమాత్మ వేరే ఆశ్రయములో అంటే మరొక స్థానంలో లేడు. తనలో తానే ఉన్నాడు. ఆ పరమాత్మకు తెలియకుండా ఏమీ జరగదు. ఆ పరమాత్మకు సమర్పించని కర్మలు అసలు కర్మలే కావు. అందువలన ఈ కర్మకాండల వలన ఏమి ప్రయోజనము అని నారదుని భావము అని తెలుసుకున్నారు.

తరువాత నారదుడు ఆ రాజ్యములో ఒక సారంగ మార్గము ఉందని చెప్పాడు. అందులోకి వెళ్లడమే కానీ బయటకు రావడం ఉండదు అని చెప్పాడు. ఆ సారంగమే పరమాత్మయొక్క స్థానము. బ్రహ్మస్థానము. ఒకసారి అక్కడకు చేరుకుంటే మరలా జన్మ ఉండదు. ఈ జనన మరణ చక్రములో తిరగవలసిన పనిలేదు. ఆ పరమాత్మను చేరుకొనే మార్గము తెలుసుకొనకుండా, స్వర్గ సుఖాలను, ఇతర సుఖాలను కోరుకుంటూ ఎన్ని తపస్సులు చేసినా ఏమీ ప్రయోజనము లేదు అని నారదుని భావన అని అర్థం చేసుకున్నారు.

అక్కడ ఒక స్త్రీ ఉందని, ఆమె తన ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరుగుతుందని చెప్పాడు నారదుడు. ఆ స్త్రీ యే బుద్ధి. మానవునిలో ఉన్న సత్య, రజస్ తమోగుణములను అనుసరించి ఆ బుద్ధి తన ఇష్టం వచ్చిన నిర్ణయాలు చేస్తుంటుంది. అందులో మంచి నిర్ణయాలు ఉంటాయి. చెడునిర్ణయాలు ఉంటాయి. చెడ్డ భార్య ఉంటే ఆ పురుషుడు ఎంత బాధ పడతాడో, అలాగే తన ఇష్టం వచ్చిన నిర్ణయాలు

తీసుకునే బుద్ధితో జీవుడు ఎన్నో బాధలు పడతాడు. ఆ బుద్ధి చెప్పినట్టు ఆడతాడు. ఆ బుద్ధిని నియంత్రించకుండా, కర్మలు చేయడం వలనా, తపస్సులు చేయడం వలన ప్రయోజనం ఏమిటి అని నారదుని అభిప్రాయంగా తెలుసుకున్నారు దక్షుని కుమారులు.

తరువాత నారదుడు అక్కడ ఒక నది ఉంది ఆ నది రెండు వైపులా ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది అని చెప్పాడు. ఆ నది పరమాత్మ సృష్టించిన మాయ. ఆ నది ఇటు సృష్టి వైపు, అటు ప్రళయం వైపు ప్రవహిస్తుంది. అంటే పుట్టుక, చావు. ఈ నది మధ్యలో పడి మానవులు కొట్టుకుంటుంటారు. ఈ నదిలోనుండి బయటకు వచ్చే మార్గాలు రెండు. ఒకటి తపస్సు (మరలా ఈ జనన మరణ చక్రంలో పడకుండా మోక్షం కోసరం ప్రయత్నించడం), రెండవది విద్య (తెలియనివితెలుసుకోవడం). మానవులు ఈ రెండు పనులు చేయకుండా కేవలము కోరికలు కోరుకుంటూ, స్వర్గ సుఖాల కోసరం తపస్సులు, సాంసారిక సుఖాల కోసరం కర్మలు, వ్రతాలు, చేస్తుంటారు. వీటివలన ఎలాంటి ప్రయోజనము లేదు అని నారదుని భావము అనితెలుసుకున్నారు.

నారదుడు అక్కడ ఒక గృహము ఉందనీ అది 25 వస్తువులతో నిర్మించబడినది అనీ చెప్పాడు. ఆ గృహమే పరమాత్మ. ఆయన 25 తత్త్వములతో నిండిఉన్నాడు. (మహతత్త్వము, సత్త్వ, రజస్తమోగుణములు, పంచభూతములు, పంచ తన్మాత్రలు, పది ఇంద్రియములు, మనస్సు.) ఈ తత్త్వములు అన్నీ ఆ పరమాత్మలోనుండి పుట్టినవే. వీటి గురించి, ఆ పరమాత్మ గురించి, పూర్తిగా

తెలుసుకోకుండా, అహంకారంతో నేను, నాది అనే భావనతో కర్తలు చేయడం వలన ఏమి ఫలితం ఉంటుంది అని నారదుని అభిప్రాయంగా తెలుసుకున్నారు దక్షుని కుమారులు.

తరువాత నారదుడు ఒక హంస గురించి, అది చిత్ర విచిత్ర ధ్వనులు చేస్తుంది అని చెప్పాడు. ఆ హంసయే వేదములు, శాస్త్రములు. వేదములు, శాస్త్రములు తత్త్వజ్ఞానమును ఉపదేశిస్తాయి. వేదములను, శాస్త్రములను అధ్యయనం చేయకుండా. సృష్టిచేయడానికి ప్రయత్నించడం అవివేకము అని నారదుని భావన అని తెలుసుకున్నారు.

తరువాత నారదుడు వజ్రము వంటి కఠినమైన చక్రము గురించి చెప్పాడు. అదే కాలచక్రము. ఈ విశ్వం అంతా కాలచక్రము వలన నియంత్రింపబడుతూ ఉంటుంది. ఆ కాలచక్రము గురించి తెలుసుకోకుండా సృష్టి అనే కర్తను ఒక తపస్సు లాగా చేస్తాననడం అజ్ఞానముకదా అని నారదుని భావము అని తెలుసుకున్నారు.

ఇది అంతా నారదుడు గమనిస్తున్నాడు. తానుచెప్పింది వారికి అర్థం అయింది అని గ్రహించాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు. “కుమారులారా! ఉపనయనము మానవునికి రెండవ జన్మతో సమానము. అందుకే ఉపనయనము చేసుకున్నవానిని ద్విజుడు అని అంటారు. ఆ ఉపనయనము శాస్త్ర ప్రకారము జరుగుతుంది. ఆ శాస్త్రమును తండ్రివద్ద నుండి నేర్చుకుంటాడు కుమారుడు. ఉపనయనములో కూడా తండ్రి కుమారునకు గాయత్రి మంత్రమును

ఉపదేశం చేస్తాడు. ఆగాయత్రిమంత్రము ఉపదేశము జన్మరాహిత్యము నకు దారి తీస్తుంది కానీ, జనన మరణ చక్రములో పడటానికి కాదు. మీ తండ్రి మీకు బ్రహ్మోపదేశము చేసాడు.కానీ సంసారములో పడి సంతానమును కనమంటున్నాడు. ఇది ఎలా సాధ్యము అవుతుంది. మీరు ఆలోచించండి.” అని ఉపదేశించాడు నారదుడు.

నారదుని మాటలు బాగా అర్థం చేసుకున్నారు దక్షుని కుమారులు. తమమార్గము సన్యాసము కానీ సంసారము కాదు అని నిశ్చయించుకున్నారు. మోక్షమార్గమును వెతుక్కుంటూ వెళ్లిపోయారు. తరువాత నారదుడు హరినామ సంకీర్తన చేసుకుంటూ అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత నారదుడు దక్షుని వద్దకు వెళ్లాడు. “నీవు నీ కుమారులను సంతానోత్పత్తి చేయమని పంపావు. వాళ్లు దానికి విరుద్ధంగా సన్యాసం స్వీకరించారు.” అని చెప్పాడు. ఈ మాటలు విన్న దక్షుడు తన కార్యము సఫలంకానందుకు ఎంతో బాధ పడ్డాడు. మరలా తన భార్యయందు వేయి మంది కుమారులను పుట్టించాడు. వారిపేరు సబలాశ్వులు. యధావిధిగా దక్షుడు తన కుమారులను వివాహం చేసుకొని సంతానోత్పత్తి చేసి సృష్టిని కొనసాగించమని ఆదేశించాడు.

వారు కూడా తమ సోదరులు వెళ్లినట్టు సింధు నదీ తీరంలో ఉన్న నారాయణ తీర్థమునకు వెళ్లారు. నారాయణ తీర్థములో మునిగినంతనే వారి మనస్సులో ఉన్న కోరికలు తొలగి పోయాయి.

వారి మనస్సులు నిర్మలం అయ్యాయి. ఆ సమయంలో నారదుడు మరలా వారి వద్దకు వచ్చాడు. హర్షక్షులకు చెప్పినట్టు వారికికూడా మోక్షమార్గమును ఉపదేశించాడు.

“ఓ దక్షుని కుమారులారా! మీరు నా మాటలను శ్రద్ధగా వినండి. మీ అన్నలు కూడా నా మాటలు విని మోక్షమార్గమును అవలంబించారు. మీరుకూడా మీ అగ్రజుల మార్గమును అవలంబించండి. మీకు ధర్మం తెలుసు. ధర్మం తెలిసిన వారు తమ కన్నా పెద్దవారి మార్గమును అనుసరిస్తారు. అటువంటి వారు మరుత్తు మొదలగు బ్రహ్మమానసపుత్రులయొక్క, దేవతల యొక్క అనుగ్రహమును పొందుతారు. తరువాత మీ ఇష్టం.” అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు నారదుడు.

నారదుని మాటలను శ్రద్ధగా విన్న సబలాశ్వులు కూడా తండ్రి ఆదేశములను పాటించక, తమ అన్నలు అనుసరించిన మోక్షమార్గమును వెదుక్కుంటూ వెళ్లిపోయారు. సంతానోత్పత్తి చేస్తాము అని వెళ్లిన తన కుమారులు ఎన్నాళ్లకు తిరిగిరాకపోయేసరికి దక్షుడు ఆందోళన చెందుతున్నాడు. ఈ సారి కూడా నారదుడు తన బోధనలతో తన కుమారుల మనసు మార్చి వారిని సంసార మార్గమున కాకుండా మోక్షమార్గము వైపు మళ్లించాడని తెలుసుకున్నాడు దక్షుడు. దక్షుని కోపమునకు అవధులు లేవు. వెంటన నారదుని వద్దకు వెళ్లాడు.

“ఓ నారదా! నీవు కేవలం సాధువు, ముని వేషములో ఉన్న దుర్మార్గుడివి. క్రూరుడివి. నేను ఈ సృష్టిని కొనసాగించడానికి నా కుమారులను నియోగిస్తే నీవు వారిని సన్యాస మార్గములోకి

మల్లస్తావా! నాకు అన్యాయం చేస్తావా! నీకు ఒక విషయం తెలుసా!
మానవులు పుట్టినంతనే ఋషి ఋణము, దేవఋణము, పితృ
ఋణము తీర్చుకోవాలి. నా కుమారులు బ్రహ్మ చర్మము అవలంబించి
ఋషి ఋణము తీర్చుకున్నారు. యజ్ఞములు చేసి దేవతల ఋణము
తీర్చుకోవాలి. తండ్రి మాటలను పాటించి పితృఋణము తీర్చుకోవాలి..
సంతానమును ఉత్పత్తి చేయడం ద్వారానే మానవులు పితృ ఋణము
తీర్చుకోగలరు. నా కుమారులు దేవ ఋణము, పితృఋణము
తీర్చుకోకుండా నువ్వు అడ్డుపడ్డావు. నా కుమారులకు ఈ లోకములో
కానీ, స్వర్గలోకములో కానీ సుఖము లేకుండా చేసావు. నీవు
పాపాత్ముడవు. నీ వలన నీవు నిత్యము స్తరించే కీర్తించే శ్రీహరికి కూడా
చెడ్డపేరు తెచ్చావు. నీకు దయా దాక్షిణ్యములు లేవు. సిగ్గు లేదు. ఇంక
నీవు శ్రీహరి అనుచరులతో ఎలా కలిసి మెలిసి తిరుగగలవు. నీకు
ఇద్దరి మధ్య కలహములు పెట్టడం, వారి మధ్య శత్రుత్వము
కలిగించడం తప్ప మరొక పని లేదా! తండ్రి కుమారుల మధ్య అన్న
దమ్ముల మధ్య, స్నేహితుల మధ్య విబేధములు, వైరము సృష్టించడానికి
నీకు సిగ్గుగా అనిపించడం లేదా!

నీవు సన్యాసివి. సన్యాసి వేషంలో ఉండి సంసారుల మధ్య
తగవులు సృష్టిస్తున్నావు. అసలు నీకు సంసారము గురించి ఏమి
తెలుసు? దుఃఖములకు, సుఖములకు మూల కారణమైన విషయ
సుఖములను అనుభవించనిదే, మానవులకు అందులో ఉన్న విషయ
తీక్షణత తెలియదు. విషయ సుఖములు అనుభవిస్తేనే కానీ,
సుఖదుఃఖములకు మూలకారణం తెలుసుకోవడం కష్టం. అందుకే
మేము కర్మలు చేస్తున్నాము. మేము వైదిక కర్మలను ఆచరించి వైదిక

ధర్మమును రక్షిస్తున్నాము. మేము గృహస్థాశ్రమములో ఉండి
జ్ఞానమును సంపాదిస్తున్నాము. కానీ నీవు నా కుమారులను
గృహస్థాశ్రమమునకు దూరం చేసావు. సన్యాసుల మార్గము
అవలంబించేటట్టు చేసావు. నాకు భరించరాని దుఃఖమును
కలుగజేసావు. ఒక సారి చేసావు. సహించాను. రెండవ సారి కూడా అదే
పని చేసావు. ఇంక సహించలేను. నీవు పరమమూర్ఖుడవు.
పుత్రనాశకుడవు. ఇదే నా శాపము. నీకు ముల్లోకములలో
స్థిరనివాసముఉండదు. నిత్యము సంచరిస్తుంటావు. ఎవరూ నీకు
ఆశ్రయము ఇవ్వరు. ఎక్కడా నీకు స్థానము లభించదు.” అని దక్షుడు
నారదుని శపించాడు.

ఆ మాటలు విన్న నారదుడు నవ్వుతూ “నీ వాక్కులు
ఫలించు గాక! నాకు కావాల్సింది అదే” అని హరి నామ సంకీర్తన
చేసుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నారదునికి తిరిగి దక్షునికి ప్రతి
శాపం ఇవ్వడానికి సమర్థత ఉన్నప్పటికినీ, దక్షుని శాపమును ఒక
వరంగా స్వీకరించాడు నారదుడు. అదే నారదుని గొప్పతనము.” అని
శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకుచెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
ఆరవ అధ్యాయము

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు ఇలా చెప్పాడు.

“మహారాజా! ఈ విధంగా తన కుమారులు సృష్టిని
కొనసాగించడంలో తన మాట వినకుండా సన్యాసము స్వీకరించిన
తరువాత, దక్షుడు చాలా బాధ పడ్డాడు. బ్రహ్మదేవుడు దక్షుని
ఓదార్చాడు. తిరిగి ప్రయత్నం చేయమన్నాడు. ఈ సారి దక్షుడు
కుమారుల మీద నమ్మకం పెట్టుకోలేదు. మగ వాళ్లు కాబట్టి సన్యాసము
పుచ్చుకున్నారు. ఆడువారు అయితే అలా చెయ్యలేరు కదా అని ఈ సారి
అరవై మంది కుమార్తెలను కన్నాడు.

ఆ అరవై మంది పుత్రికలను ధర్మదేవతకు పదిమంది
కుమార్తెలను, కశ్యపునకు పదముగ్గురు కుమార్తెలను, చంద్రునకు 27
మంది కుమార్తెలను, భూత పతికి ఇద్దరుకుమార్తెలను, అంగిరసునికి
ఇద్దరు కుమార్తెలను, కృశ్వాశ్వునికి ఇద్దరుకుమార్తెలను మిగిలిన
నలుగురు కుమార్తెలను తార్క్షకుడు అని పిలువబడే కశ్యపునకు ఇచ్చి
వివాహం చేసాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకు ఇప్పుడు ఆ దక్షకుమార్తెల
పేర్లను, వారి సంతానము గురించి వివరంగా చెబుతాను. ఈ 60
మంది దక్ష పుత్రికల సంతానము వృద్ధి చెంది స్వర్గలోకము, మానవ

లోకము, పాతాళ లోకములోనూవ్యాపించి ఉన్నారు.

ధర్మదేవతకు పది మంది పుత్రికలను ఇచ్చాడు అని చెప్పాను కదా. వారి పేర్లు 1.భాను, 2.లంబ, 3.కకుద్ 4.యామి, 5.విశ్వ, 6.సాధ్య, 7.మరుత్వతి 8.వసు 9.ముహూర్త, 10 సంకల్ప. వీరికి కలిగిన సంతానము గురించి చెబుతాను విను.

1.భానుకు దేవఋషభుడు జన్మించాడు. దేవ ఋషభునకు ఇంద్రసేనుకు కుమారుడు.

2. లంబకు విద్యోత అనే కుమారుడు, విద్యోతకు మేఘములు జన్మించాయి.

3.కకుదకు సంకటుడు, సంకటునకు కీకటుడు, కీకటునకు దుర్గాదేవిని పూజించే దేవతలు జన్మించారు.

4.యామి కుమారుడు స్వర్గ, స్వర్గ కు నంది జన్మించారు.

5. విశ్వకు విశ్వేదేవులు జన్మించారు.

6.సాధ్యకు అర్థసిద్ధి జన్మించాడు.

7.మరుత్వతికి మరుత్వానుడు, జయంతుడు అనే కుమారులు జన్మించారు. ఈ జయంతుడే వాసుదేవుని అంశ అయిన ఉపేంద్రుడు.

8.ముహూర్త కు మౌహూర్తకులు అనే దేవతలు జన్మించారు. ఆ మౌహూర్తకులే జీవులకు కాలమును బట్టి ఫలితములను ఇస్తుంటారు.

9.సంకల్ప కు సంకల్పుడు జన్మించాడు. సంకల్పునికి కోరికలు కలిగాయి.

10. వసుకు అష్ట వసువులుజన్మించారు. వారి పేర్లు 1.ద్రోణుడు, 2.ప్రాణుడు, 3.ధువుడు. 4.అర్కుడు, 5.అగ్ని, 6.దోషుడు. 7. వాస్తు, 8.విభావసుడు. వీరి సంతానము గురించి వివరిస్తాను.

- 1.ద్రోణునకు అతని భార్య అభిమతి ద్వారా హర్షము, శోకము, భయము అనే సంతానముకలిగారు.
- 2.ప్రాణుని భార్యఅయిన ఊర్జస్వతి ద్వారా సహుడు, ఆయువు, పురోజవుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు.
- 3.ధ్రువునికి అతని భార్య ధరణి ద్వారా అనేకములైన పట్టణములు పురములు ఏర్పడ్డాయి.
- 4.అర్కుని భార్య వాసన ద్వారా తృప్త మొదలగు కుమారులు జన్మించారు.
5. అగ్ని భార్య ధార. వారికి ద్రవిణుడు మొదలగు కుమారులకుజన్మనిచ్చింది.
- 6.దోషుని భార్య శర్వరి. వీరికి శింశుమారుడు జన్మించాడు.
- 7.వాస్తు అనే వసువు భార్య పేరు అంగిరసి.వారికి విశ్వకర్త జన్మించాడు. ఈ విశ్వ కర్త కుమారుడే చాక్షుస మనువు. ఈ మనువు కుమారుడే విశ్వేదేవులు, సాధ్యులు.
8. విభావసుడు అనే వసువు భార్యపేరు ఉష. వారికి వృష్ణ, రోచిష, ఆతపుడు అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. ఆతపునకు దినములు జన్మించారు. దినములు ఏర్పడగానే మానవులు తమ తమ పనులను పగలు చేసుకుంటూ రాత్రి విశ్రాంతి తీసుకుంటూ జీవనం సాగించారు.

మహారాజా! దక్షుడు, భూతుడు అనే వాడికి ముగ్గురు కుమార్తెలను ఇచ్చాడు అని చెప్పాను కదా! భూతుడి భార్య పేరు సరూప. వారికి కోటి మంది రుద్రులు సంతానము కలిగారు. ఆ కోటి మందిలో ఏకాదశ రుద్రులు ముఖ్యులు. వారి పేర్లు చెబుతాను విను.

1.రైవతుడు, 2.అజుడు, 3.భవుడు, 4.భీముడు, 5.వాముడు,
6.ఉగ్రుడు, 7.వృషాకపి 8.అజైకపాదుడు, 9. అహిర్బుధ్నుడు,10.
బహురూపుడు,11.మహత్తు.

ఈ భూతునికి ఇంకొక భార్య ద్వారా ఘోరమైన ప్రేతములు,
వినాయకులు కలిగారు.

మహారాజా! అంగిరసునకు స్వధ, సతి అనే ఇద్దరు
భార్యలని చెప్పానుకదా! వారిలో స్వధ అనే భార్య పితృగణములను తన
పుత్రులుగా స్వీకరించింది. సతి అనే భార్య అధర్వ, అంగిరస అనే
వేదమును పుత్రుడుగా స్వీకరించింది.

కృశాశ్వునకు అర్చిస్లు, భిషణ అనే భార్యలు ఉన్నారు. వారిలో
అర్చిస్లునకు ధూమకేతువు, భిషణకు వేదశిరుడు, దేవలుడు,
వయునుడు, మనువు అనే కుమారులు కలిగారు.

మహారాజా! తార్క్ష్కుడు అనే కశ్యపునకు దక్షుడు తన
నలుగురు కుమార్తెలను ఇచ్చాడు అని చెప్పాను కదా! వారిపేర్లు వినత,
కద్రువ, పతంగి, యామిని. వారిలో పతంగి అనే ఆమె పక్షులకు,
యామిని మిడతలకు, వినత గరుడుడు, డేగలు మొదలగు పక్షులకు,
కద్రువ నాగులకు జన్మనిచ్చింది. వినత కుమారులే శ్రీమహావిష్ణువు
వాహనము గరుడుడు,సూర్యుని రథసారథి అనూరుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! చంద్రునికి దక్షుడు తన 21 మంది కుమార్తెలను ఇచ్చి వివాహం చేసాడని చెప్పాను కదా! ఆ 21 మందిలో చంద్రుడు రోహిణి అనే ఆమె మీద ఎక్కువ ప్రేమ, అనురాగము చూపించేవాడు. మిగిలిన 20 మందిని నిర్లక్ష్యము చేసేవాడు. దానితో 20 మంది దుఃఖముతో కుమిలిపోతున్నారు. కుమార్తెల బాధను చూచి దక్షుడు చలించిపోయాడు. చంద్రుని పిలిచి మందలించాడు. అందరినీ సమానంగా చూడమన్నాడు. చంద్రుడు బుద్ధిగా సరే అన్నాడు. కానీ మరునాటి నుండి మరలా రోహిణి కొంగుపట్టుకొని తిరగడం మొదలెట్టాడు.

దక్షుడు ఇంక తట్టుకోలేకపోయాడు. చంద్రుని క్షయరోగవ్యాధితో బాధపడమని శపించాడు. అప్పుడుచంద్రునికి జ్ఞానోదయం అయింది. మామగారైన దక్షుని కాళ్ల మీదపడ్డాడు. క్షమించమని వేడుకున్నాడు. దక్షుడు ప్రసన్నుడు అయ్యాడు. తనశాపమును కొంచెం మార్చాడు. తాను ఇచ్చిన శాపము పౌర్ణమి నుండి మొదలవుతుందనీ, ఆరోజు నుండి చంద్రునికళ లు క్రమ క్రమయంగా క్షీణిస్తాయనీ, అమావాస్యకు పూర్తిగా క్షీణించిపోతాయనీ, మరునాటి నుండి క్రమక్రమంగా చంద్రకళలు పెరుగుతాయనీ, పౌర్ణమి దాకా పెరిగి పౌర్ణమి నాడు చంద్రుడు సంపూర్ణకళలను సంతరించు కుంటాడనీ తన శాపమును మార్పుచేసాడు దక్షుడు. దానితో సంతృప్తి చెందాడు చంద్రుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇంక మిగిలించి కన్యపుడు. అతనికి దక్షుడు తన పదముగ్గురు కుమార్తెలను ఇచ్చాడు అని చెప్పాను కదా.

వారి పేర్లు.....అదితి, దితి, దనువు, కాష్ఠ, అరిష్ఠ, సురస, ఇల, ముని, క్రోధవశ, తామ్ర, సురభి, సరమ, తిమి.ఈ పదమూడు మంది కశ్యపుని భార్యలు. వీరి వలన సృష్టి సంపూర్ణం అయింది. వీరి సంతానముతో లోకములు నిండిపోయాయి. వీరే ఈ జగత్తులో ఉన్న జీవజాతులన్నిటికీ తల్లులు. వీరి సంతానము గురించి చెబుతాను విను.

- 1.తిమిర అనే ఆమెకు జలములో తిరిగే జంతువులు అన్నీ పుట్టాయి.
- 2.సరమకు సింహము, పులులు, మొదలగు నాలుగు కాళ్ళ జంతువులు పుట్టాయి.
- 3.సురభికి ఆవులు, గేదెలు, రెండు గిట్టలు కల జంతువులు పుట్టాయి.
- 4.తామ్రకు డేగలు, గ్రద్దలు, మొదలగు ఆకాశంలో ఎక్కువ ఎత్తులో ఎగిరే పక్షులు కలిగాయి.
- 5.మునికి అష్టరసలు జన్మించారు.
- 6.క్రోధవశ అనే ఆమెకు దోమలు, సర్పములు పుట్టాయి.
- 7.ఇలకు వృక్షములు పుట్టాయి.
- 8.సురసకు రాక్షసులుజన్మించారు.
- 9.అరిష్ఠ అనే ఆమెకు గంధర్వులు జన్మించారు.
- 10.కాష్ఠము అనే ఆమెకు ఒకే గిట్ట కలిగిన గుర్రములు మొదలగు జంతువులు జన్మించారు.
- 11.దనువు కు అరవై ఒక్క మంది కుమారులు జన్మించారు. వారిని దానవులు అంటారు. వారిలో 18 మంది ముఖ్యులు. వారి పేర్లు...1.ద్విమూర్ధుడు. 2.శంబరుడు. 3.అరిష్టుడు. 4.హయగ్రీవుడు. 5.విభావసుడు. 6.అయోముఖుడు. 7.శంకుశిరసుడు. 8.స్వర్ణానుడు. 9. కపిలుడు.10.అరుణుడు. 11.పులోముడు. 12.వృషపర్వుడు. 13.ఏకచక్రుడు. 14.అనుతాపనుడు. 15.ధూమ్రకేశుడు.

16.విరూపాక్షుడు. 17.విప్రచిత్తి. 18.దుర్జయుడు.

(కశ్యపునకు 13 భార్యలు అని చెప్పుకున్నాము కదా. అందులో దనువు 11వ భార్య. ఇప్పుడు ఆమెసంతానము గురించి చెప్పుకుంటున్నాము. ఇంకా అదితి, దితి అనే వారు ఉన్నారు అని జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి చాలు.)

పైన చెప్పిన 18 మందిలో స్వర్ణానుడు ఒకడు. వాడికి ఒక కుమార్తె ఉంది. ఆమె పేరు సుప్రభ. ఆమెను నముచి అనే వాడు వివాహం చేసుకున్నాడు.

వృష పర్వుని కుమార్తె శర్తిష్ఠ. ఆమెను యయాతి వివాహం చేసుకున్నాడు.

దనువుకు వైశ్వానరుడు అనే కుమారుడు ఉన్నాడు. ఆయనకు ఉపదానవి, హయశిర, పులోమ, కాలక అనే నలుగురు కుమార్తెలు ఉన్నారు. వారిలో ఉపదానవిని హిరణ్యాక్షుడు, హయశిరను క్రతువు వివాహం చేసుకున్నారు. కశ్యప ప్రజాపతి వైశ్వానరుని కుమార్తెలు అయిన పులోమ, కాలకలను వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి నివాత కవచులు అనే 60,000 మంది కుమారులు జన్మించారు. వీరినే పౌలోములు, కాలకేయులు అని పిలుస్తారు. ఈ 60,000 మంది చాలా బలవంతులు, యుద్ధ నిపుణులు. కాని అధర్మపరులు, వారు ఎల్లప్పుడు ఋషులను బాధిస్తూ, ఋషుల యజ్ఞములను పాడుచేస్తుంటారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! మీ తాతగారు అర్జునుడు, ఈ 60,000 మందిని చంపి, ఇంద్రుని ప్రశంసలు పొందాడు.

దనువు కుమారుడైన విప్రచిత్తు భార్యపేరు సింహిక. వారికి 101 మంది కుమారులు. వారిలో పెద్దవాడు రాహువు. మిగిలిన 100 మంది కేతువులు. వారందరూ గ్రహములు అయ్యారు.(కేతువు ఒక్కడు

కాదు. అందుకే కేతు గణము అంటారు).

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పుడు అదితి వంశమును గురించి చెబుతాను విను. అదితి వంశములోనే పరమాత్మ అవతరించాడు. అదితి పుత్రులలో వివస్వానుడు, అర్కముడు, సూష, త్వష్ట, సవిత, భగ, ధాత, విధాత, వరుణుడు, మిత్రుడు, శక్రుడు, ఉరుక్రముడు ముఖ్యులు. వీరిలో వివస్వానుడు (సూర్యుడు) భార్య పేరు సంజ్ఞ. ఈమె కుమారుడి పేరు శ్రాద్ధదేవుడు. ఆయన మనువు. ఈమెకు యముడు, యమి అనే కవల పిల్లలు కూడా పుట్టారు. వివస్వానుని కుమార్తె యమికి అశ్వినీ దేవతలు జన్మించారు.

సూర్యుడికి మరొక భార్య ఉంది. ఆమెపేరు ఛాయ. ఛాయకు శని, సావర్ణి అనే కుమారులు, తపతి అనే కుమార్తె కలిగారు. సావర్ణి మనువు అయ్యాడు. తపతి సంవర్ణుని వివాహం చేసుకుంది. అదితి కుమారుడు అర్కముడు. ఆయన భార్య పేరు మాతృక. వారికి చాలామంది కుమారులు కలిగారు. ఆ పుత్రులకు అశేషమైన సంతానము కలిగింది. వారే మానవులు. మానవ జాతి అలా విస్తరించింది.

(కశ్యపుని భార్య పేరు అదితి. అదితి కుమారుడు అర్కముడు. ఆయన భార్య మాతృక. వారి కుమారులే మానవులు. కాబట్టి మన మూలపురుషుడు కశ్యపుడు.).

అదితి కుమారులలో ఒకడైన పూషునికి సంతానము లేదు. అదితి కుమారులలో మరొకడు త్వష్ట ప్రజాపతి. ఆయన ఒక దైత్య

కన్యను వివాహం చేసుకున్నాడు. ఆమె పేరు రచన, వారికి సన్నివేశుడు, విశ్వరూపుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

అదితి పుత్రులైన దేవతలకు, దితి పుత్రులైన దైత్యులకు జన్మవైరం ఉంది. కాని అదితిపుత్రుడు త్వష్ట, ఒక దైత్య కన్యను వివాహం చేసుకున్నాడు. ఆ కారణంగా విశ్వరూపుడు దైత్యులకు మేనల్లుడు అయ్యాడు. ఒక సారి ఇంద్రుడికి, దేవతలకు, దేవతల గురువు బృహస్పతికి మనస్థర్థలు వచ్చాయి. ఆ సమయంలో ఇంద్రుడు, దేవతలు కలిసి బృహస్పతికి బదులు విశ్వరూపుని తమ పురోహితునిగా నియమించుకున్నారు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్తు మహారాజుకు చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము

ఏడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవతమును వినిపిస్తుంటే, పరీక్షిత్ కు ఒక సందేహం కలిగింది.

“శుకమహర్షి! దేవతల గురువు బృహస్పతి కదా. మరి ఆయన దేవతలను ఎందుకు వదిలిపెట్టాడు. దేవతలు బృహస్పతికి

చేసిన అపరాధము ఏమి? ఈ విషయములు నాకు వివరంగా చెప్పండి.” అని అడిగాడు. శుకమహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“పరీక్షిత్ మహారాజా! ఎంతటి వారికైనా ధనము, ఐశ్వర్యము, అధికారము అహంకారాన్ని, మదాన్ని పెంచుతుంది. దేవతల ప్రభువు ఇంద్రుడికి కూడా ఇటువంటి అధికార మదము, అహంకారము కలిగాయి. దేవతలకు రాజు ఇంద్రుడు. ఆయన మూడులోకములకు అధిపతి. అమితమైన ఐశ్వర్యము, సంపద కలవాడు. పైగా అధికారము. చుట్టు మరుత్తులు, వసువులు, రుద్రులు, ఆదిత్యులు, ఋభువులు, విశ్వదేవులు, సాధ్యులు, అశ్వినులు, సిద్ధులు, చారణులు, గంధర్వులు, మునులు మొదలగు వారు చుట్టు చేరి పొగుడుతుంటారు. ఎదురుగా అష్టరసలు, గంధర్వులు, ఆడుతూ పాడుతుంటారు. తలమీద తెల్లటి గొడుగు ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. అటు ఇటు చామరములు వీస్తుంటారు. తన పక్కనే శచీదేవి కూర్చుని ఉంటుంది. ఇటువంటి భోగములు, ఐశ్వర్యములు అనుభవించే ఇంద్రుడికి గర్వంతో కళ్లు మూసుకు పోయాయి. అధికార మదముతో అంధుడై పోయాడు.

ఆ సమయంలో దేవతల గురువు బృహస్పతి సభలోకి ప్రవేశించాడు. సాధారణంగా కులగురువు రాగానే ఇంద్రుడు, దేవతలు, సభలో ఉన్న వారు లేచి నమస్కరించాలి. కాని ఇంద్రుడు సింహాసనము మీది నుండి లేవలేదు. బృహస్పతికి నమస్కరించలేదు. కనీస మర్యాద కూడా చూపలేదు. కనీసం ఆ ప్రయత్నం కూడా చేయలేదు.

బృహస్పతి అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులను గమనించాడు.
ఇందుడికి అధికార మదము తలకెక్కింది అని అనుకున్నాడు.
మౌనంగా అక్కడి నుండి తన నివాసమునకు వెళ్లిపోయాడు.
బృహస్పతి వచ్చి తన ఆసనము అలంకరిస్తాడు అని అనుకున్నాడు
ఇందుడు. కానీ బృహస్పతి మౌనంగా వెళ్లిపోయాడు అని తెలిసి
ఖిన్నుడయ్యాడు. అధికారమదం దిగిపోయింది. తాను గురువును
అవమానించాను అని తెలుసుకున్నాడు. గురువును అవమానిస్తే వచ్చే
పరిణామాలను తలచుకొని అతని హృదయం తల్లడిలిపోయింది.
తనలో తాను ఇలా నిందించుకున్నాడు.

“ఎంత పని చేసాను. కులగురువునే అవమానించాను.
ఎంత అన్యాయం జరిగింది. సభలోకి వచ్చిన గురువుకు లేచి
నమస్కరించకుండా అవమానించాను. నాకు అధికార మదం, గర్వం
తలకెక్కింది. మూడులోకములకు రాజునై ఉండి, సాత్త్వికుడనై ఉండి,
అందరికీ ఆదర్శప్రాయుడుగా ఉండవలసిన వాడిని సాక్షాత్తు గురువునే
అవమానించి గురుద్రోహం చేసాను. గురువు లేని నాడు ఈ ధనము,
ఐశ్వర్యము నా దగ్గర నిలుస్తాయా!

ఎంతటి మహారాజైనా సభలోకి వచ్చిన బ్రాహ్మణుడికి
నమస్కరించడం అతని విధి. కాని కొంతమంది, సింహాసనము మీద
కూర్చున్న రాజు బ్రాహ్మణుడు సభలోకి వచ్చినప్పుడు లేచి
నమస్కరించనవసరంలేదు, అని చెబుతారు. కానీ అది సరికాదు.
వారికి ధర్మం తెలియక అలా చెబుతారు. అజ్ఞానులు. వారి మాటలు
నమ్మకూడదు. అటువంటి వారి మాటలు వింటే నరకమునకు పోవడం

తథ్యం. నేను వెంటనే వెళ్లి గురువుగారు బృహస్పతి కాళ్లు పట్టుకొని నా తప్పు క్షమించమని వేడుకుంటాను. అది ఒకటే ప్రస్తుత తరుణోపాయము.” అని తనలో తాను అనుకొని వెంటనే బృహస్పతి వద్దకు వెళ్లాడు.

కాని బృహస్పతి కనపడలేదు. ఎక్కడికి వెళ్లాడో తెలియదు. దేవతల చేత దేవలోకము అంతా వెదికించాడు. కానీ బృహస్పతి జాడ తెలియలేదు. దేవ గురువు బృహస్పతి తమను విడిచి వెళ్లిపోయాడు అని తెలుసుకొన్నాడు. ఇంద్రుని మనస్సు అశాంతితో నిండిపోయింది.

దేవతల గురువు బృహస్పతి దేవతలను విడిచిపెట్టి వెళ్లిపోయాడు అని రాక్షసులకు, దైత్యులకు వర్తమానం అందింది. ఇదే మంచి అవకాశము అని రాక్షసులు దేవతలమీదికి దండెత్తారు. మార్గ దర్శకుడైన గురువు లేక పోవడంతో, దేవతలు బలహీనులయ్యారు. రాక్షసులు దేవతలను తుక్కు కింద కొట్టారు. చావు దెబ్బలు తిన్న దేవతలు బ్రహ్మ దేవుని వద్దకు పోయి మొరపెట్టుకున్నారు. రాక్షసుల చేతిలో చావు దెబ్బలు తిని తన వద్దకు వచ్చిన దేవతలను చూచి బ్రహ్మ దేవుడు వారిని తగులీతిలో ఓదార్చాడు.

“దేవతలారా! మీరు మీ గురువు బృహస్పతిని అవమానించారు. ఆయనకు కనీస మర్యాద కూడా ఇవ్వలేదు. తప్పు చేసారు. శిక్ష అనుభవించారు. మీకు తగిన గురువు లేకపోవడం వలననే ఏ మాత్రం బలం లేని రాక్షసులు మిమ్ములను ఓడించగలిగారు. మీరు బలవంతులై ఉండి కూడా తగిన గురువు లేని కారణంగా

ఓడిపోయారు. పూర్వము రాక్షసులకు తగిన గురువు లేడు. అందుకని మీరు రాక్షసులను సునాయాసంగా జయించగలిగారు. తరువాత వారు శుక్రాచార్యుని గురువుగా నియమించుకొని మీ కన్నా బలవంతులయ్యారు. కానీ మీరు ఉన్న గురువును పోగొట్టుకొని బలహీనులయ్యారు. ఇప్పుడు ఆ రాక్షసులు దేవలోకమునే కాదు బ్రహ్మలోకమును కూడా జయించగలిగిన సామర్థ్యము సంపాదించారు. రాక్షస గురువు శుక్రాచార్యుని సామర్థ్యమువలననే రాక్షసులు ఇంతటి వారయ్యారు.

జరిగిన దానికి చింతించి ప్రయోజనము లేదు. ఇప్పుడు మీకు ఒక గురువు కావాలి. కాబట్టి మీ రందరూ త్వష్ట ప్రజాపతి కుమారుడు అయిన విశ్వరూపుని మీ గురువుగా నియమించుకోండి. వెంటనే మీరు విశ్వరూపుని వద్దకు పోయి మీకు గురువుగా ఉండమని ప్రార్థించండి. మీ ప్రార్థనలను ఆయన మన్నిస్తాడు. ఈ విశ్వరూపుని తల్లి రచన రాక్షస వనిత. అందుకని విశ్వరూపునికి రాక్షసుల మీద పక్షపాతము ఉంటుందని మీరు భయపడకండి. వెంటనే విశ్వరూపుని వద్దకు వెళ్లండి.” అని అన్నాడు.

బ్రహ్మదేవుని మాట ప్రకారము దేవతలు అందరూ విశ్వరూపుని వద్దకు వెళ్లారు. విశ్వరూపుడు దేవతల కన్నా చిన్నవాడు. కాని చేసేది లేక ఆయన కాళ్లు పట్టుకున్నారు. ఆయనను కౌగలించుకున్నారు. ఆయనను ఇలా వేడుకున్నారు.

“ఓవిశ్వరూపా!మేము నీకు పితృసమానులము. అతిథులుగా నీ వద్దకు వచ్చాము. మా కోరిక తీర్చు. ఉపనయనము జరిపించి,

వేదములను నేర్పించి, శిష్యులను సకల విద్యాపారంగతులనే చేసే ఆచార్యుడు వేదములతో సమానము. జన్మనిచ్చిన తండ్రి బ్రహ్మతో సమానము. సోదరుడు ఇంద్రుడితో సమానము. తల్లి సాక్షాత్తు భూదేవి. సోదరి దయాగుణము. అతిథి స్వయంగా ధర్మస్వరూపుడు. అభ్యాగతుడు అగ్నిస్వరూపుడు. భూతములు విష్ణుస్వరూపములు. అందుకని అందరూ పరమాత్మ ముందు సమానులే. నీవుకూడా మమ్ములను నీ వారిగా ఆదరించు.

కుమారా! మేము మా శత్రువులు అయినరాక్షసుల చేతిలో ఓడిపోయాము. నీవు మా గురువుగా ఉండి మమ్ములను ఈ ఆపద నుండి గట్టెంకించు. నీవు బ్రాహ్మణుడవు. నీవు మాకు గురువు కాదగిన వాడవు. మేము నిన్ను గురువుగా భావిస్తున్నాము. నీ తపోబలము చేత మాకు విజయం చేకూర్చు. నీవు మా కన్నా చిన్నవాడవు. అయినా మేము నీ పాదములకు నమస్కరిస్తే ఏ దోషమూ లేదు. సాధారణంగా వయోబేధము పాటించాలి కానీ, వేదవిదుల యందు కాదు. నీవు వేదవేదాంగపారంగతుడవు. కాబట్టి చిన్నవాడివైనా నీకు నమస్కరించినా తప్పులేదు. కాబట్టి నీవు మాగురువుగా ఉండి మాకు విజయం చేకూర్చు.” అని ప్రార్థించారు.

దేవతల ప్రార్థనను మన్నించాడు విశ్వరూపుడు. దేవతలతో ఇలాఅన్నాడు. “దేవతలారా! పౌరోహిత్యము వహించడం అంత మంచిది కాదు. అది నాకు ఉన్న బ్రహ్మ వర్ణస్థును హరిస్తుంది. అందుకని మునులు సాధారణంగా పురోహితుడుగా ఉండటానికి అంగీకరించరు. కానీ మీరు లోకపాలు. మీ కోరికను కాదనడంమంచిది కాదు.

వాస్తవానికి నేను మీకు శిష్యుడను. మీ చేత శిక్షణ పొందతగిన వాడిని. మీరు నన్ను గురువుగా ఉండమని ఆజ్ఞాపించారు. మీ ఆజ్ఞను శిరసావహిస్తున్నాను. సాధారణంగా మునులు, సన్యాసులు అయిన వారు, యజమాని తీసుకొని వెళ్లగా పాలములో మిగిలిన ధాన్యపు గింజలను ఏరుకొని, వాటితో జీవించాలి. కాని దుర్మార్గులు అయిన వాళ్లు పౌరోహితమును చేసి దాని వలన ధనమును సంపాదించి, తమను తాము పోషించుకుంటారు. అది తప్పు. ఆ తప్పును నేను చేయదలచుకోలేదు. కానీ మీరు నా కన్నా పెద్దవారు నాకు గురువులు. మీ మాట కాదనలేను. మీరు అడిగారు కాబట్టి మీకు పౌరోహిత్యము చేయడానికి అంగీకరిస్తున్నాను.” అని అన్నాడు విశ్వరూపుడు.

తరువాత దేవతలు విశ్వరూపుని తమ పౌరోహితుడిగా అంగీకరించారు. విశ్వరూపుడు వారికి పౌరోహిత్యము చేయసాగాడు. దేవతలకు రాక్షసుల నుండి రక్షణ కల్పించడానికి విశ్వరూపుడు నారాయణ కవచము అనే మంత్రమును ఇంద్రుడికి బోధించాడు. ఆ నారాయణ కవచ మహిమతో ఇంద్రుడు రాక్షస సేనలను జయించాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు చెప్పాడు. శ్రీమద్భాగవతము షష్ఠస్కంధము ఏడవ అధ్యాయముసంపూర్ణము ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము.

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
ఎనిమిదవ అధ్యాయము

ఇప్పుడు పరీక్షిత్తుకు ఒక అనుమానం వచ్చింది.

“శుకయోగీంద్రా! విశ్వరూపుడు ఇంద్రునికి నారాయణ కవచము అనే మంత్రమును ఉపదేశించారు అన్నారు. దాని గురించి వివరించండి. నాకూ తెలుసుకోవాలని ఉంది.” అని అడిగాడు. అప్పుడు శుకయోగీంద్రుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్తు మహారాజా! దేవతల పురోహితుడు అయిన విశ్వరూపుడు ఇంద్రునికి నారాయణ కవచమును ఈ ప్రకారంగా ఉపదేశించాడు.

“ఓ ఇంద్రా! నీకు ఏ సమయంలో ఏ ఆపద కలిగినా, వెంటనే కాళ్లు చేతులు కడుగుకొని, ఆచమనము చేసి, దర్బలతో చేసిన పవిత్రమును వేలికి ధరించి, ఉత్తర దిక్కుముఖం పెట్టి కూర్చుని, మౌనంగా ఓ నమోనారాయణాయ అనే అష్టాక్షరిని, ఓం నమోభగవతే వాసుదేవాయ అనే ద్వాదశాక్షరి మంత్రముల ద్వారా అంగన్యాస కరన్యాసములను నిర్వర్తించు. ముందు పాదములు, తరువాత పిక్కలు, తొడలు, పొట్ట, హృదయము, వక్షము, ముఖము, తల వీటి యందు ఓంకారముతో మొదలు పెట్టి, తరువాత దానికి వ్యతిరేకముగా ఒక సారి అష్టాక్షరిని న్యాసము చేయాలి.

అనగా శిరస్సు నుండిపాదముల దాకా, తరువాత పాదముల నుండి శిరస్సుదాకా ఓంకారముతో కూడిన అష్టాక్షరిని అంగ న్యాయం చేయాలి. తరువాత ఓంకారముతో కూడిన ద్వాదశాక్షర మంత్రమును కరన్యాయము చేయాలి. తరువాత “ఓం విష్ణవేనమః” అనే మంత్రమును ఈ విధంగా అనుష్ఠించాలి. హృదయ స్థానములో ఓం, తలయందు వి, నుదుటి భాగమున ష, శిఖ యందు ణ, రెండు కళ్ళ యందు వ, మోకాళ్లు, మోచేతుల దగ్గర న, చివరన మ కారమును అస్త్రాయఫట్ అని సర్వదిక్కులను దిక్ష్మంధనము చేయాలి. దేహమును అంతా మంత్రపూతము చేయాలి.

ఈ విధంగా అంగన్యాయ, కరన్యాయములు పూర్తి అయిన తరువాత, పరమాత్మను మనసులో ధ్యానించాలి. అప్పుడు ఈ క్రింది నారాయణ కవచము అనే మంత్రమును జపించాలి.

గరుడనిమీద ఎక్కి, తన ఎనిమిది చేతుల యందు శంఖము, చక్రము, ఖడ్గము, డాలు, గద, బాణము, పాశము ధరించి, అణిమాది అష్టసిద్ధులకు మూలమైన ఆ శ్రీహరి నన్ను రక్షించుగాక!

మత్స్యవతారుడైన ఆ శ్రీహరి నన్ను జలము నుండి అందులో ఉన్న క్రూర జంతువుల నుండి రక్షించుగాక!

వామనావతారము ధరించిన ఆ శ్రీహరి నన్ను నలుదిక్కులనుండి, ఆకాశము, భూమి నుండి రక్షించుగాక!

నృసింహావతారుడైన ఆ శ్రీహరి నన్ను యుద్ధములలో
శత్రువుల నుండి, అరణ్యముల నుండి, దుర్గమమైన ప్రదేశముల నుండి
నన్ను రక్షించుగాక!

యజ్ఞ వరాహావతార రూపుడైన శ్రీహరి నన్ను అన్ని వేళలా
రక్షించుగాక!

పరశురామావతారుడైన శ్రీహరి నన్ను పర్వతముల నుండి
రక్షించుగాక!

రామావతారుడైన శ్రీహరి నన్ను ప్రవాసము నందు
రక్షించుగాక!

ఆ నారాయణుడు నన్ను అన్ని అభిచారిక హోమాముల
వలన కలిగే దుష్ఫలితములనుండి రక్షించుగాక! వేదములలో
చెప్పబడిన కర్మలను చేయకపోవడం వలన కలిగే పాపముల నుండి
నన్ను రక్షించుగాక!

దత్తాత్రేయ అవతారమును ధరించిన నారాయణుడు,
యోగభ్రష్టము మొదలగు ఆపదల నుండి రక్షించుగాక!

కపిలావతారము ఎత్తిన శ్రీహరి నన్ను ఈ కర్మ బంధనముల
నుండి రక్షించుగాక!

సనత్కుమారుడుగా అవతరించిన శ్రీహరి నన్ను కామ
కోరికల నుండి రక్షించుగాక!

హయగ్రీవుడు నేను పోవు మార్గములో నాకు
తిరస్కారములు ఎదురు కాకుండా రక్షించుగాక!

దేవర్షి నారదుడు నన్ను భగవంతుని అర్చించకపోవడం
వలన కలిగే అన్ని అపరాధముల నుండి రక్షించుగాక!

కూర్కావతారుడైన శ్రీహరి నన్ను అన్ని నరకముల నుండి
రక్షించుగాక!

ధన్వంతరి నన్ను అన్ని వ్యాధుల నుండి రక్షించుగాక!
ఋషభదేవుడు నన్ను చలి, ఎండ, వాన మొదలగు వాటి వలన కలిగే
ఉపద్రవముల నుండి రక్షించుగాక!

యజ్ఞ మూర్తి అయిన శ్రీహరి నన్ను అన్ని లోకాపవాదముల
నుండి రక్షించుగాక! బలరామదేవుడు నన్ను జనుల వలన కలిగే బాధల
నుండి రక్షించుగాక! అనంతుడు అయిన శేషుడు నన్ను సర్వబాధలన
నుండి రక్షించుగాక!

వ్యాస భగవానుడు నాలోని అజ్ఞానమును తొలగించి
నాకుజ్ఞానమును కలుగచేయుగాక! బుద్ధావతారుడైన శ్రీహరి నన్ను
వేద విరుద్ధములైన ఆచార వ్యవహారములనుండి రక్షించుగాక!
కల్కిభగవానుడు నన్ను కలిబాధలనుండి రక్షించుగాక!

పరమాత్మ, కాలస్వరూపుడు అయిన ఆ నారాయణుడు అర్థ
రాత్రి నుండి మరలా అర్థ రాత్రి వరకూ నిరంతరము నా వెంట ఉండి
నన్ను రక్షించుగాక!

నారాయణుని ఆయుధమైన సుదర్శన చక్రము నా
శత్రువులను చించి చెండాడుగాక! నారాయణుని ఆయుధమైన గద
నా శత్రువులను నుగ్గు నుగ్గు చేయుగాక! నారాయణుని చేతిలోని
పాంచజన్యము అనే శంఖము వలన పుట్టే ధ్వని నా శత్రువుల
గుండెలను కంపింపజేయుగాక! నారాయణుని చేతిలోని కత్తి, డాలు
నా శత్రువుల సైన్యములను నాశనము చేయుగాక! నా శత్రువుల కళ్లు
పీకివేయుగాక!

నవగ్రహముల వలన, ఉల్కలు పడటం వలనా, దుర్మార్గులైన
మానవుల వలనా, పాముల వలనా, తేళ్ల వలనా, సింహము, పులి
మొదలగు క్రూర జంతువుల వలనా, భూత, ప్రేత, పిశాచాదుల వలనా,
పంచభూతముల వలనా, కలిగే అన్ని ఉపద్రవము నుండి ఆ
నారాయణుడు నన్ను రక్షించుగాక!

ఆ విష్ణుకేనుడు నన్ను అన్ని దుఃఖముల నుండి కాపాడుగాక!
ఆ నారాయణ నామము, రూపము, ఆయన అన్ని వాహనములు,
అస్త్రములు, శస్త్రములు, ఆయన పరివారము, నన్ను నా బుద్ధిని, మా
బలమును, మా మనస్సును, ప్రాణములను అన్ని రకాలైన ప్రమాదముల
నుండి సర్వదా రక్షించుగాక!

స్థూలము, సూక్ష్మము అయిన ఈ అనంత విశ్వము ఆ నారాయణుని కంటే వేరుకాదు కాబట్టి, ఆ నారాయణుడు నన్ను ఈ విశ్వంలో కలిగే అన్ని బాధలనుండి, ప్రమాదముల నుండి రక్షించుగాక! నారాయణుడు ఎన్నో అవతారములను, రూపములను ధరించాడు. ఆయన ధరించిన అన్ని అవతారములు, అన్ని రూపములు నన్ను రక్షించుగాక! లోకభయంకరమైన నృసింహావతారము ధరించిన నారాయణుడు, ఆయన భక్తుడు ప్రహ్లాదుడు నన్ను అన్ని దిక్కులలోనూ, ఆకాశము, భూమి యందు, అన్ని వస్తువుల లోపలా, బయటా నన్ను రక్షించుగాక!

ఓ ఇంద్రా! నారాయణ కవచమును నీకు ఉపదేశించాను. దీనిని నీవు నిష్ఠతో జపించి, ఈ కవచమును ధరించి నీవు నీ శత్రువులను జయించగలవు. ఈ నారాయణ కవచమును ధరించిన వ్యక్తికి భయమంటే ఏమిటో తెలియదు. అతనికి రాజుల వలనకానీ, కాలము వలన కానీ, గ్రహముల వలన కానీ, వ్యాధుల వలన కానీ భయం ఉండదు.

- ఇంద్రా! ఈ నారాయణ కవచము గురించి ఒక కథచెబుతాను విను. పూర్వము ఈ నారాయణ కవచమును కౌశికుడు అనే బ్రాహ్మణుడు నిష్ఠతో జపించాడు. ఆయనకు కాలం తీరగా, శ్వశానంలో కూర్చుని తన యోగబలంతో శరీరాన్ని విడిచిపెట్టాడు. అతని శరీరమునకు మంత్రపూర్వకముగా దహన క్రియలు జరగలేదు.

చిత్రరథుడు అనే గంధర్వుడు తన ప్రియురాళ్లతో కలిసి విమానం మీద ఆకాశ మార్గంలో వెళుతున్నాడు. అతను ఎక్కిన

విమానము ఈ బ్రాహ్మ ణుడు మరణించిన ప్రదేశము మీదుగా
ఎగురుతూ ఉంది. సరిగా విమానము ఆ ప్రదేశము వద్దకు రాగానే, ఆ
చిత్రరథుడు విమానం నుండి తలకిందులుగా కిందపడ్డాడు. అప్పుడు
వాలఖిల్కులు అనే మహామునులు ఆ ప్రదేశంలో కౌశికుడు
దేహత్యాగము చేసిన సంగతి ఆయన అస్థికలు అక్కడ ఉన్న సంగతి
చెప్పారు. వెంటనే చిత్రరథుడు ఆ బ్రాహ్మణుని అస్థికలను
మంత్రపూర్వకంగా సరస్వతీనదిలో నిమజ్జనం చేసి శాంతి చేకూర్చాడు.
తరువాత తన దారిన తాను వెళ్ళిపోయాడు. ఆ బ్రాహ్మణుని అస్థికలలో
నారాయణ కవచ ప్రభావము ఉండటం వలన గంధర్వుడు వాటిని
దాటి వెళ్ళలేకపోయాడు. విమానం నుండి కిందపడ్డాడు. నారాయణ
కవచ ప్రభావము అంతటి గొప్పది.” అని విశ్వరూపుడు నారాయణ
కవచమును ఇంద్రునికి ఉపదేశించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ నారాయణ కవచమును
శ్రద్ధతో విన్నా, లేక పఠించినా, అనుష్ఠించినా, ఉపాసన చేసినా, అతనికి
ఎవరివలనా, దేనివలనా భయం ఉండదు. అతడు మూడులోకములలో
పూజింపబడతాడు. ఆ ప్రకారంగా ఇంద్రుడు విశ్వరూపుని వలన
నారాయణ కవచమును ఉపదేశము పొంది, రాక్షసులను
జయించాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత
కథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము ఎనిమిదవ అధ్యాయముసంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుతో భాగవత పురాణాన్ని
ఇలా చెబుతున్నాడు.

“మహారాజా! దేవతలు నియమించుకున్న పురోహితుడు
విశ్వరూపునికి మూడు తలలు ఉన్నాయి. ఒక దానితో సోమ
రసమును తాగుతాడు. మరొక దానితో సురాపానము చేస్తాడు.
మూడవ దానితో ఆహారము తీసుకుంటాడు.
(అంటే అతడు పురోహితుడైనా ఆహారముతోపాటు దేవతలకు ఇష్టమైన
సోమరసమును, రాక్షసులకు ఇష్టమైన మద్యమును తాగుతాడు అని
అర్థం చెప్పుకోవచ్చు. లేక మూడు తలలు ఉన్నాయి అని కూడా
అనుకోవచ్చు.)
విశ్వరూపుడు దేవతల క్షేమం కోరి ఒక యజ్ఞం చేస్తున్నాడు. అప్పుడు
దేవతలకు హవిర్భాగములు ఇస్తున్నాడు. కానీ విశ్వరూపుని తల్లి రచనా
దేవి ఒక దైత్య వనిత. కాబట్టి విశ్వరూపునికి దైత్యులు అన్నా, రాక్షసులు
అన్నా పక్షపాతము. అందుకని ఆ యజ్ఞములో దేవతలకు హవిర్భాగము
ఇచ్చినట్టే ఇచ్చి, దానిని దైత్యులకు, అసురులకు అర్పిస్తూ ఉండేవాడు.
పైకి మాత్రము దేవతలకు హవిర్భాగములు ఇస్తున్నట్టు మంత్రములు
గట్టిగా చదివేవాడు. ఇది గమనించారు దేవతలు. పేరుకు మాత్రము
తమ పేర మంత్రోచ్ఛాటన జరుగుతూ ఉంది. హవిర్భాగములు మాత్రము
అసురులకు చేరుతున్నాయి. ఈ విషయం ఇంద్రుడికి చెప్పారు.

దేవతలకు అన్యాయం జరుగుతూ ఉంది అని గ్రహించాడు ఇంద్రుడు. ఇంక ఉపేక్షించి లాభంలేదనుకున్నాడు. ఇదే ప్రకారం జరిగితే అసురులు బలపడటం దేవతలు బలహీనులు కావడం తథ్యం అనుకున్నాడు. వెంటనే ఖడ్గము తీసుకొని విశ్వరూపుని మూడు తలలు ఖండించాడు. ఆ మూడు తలలు నేల పడగానే మూడు పక్షులుగా మారి పోయాయి. సోమరసమును తాగే తల చాతక పక్షిగానూ, సురాపానము చేసే తల పిచ్చుక గానూ, ఆహారము తీసుకొనే తల తిత్తిరి పక్షిగానూ మారి పోయి ఎగిరిపోయాయి. విశ్వరూపుని మొండెము మాత్రము అక్కడ పడిఉంది.

బ్రాహ్మణుని చంపినందుకు ఇంద్రుడికి బ్రహ్మహత్యాపాతకము చుట్టుకుంది. చేసేదిలేక ఇంద్రుడు బ్రహ్మహత్యాపాతకమును స్వీకరించాడు. తరువాత తనకు సంక్రమించిన బ్రహ్మహత్యా పాపమును నాలుగు భాగములు చేసి నలుగురికి పంచి పెట్టాడు.

ఒక భాగము భూమికి ఇచ్చాడు. అందువలన భూమిలో కొంత భాగము ఏ పంటలూ పండని చవిటి నేలగా మారి పోయింది. దానికి బదులుగా భూమిలో ఏ గుంతలు, గోతులు పడినా అవి సహజంగానే పూడిపోయే వరమును భూమికి ఇచ్చాడు ఇంద్రుడు.

మరొక భాగమును వృక్షములకు ఇచ్చాడు. ఆ పాపము స్వీకరించడం వలన, అది జిగురు రూపంలో కారుతూ ఉంటుంది. దానికి బదులుగా చెట్టుఎండి పోయినపుడు, నాశనం కాకుండా, మరలా చిగురించే వరం ఇచ్చాడు ఇంద్రుడు.

మూడవ భాగమును స్త్రీలకు ఇచ్చాడు. ఆ పాపము వలన స్త్రీలు నెలా నెలా రక్తస్రావంతో బాధపడతారు. కానీ, స్త్రీలు గర్భం ధరించి ఉన్న సమయంలో కూడా, రత్తిక్రియ జరిపితే, వారికి గర్భము స్రావము కాదు అనే వరాన్ని ప్రసాదించాడు ఇంద్రుడు.

ఆఖరు భాగమును జలములో విడిచిపెట్టాడు. ఆ పాప ప్రభావంతో జలములో నురుగు, బుడగలు పుట్టి నీటిని కలుషితం చేస్తుంటాయి. కానీ, నీరు ఏ వస్తువుతో కలిసినా, ఆ వస్తువుగా మారిపోతాయి అనే వరం ఇచ్చాడు. (పాలలో నీరు కలిపితే అది పాలు అవుతుంది. నీరు కనపడదు.)

ఈ ప్రకారంగా ఇంద్రుడు తనకు సంక్రమించిన బ్రహ్మ హత్యాపాతకమును నలుగురికీ పంచి పెట్టి తాను ఆ పాపమునుండి విముక్తి పొందాడు.

ఇంద్రుడు తన కుమారుడు విశ్వరూపుని తలలు నరికాడు అన్న విషయం విశ్వరూపుని తండ్రి అయిన త్వష్ట ప్రజాపతికి తెలిసింది. త్వష్ట కోపంతో రగిలిపోయాడు. “కోరి కోరి తన కుమారుని పురోహితునిగా స్వీకరించడం ఎందుకు, మరలా వాడి తల నరకడం ఎందుకు” అంటూమండి పడ్డాడు. ఇంద్రుని నాశనం చేసే కుమారుని కొరకకు ఒకయజ్ఞం చేసాడు. ఆ యజ్ఞంలోమంత్రాలు చదువుతూ హోమాం చేస్తున్నాడు. కోపంతో ఉండటం వలన ఆ మంత్రాలు తప్పుగా పలుకుతున్నాడు. “ఇంద్రశక్రో వివర్ధస్య” అని హోమాం చేయాల్సింది అంటే ఇంద్రుని శత్రువా వృద్ధి చెందు. ఇంద్రుని నాశనం చెయ్యి అని పలకాల్సింది పోయి, ఉచ్చారణ దోషము చేత ఇంద్రుని చేత

చంపబడేవాడా వృద్ధిచెందు అని అర్థం వచ్చేటట్టు మంత్రోచ్ఛాటన చేసాడు.

ఆ హోమ గుండం నుండి ఒక భయంకరాకారుడు జన్మించాడు. అతని పేరు వృత్రుడు. (మంత్రము తప్పుగా ఉచ్చరించడం మూలాన ఇంద్రుని చేతిలో మరణించాడు.) ఆ వృత్రుడు పుట్టగానే పెరగడం మొదలుపెట్టాడు. దిన దినం పెరుగుతున్నాడు. పెద్ద పర్వతం మాదిరి పెరిగిపోయాడు. వాడి వర్ణము నలుపు. వాడివెంట్రుకలు రాగి రంగులో ఉన్నాయి. కళ్లు పిల్లి కళ్ల మాదిరి పచ్చగా ఉన్నాయి. వాడు ఎగురుతుంటే భూమి కంపించింది. వాడు నోరుతెరిస్తే ఆకాశాన్ని మింగుతున్నాడా అన్నట్టు ఉంది.

ఆ భయంకరాకారుడిని చూచి దేవతలు భయపడిపోయారు. భయంతో నాలుగు దిక్కులకుపారిపోయారు. వృత్రుడు మూడు లోకములను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. తన అన్నను చంపిన ఇంద్రుని కొరకు వెదుకుతున్నాడు. ఇంద్రుడు వాడికి కనపడకుండా తన దేవసేనలను వాడి మీదికి పంపించాడు. దేవతలు వాడిమీదికి విసిరిన అస్త్రములు, శస్త్రములు వృత్రుడు అవలీలగా చేత్తోపట్టుకొని విరుస్తున్నాడు. తాము వేసిన ఒక్క అస్త్రము శస్త్రము వృత్రునికి తగలకపోవడంతో దేవతలు హతాశులయ్యారు.

అందరూ కలిసి పరుగు పరుగున విష్ణుదేవుని వద్దకుపోయారు. దేవతలు విష్ణువును ఇలా స్తుతిస్తున్నారు.

“ఓ దేవా! ఈ పంచభూతములతో మూడులోకములు
సృష్టించబడ్డాయి. మూడు లోకములకు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు
అధిపతులు. మేమంతా వారి తర్వాత సృష్టించబడ్డాము. అటువంటి
వారము ఇప్పుడు వృత్రునికి భయపడుతున్నాము. మమ్ములను రక్షించు.
ఓ దేవా! నిర్గుణుడు, నిరాకారుడు, ఆనందస్వరూపుడు, ఆదిమధ్యాంత
రహితుడు అయిన నిన్ను శరణు వేడకుండా మేము ఇతరులను
ఎందుకు శరణు వేడుతాము? ఆ నాడు మనువును మత్స్యరూపంలో
వచ్చి, ఆయన ఎక్కిన పడవను నీకొమ్ముకు కట్టుకొని ఆయనను
రక్షించావు. ఈ నాడు మమ్ములను ఈ రాక్షసుని బారి నుండి
రక్షించవా!

సృష్టికి ముందు ఈ విశ్వం అంతటా భయంకరమైన
వాయువు వీస్తుంటే, జలము ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడుతుంటే, ఆ
సమయంలో బ్రహ్మదేవుని రక్షించిన నీవు ఈ ఆపద సమయంలో
మమ్ములను రక్షించు. ఓ దేవా! నీవు మాకు కనిపించవు. అందుకని
మేమే సర్వాధికారులము అనుకున్నాము. అది కూడా నీమాయ అని
ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాము. మా గర్వం అణిగిపోయింది. ఈ రాక్షసుని
బారి నుండి మమ్ములను రక్షించు.

ఓ దేవా! నీవు దుష్ట శిక్షణకు శిష్ట రక్షణకు ఎన్నో
అవతారములు ఎత్తావు. నీవు దేవతలలో, ఋషులలో, మానవులలో,
జంతువులలో అవతరించి, లోకములను రక్షించావు. మమ్ము కూడా
ఈ ఆపద నుండి రక్షించమని నిన్ను శరణు వేడుతున్నాము.” అని
దేవతలు పరమాత్మను ప్రార్థించారు.

అప్పుడు పరమాత్మయగు హరి పడమటి దిక్కుగా వారికి కనిపించాడు. ఆయన చుట్టు విష్ణుదూతలు ఉన్నారు. దేవతలు శ్రీహరిని దర్శించి ఆనందంతో సాష్టాంగ ప్రణామము చేసారు. వారందరూ శ్రీహరిని ఈ విధంగా స్తుతించారు.

“యజ్ఞ పురుషుడవు, యజ్ఞఫలములను ఇచ్చేవాడవు, కాలస్వరూపుడవు, దైత్యులను సంహరించేవాడివి, ఎన్నో పేర్లతో పిలువబడేవాడివి అయిన నీకు నమస్కారము. నీవు మోక్షమునకు, స్వర్గ నరకములకు అధిపతివి. నీవు వైకుంఠవాసివి. నీ సృష్టిలో మేము అల్పమైన వారము. నీ గురించి తెలుసుకోవడం మాకు సాధ్యంకాదు. అట్టి నీకు నమస్కరిస్తున్నాము.

ఓ భగవానుడా! నారాయణా! వాసుదేవా! ఆది పురుషా! మహాపురుషా! మహానుభావా! మంగళస్వరూపా! పరమకల్యాణమూర్తి! కారుణ్యనిధీ! జగదాధారా! లోకనాథా! సర్వేశ్వరా! లక్ష్మీనాథా! ఎల్లప్పుడు నిన్ను గురించి చింతనచేయువారి హృదయములలో ఉండేవాడా! పరమానందస్వరూపా! ఎవరిచేతా తెలియబడని వాడా! నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవదేవా! నీకు ఎలాంటి ఆశ్రయము లేదు! నీకు శరీరము లేదు! నిరాకారుడవు. నీవు ఈ సమస్త సృష్టికి కారకుడవు. నీ మాయచేత ఈ సృష్టి చేసావు. పాలిస్తున్నావు. లయం చేస్తున్నావు. కానీ నీకు ఏ గుణమూ అంటదు. నీ లీలలు తెలుసుకోవడం మా తరం కాదు. అట్టి నీకు నమస్కారము. ఓ దేవా! నీ చేత సృష్టించబడిన

మానవులు వివిధములైన పేర్లతో పిలువబడుతుంటారు. ఇళ్లు కట్టుకుంటారు. పెళ్లి చేసుకుంటారు. పిల్లలను కంటారు. వాటి వలన సుఖాలు,కష్టాలు పొందుతారు. నీవు శాంత స్వరూపుడవు అయి ఉండి కూడా, ఆత్మస్వరూపుడవు అయి ఉండి కూడా, కూడా మానవుడుగా అవతరించి, మానవుల మాదిరి కష్టసుఖాలు అనుభవించావుకదా! అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు పరమేశ్వరుడవు. నీ మహత్తు తెలుసుకోవడం ఎవరి తరమూకాదు! కానీ ఈ మానవులు, దేవతలు, ఋషులు తామే సర్వజ్ఞులమనీ భావించి, నీ గురించి శాస్త్ర చర్చలు, తర్క వితర్కములు చేస్తూ ఉంటారు. కాని, నీ యొక్క వాస్తవ స్థితిని గురించి ఎవ్వరూ తెలుసుకోలేరు. అటువంటి అహంకారులకు నీవు కనిపించవు. ఈ మాయాప్రపంచమును నీవు దూరంనుండి చూస్తూ ఉంటావు. నీవు ఏ పనీ చేయవు. ఏ పనీ చేయాలని అని అనుకోవు. నీకు సుఖము దుఃఖము లేవు. నీకు అసాధ్యము అంటూ ఏదీ లేదు! నీవు దేనికీ అంటుకోవు. దేని నుండి విడివడాలని అనుకోవు. నీకు బంధనము, విముక్తి రెండు లేవు.

ఓ దేవా! నీ గురించి సత్యమును తెలుసుకున్నవాడు, తాడును తాడు అనుకుంటాడు. పామును పాము అనుకుంటాడు. నీ గురించి తెలియని వాడు తాడును పాము అనుకొని భయపడు తుంటాడు. నిన్ను నమ్మిన వారికి నీవు అభయము ఇస్తుంటావు. నిన్ను నమ్మని వాడు అజ్ఞానంలో పడి నిత్యమూ భయంతో బతుకుతుంటాడు. నిజానికి భయం అనేది వాడి మానసిక భ్రమ తప్ప వేరు కాదు. నీవు ఎవరికీ మేలు చేయవు అలాగనీ కీడు చేయవు. అందరి ఎడల

సమవర్తిగా ఉంటావు.

ఓ దేవా! నీవు నానారూపములతో కనపడుతున్నావు. అన్ని ప్రాణులలో ఆత్మగా వెలుగుతున్నావు. నీవు సర్వేశ్వరుడవు. ఈ జగత్తుకు నీవే కారణము. సకల జీవులలో అంతర్యామిగా ఉన్నావు. నీ వలననే దేవతలలో, మానవులలో ఉన్న మనస్సు, బుద్ధి, చైతన్యం పొందుతున్నాయి. అన్నిటిలో నీవు ఉన్నావు. నీ కన్నా వేరు అయినది ఏదీ లేదు. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీ గురించి కించిత్తు తెలుసుకున్నా, నీ మహిమ అనే సముద్రములో ఒక బిందువును తాగినా, మాకు ఈ సంసార సాగరము నుండి విముక్తి కలుగుతుంది. ప్రాపంచిక విషయముల నుండి విషయ వాంఛల నుండి విముక్తి కలుగుతుంది. అటువంటి వారు నీ యందు నిశ్చలమైన భక్తితో పరమానందాన్ని అనుభవిస్తారు. అటువంటి వారు జన్మరాహిత్యమును కలిగించే నీ పాదముల సేవను ఎందుకు విడిచిపెడతారు!

ఓ త్రిభువన స్వరూపా! త్రిభువనకారకా! త్రిభువనపాలకా! త్రివిక్రమా! నీకు నమస్కారము. ఈ దైత్యులు, దానవులు, దేవతలు, రాక్షసులు అందరూ నీ విభూతులే. నీ కన్నా పరమైనవారు ఎవరూ లేరు. కాని దైత్యులు, దానవులు, రాక్షసులు, అసురులు ఆసురీ సంపత్తి కలవారు. వారియొక్క ఆసురీ శక్తులు విజృంభించి లోకములకు ఆపద కలిగినప్పుడల్లా, నీవు దేవతామూర్తులైన వామనుడు మొదలగు అవతారములను ధరించి, మానవ రూపములైన రాముడు, కృష్ణుడు,

మొదలగు అవతారమును ధరించి, మిశ్రమ రూపములైన నారసింహుడు, హయగ్రీవుడు మొదలగు అవతారములను ధరించి, జలచరములైన మత్స్యము, కూర్మము మొదలగు అవతారములను ధరించి, అసురులను, రాక్షసులను, దైత్యులను శిక్షిస్తుంటావు! అలాగే మమ్ము కూడా ఈ వృత్రాసురుని బారి నుండి రక్షించు దేవా!

ఓ దేవా! మేము నీ పాదములకు నమస్కరిస్తున్నాము. నీ చరణములను మా హృదయంలో నిలుపుకున్నాము. మమ్ములను నీ భక్తులుగా స్వీకరించు. మమ్ములను కరుణించు. నీ మాటలతో మా బాధలను నాశనం చెయ్యి. ఈ వృత్రాసురుని వలన కలిగిన భయం నుండి మమ్ము విముక్తులను గావించు.

ఓ దేవా! నీవు ఈ జగత్తును సృష్టించి పోషించి లయం చేస్తున్నావు. నీవు ఈ జగత్తును నీ మాయలో ముంచి ఆడిస్తున్నావు. ఆనందిస్తున్నావు. అటువంటి నీవు సకల జీవుల హృదయములయందు అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. సకల ప్రాణుల లోపలా బయటా నీవే నిండి ఉన్నావు. ఏ దేశములో ఉన్నా, ఏ ప్రాంతములో ఉన్నా, ఏ కాలములో ఉన్నా, శిశువుగా, బాలుడిగా, యవ్వనంలో, వృద్ధాప్యంలో, ఏ దశలో ఉన్నా, అన్నిటిలో నీవే కనపడుతున్నావు. సకల జీవులు చేసే అన్ని పనులకు నీవు సాక్షీభూతుడవై ఉన్నావు. నీవు సత్వ,రజస్తమోగుణముల యొక్క వికారములకు అతీతంగా ఉన్నావు. నీవే పరబ్రహ్మస్వరూపుడవు. చిన్న చిన్న నిప్పురవ్వల వెలుగుతో అగ్నిని ప్రకాశింపచేయలేము. అలాగే నీగురించి మేము స్తోత్రము చేయలేము. అది మాకు సాధ్యం కాదు. మా గురించి నీకు బాగాతెలుసు. మా బాధలు అన్నీ నీకు తెలుసు.

మేము వేరుగా కోరపనిలేదు. ఈ వృత్తుని వలన కలిగే బాధలు తీర్చి మమ్ములను కాపాడు.

నీకు అన్నీ తెలుసు అన్ని నీ నీడకు చేరుకున్నాము. ఈ కార్యమును నెరవేర్చడానికి నీవే సమర్థుడవు. అందుకని నిన్ను వేడుకుంటున్నాము. ఈ వృత్తుడు మా ఆయుధములను, మా శక్తులను, మా తేజస్సును అన్నీ నిర్వీర్యము చేసాడు. నీవే మాకు దిక్కు. నీవు ఆ వృత్తుని సంహరించి మమ్ములను కాపాడు. ఓ దేవా! అనాదివి, యశస్వివి, శరణాగతవత్సలుడవు, సర్వాంతర్యామివి అయిన నీకు నమస్కారము.” అని దేవతలు శ్రీహరిని ప్రార్థించారు.

దేవతల ప్రార్థనలను విన్న శ్రీహరి ప్రసన్నమైన ముఖంతో ఇలా అన్నాడు. “ఓ దేవతలారా! మీరు సంపాదించుకున్న జ్ఞానముతో నన్ను ఎంతో స్తుతించారు. నేను చాలా ఆనందించాను. కానీ, ఈ జ్ఞానము వలన సంసారము మీద విరక్తి కలుగుతుందేమో కానీ, నా యందు అచంచలమైన భక్తి కలగదు. ఎందు కంటే నా భక్తులకు ఆపదలు రావు. నా భక్తులకు అసాధ్యములేదు. నా యందు భక్తి విశ్వాసము ఉన్న భక్తులు నన్ను కోరుకుంటారు కానీ మీ మాదిరి ఆపదలు తీర్చమని, వాడిని వీడిని చంపమనీ కోరుకోరు.

ఓ దేవతలారా! సత్త్వ,రజస్తమోగుణముల నుండి పుట్టిన విషయములనే ప్రధానముగా భావించేవాడు, తెలివితక్కువవాడు. వాడికి ఏం కావాలో వాడికి తెలియదు. ఏవేవో కోరుకుంటాడు. అటువంటి వాడి కోరికలు తీర్చిన వాడు కూడా అజ్ఞాని అవుతాడు.

పరమానందమును కలిగించే భగవద్భక్తిని గురించి తెలుసుకున్నవాడు,
ఏమీ తెలియని వారికి ప్రాపంచిక విషయముల గురించి చెప్పడు.
వారికి భగవంతుని ఎడల భక్తి గురించి ఉపదేశిస్తాడు. రోగికి ఇష్టమని
వైద్యుడు అపథ్యము చేయించడు కదా! కాబట్టి మీరు కోరే కోరికలు
నేను తీర్చను. కాని మీ కోరికలు తీరే మార్గము చెబుతాను.

దేవేంద్రా! మీరందరూ ఋషి శ్రేష్ఠుడు అయిన ధభీచి
మహర్షి వద్దకు వెళ్లండి. ఆయన శరీరము ఆయన చేసిన వ్రతముల
వలనా, నేర్చుకున్న విద్యలవలనా, చేసిన తపస్సు వలనా చాలా ధృఢంగా
అయింది. మీరు ఆయన దేహమును అడగండి. దభీచి బ్రహ్మ విద్యను
ఉపాశించాడు. దభీచి మహర్షి కూడా నా స్వరూపమే. దభీచి
నారాయణ కవచము ఉపాశించాడు. ఆ నారాయణ కవచమును
త్వష్టకు ఉపదేశించాడు. ఆ త్వష్ట తన కుమారుడు విశ్వరూపునికి
ఉపదేశించాడు. విశ్వరూపుని వలన నారాయణ కవచమును నీవు
పొందావు. కాబట్టి ఆయన నేర్చిన విద్యల వలన ఉపాశించిన
మంత్రముల వలన, చేసిన తపస్సులవలనా ఆయన శరీరము వజ్రము
కన్నా కఠినంగా తయారయింది. మీరు ఆయన శరీరమును ఇమ్మని
అడగండి. ఆయన ఎముకలతో విశ్వకర్త వజ్రముతో సమానమైన
ఆయుధమును నిర్మిస్తాడు. ఆ ఆయుధముతో నీవు వృత్రుని
సంహరించు. దభీచి ధర్మాత్ముడు. మీకు తప్పకుండా సాయం చేస్తాడు.
ఆయన శరీరమును మీకు ఇస్తాడు. మీకు శుభం కలుగుతుంది.” అని
పలికి శ్రీహరి అంతర్ధానం అయ్యాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము తొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదవ అధ్యాయము.

వెంటనే దేవతలు ఇంద్రునితో సహా దభీచి వద్దకు వెళ్లారు.
ఆయనకుజరిగినది అంతా చెప్పి ఆయన దేహమును ఇమ్మని అడిగారు.
వారి ప్రార్థన విన్న దభీచి నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

“దేవతలారా! మీ కోరిక సమంజసముగా లేదు. ఎవరైనా
కోరి కోరి తమ దేహమును ఇతరులకు ఇస్తారా! ఈ శరీరం అందరికీ
ఇష్టమైనదే కదా! దానంతట అది పోవలసినదే కానీ, బలవంతంగా
దేహాన్ని విడిచిపెట్టడానికి ఎవరూ ఒప్పుకోరు కదా! పైగా బలవంతంగా
దేహమును విడిచి పెట్టాలంటే ఎంత బాధాకరమో మీకు తెలియదా!
ఈ ప్రపంచంలో జీవుల కన్నిటికీ వారి దేహాన్ని మించిన ప్రియమైన
వస్తువు మరొకటి లేదు. అది అందరికీ తెలుసు. ప్రతి జీవీ తన
దేహమును రక్షించుకుంటూ ఉంటాడు. ఆ దేహానికి చిన్న దెబ్బ తగిలినా
సహించడు. పైగా ప్రతి జీవికీ తన దేహాన్ని సంరక్షించుకోవడమే పరమ
ధర్మము. దానిని మించిన ధర్మము మరొకటి లేదు. కాబట్టి సాక్షాత్తు
విష్ణువే దిగివచ్చి ఎవరి దేహమైనా కావాలని అడిగినా, ఎవరూ తమ
దేహాన్ని ఇవ్వడానికి ఒప్పుకోరు. కాబట్టి నేను కూడా ఒప్పుకోను.” అని
అన్నాడు దభీచి.

ఇంక లాభం లేదని కాళ్ల బేరానికి వచ్చారు దేవతలు.
“మహాత్మా! మీరుమహాత్ములు. అన్ని ప్రాణుల మీద దయగలిగి ఉంటారు.

చాలా ఉదారమైన మనస్సు కలవారు. అటువంటి మీకు ఇవ్వకూడని వస్తువు అంటూ ఉంటుందా చెప్పండి. స్వార్థ పరులు అయిన వారు ఎదుటి వారి కష్టముల గురించి పట్టించుకోరు. యాచించేవాడు కూడా ఎదుటి వాడు కష్టములలో ఉంటే వాడిని దానం అడగడు. దానం ఇవ్వడానికి తగిన వస్తువు తన దగ్గర ఉన్నవాడు, దానం ఇవ్వడానికి సమర్థత కలిగిన వాడూ, దానం ఇవ్వడానికి సంకోచించడు. పైగా అటువంటి దానం ఎందుకు అడిగావని విమర్శించడు. కాబట్టి మీరు మీ శరీరమును మాకు దానంగా ఇవ్వండి.” అని అడిగారు. దేవతలు.

ఆ మాటలకు దభించి ఇలా అన్నాడు. “నేను నా శరీరం మీకు దానం ఇవ్వలేక కాదు. మీ మనసులో ఉన్న ఉద్దేశం తెలుసుకోవాలని అలా అన్నాను. ఈ దేహం శాశ్వతము కాదు, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఈ దేహాన్ని విడిచిపెట్టాలని నాకు తెలుసు. ఎప్పుడో మట్టిలో కలిసి పోయే ఈ దేహము మీకు ఉపయోగపడుతుంది అంటే అంతకన్నా కావాల్సింది ఏముంది. సాటి ప్రాణుల మీద దయ గలవాడు, తన దేహమును సాటి ప్రాణుల కోసరం అర్పించి కీర్తి పొందుతాడు. అటువంటి కీర్తి పొందని వాడు రాయితో సమానము.

ఎదుటి వారు బాధపడుతుంటే ఆ బాధ తనదే అని చింతించేవాడు, ఎదుటి వారు సుఖపడుతుంటే చూచి ఆనందించే వాడు ధర్మాత్ముడు. ఈ క్షణభంగురమైన శరీరము కొరకు, ఈ శరీరముతో పొందిన భార్య, పుత్రులు, ధనము, భోగముల కొరకు వెంపర్లాడుతూ, ఇతరులకు ఉపకారము చేయని వాడి జీవితము వ్యర్థము. వాడు కేవలం భోగాలు, దుఃఖాలు అనుభవించడానికి

మాత్రమే పనికివస్తాడు. కాబట్టి నేను మీకు నా శరీరము అందులో ఉన్న ఎముకలు మీ ఉపయోగార్థము ఇస్తాను.” అని అన్నాడు.

వెంటనే దభీచి యోగసమాధిలోకి వెళ్లి పోయాడు. ఆత్మను పరబ్రహ్మలో ఐక్యం చేసి ఈ శరీరాన్ని విడిచిపెట్టాడు. దభీచి శరీరం పడిపోయింది. దేవతలు దభీచి శరీరమును విశ్వ కర్తకు అప్పగించారు. ఆయన దభీచి ఎముకలతో ఒక ఆయుధమును తయారు చేసి ఇంద్రునికి ఇచ్చాడు. ఇంద్రుడు విశ్వకర్త ఇచ్చిన వజ్రాయుధమును ధరించి ఐరావతమును ఎక్కి వృత్రుని మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు.

ఇంద్రునికి వృత్రునికి కృతయుగము అంతం కాబోయే సమయంలో నర్మదానదీ తీరంలో ఘోరయుద్ధం జరిగింది. వృత్రుడు తన రాక్షస సైన్యంతో యుద్ధానికి సన్నద్ధం అయ్యాడు. ఇంద్రుడు ఆదిత్యులు, అశ్వినులు, పితృదేవతలు, అగ్నిగణములు, మరుత్తులు, ఋభువులు, సాధ్వులు, విశ్వేదేవులు, మొదలగు దేవతా గణములతో వృత్రుని మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లాడు. వృత్రుని సేనాధి పతులు అయిన నముచి, శంబరుడు, అనర్వుడు, ద్విమూర్ధుడు, ఋషుభుడు, అసురుడు, హయగ్రీవుడు, శంకుశిరుడు, విప్రచిత్తి, అయోముఖుడు, పులోముడు, వృషపర్వుడు, ప్రహేతి, హేతి, ఉత్కలుడు, ఇంకా వేలకొలది దైత్యులు, అసురులు దేవతల సైన్యాన్ని చించి చెండాడసాగారు. వారు శూలములు, గొడ్డళ్లు, ఖడ్గములు, శతఘ్నులు, మొదలగు అస్త్ర శస్త్రములను దేవతల మీద ప్రయోగించారు. రాక్షసుల చేత ప్రయోగింప బడిన అస్త్రములు అన్నీ దేవతలను కప్పివేసాయి. కాని

దేవతలు ఆ అస్త్రములను మధ్యలోనే ఖండించసాగారు. రాక్షసులు ప్రయోగించిన అస్త్రములను శస్త్రములను ముక్కలు ముక్కలు చేసారు.

రాక్షసుల దగ్గర ఉన్న ఆయుధములు అయిపోయాయి. వారు చెట్లను, రాళ్లను తీసుకొని దేవతల మీద విసరసాగారు. దేవతలు కూడా ఆ చెట్లను రాళ్లను మధ్యలోనే పిండి పిండి చేయసాగారు. దేవతల వద్ద ఉన్న నారాయణ కవచము వారిని రక్షిస్తూ ఉంది. అందువలన రాక్షసులు దేవతా గణములను ఏమీ చేయలేకపోయారు. తమకు ఓటమి తప్పదని గ్రహించిన రాక్షస గణములు పారి పోవసాగారు. తన సైన్యం పారిపోవడం చూచిన వృత్రుడు వారిని చూచి హేళనగా నవ్వి ఇలా అన్నాడు. తన సైనికాధి కారులను పేరు పేరునా పిలుస్తున్నాడు.

“ఓ నముచీ! ఓ పులోమా! ఓ మయుడా! అనర్ముడా! శంబరుడా! పారి పోకండి నా మాటలు ఆలకించండి. ఈ ప్రపంచంలో అందర చావవలసిన వారే! ఎవరూ శాశ్వతంగా ఈ లోకంలో ఉండరు. ఆ సంగతి తెలుసుకోండి. మరణాన్ని తప్పించుకొనే ఉపాయం ఆ బ్రహ్మకు కూడా తెలియదు. మీరు పారి పోతే మీకు మృత్యువు రాకుండా ఉంటుందా! కాబట్టి యుద్ధం చేయండి. యుద్ధంలో ప్రాణాలు అర్పించి వీరస్వర్గము పొందండి. అంతేకానీ పారి పోయి భీరువు అనిపించుకోకండి.

మరణాలు రెండు రకాలు. ఒకటి భగవంతుని ధ్యానం చేస్తూ, భగవంతునిలో ఐక్యం కావడం. రెండవది వీరుడిలా యుద్ధ

రంగంలో మరణించడం. అంతేకానీ భీరువులా పారి పోయి
అనామకంగా మరణించడం వీర మరణం అనిపించుకోదు. కాబట్టి
యుద్ధంలో మరణించి వీర స్వర్గము, అనంతమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు
పొందండి.” అని తన సైన్యాధి కారులను ప్రబోధించాడు. కాని వాళ్లు
వృత్రుని మాట వినకుండా పారి పోయారు.” అని శుక మహర్షి
పరీక్షిత్తు మహారాజుకు చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము పదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము

పదకొండవ అధ్యాయము.

వృత్రాసురుడు ఈ విధంగా ఎలుగెత్తి అరిచినా అతని
సేనాపతులు వినలేదు. అందరూ పారిపోయారు. ఇదే సమయమని
దేవతాగణములు రాక్షస గణములను ఆక్రమించారు. అసురులు
చెల్లాచెదరయ్యారు. పారిపోతున్న అసురులను దేవతా గణములు
తరిమి తరిమి చంపుతున్నారు. అప్పుడు వృత్రుడు దేవతా గణములను
చూచి ఇలా అన్నాడు.

“ఓ దేవతలారా! పారిపోతున్న వారిని చంపడం వీరత్వం
అనిపించుకుంటుందా! దానివలన మీకు ఏమి లాభము. మీతో
యుద్ధమే చేసే వారిని చంపడం వలన మీకు పేరు వస్తుంది.

పారిపోతున్న పిరికివారిని చంపడం వలన అపకీర్తి తప్ప మరేమీ రాదు. మీరు దేవతలు కాదు క్షుద్రదేవతలు. మీరే కనుక నిజంగా దేవతలైతే, మీకే ధైర్యసాహసాలు ఉంటే, క్షణ కాలము నా ఎదురుగా నిలబడి పోరాడండి.” అని పలికిన వృత్రుడు భీకరాకారంతో దేవతల ఎదుట నిలిచాడు. ఒక్కసారి పెద్దగా అరిచాడు. ఆ ధ్వనికి దేవతలు మూర్ఛపోయారు. ఇంకొంతమంది గుండె ఆగి చచ్చారు. వృత్రాసురుడు చేతిలో శూలం ధరించి పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకుంటూ రణభూమిలో తిరుగుతుంటే అతని పాదముల కింద పడి దేవతాగణములు నలిగిపోతున్నారు.

ఇది చూచిన దేవేంద్రుడు కోపంతో రగిలిపోయాడు. ఐరావతము అనే ఏనుగు మీద ఎక్కి వృత్రునితో యుద్ధానికి వచ్చాడు. తన చేతిలోని గదను వృత్రుని మీదికి విసిరాడు. వృత్రుడు ఆ గదను తన ఎడమచేతితో పట్టుకున్నాడు. వెంటనే అదే గదతో ఐరావతము తల పగలగొట్టాడు. అతని వేగానికి దేవతా గణములు కూడా ఆశ్చర్యపోయాయి. ఆహా వృత్రాసురా! ఏమీ నీ రణకౌశలము అని పొగిడారు. రాక్షస సేనలు ఆనందంతో గంతులు వేసారు. వృత్రుడు కొట్టిన దెబ్బకు ఐరావతము ముఖం పగిలిపోయింది. వెనక్కు తిరిగి పరుగెత్తింది. కొంచెం దూరం పరుగెత్తి కిందపడి మూర్ఛపోయింది.

ఐరావతము మూర్ఛపోవడం, ఇంద్రుడు వాహనం లేకుండా నిలబడి ఉండటం చూచి, వృత్రుడు ఇంద్రుని మీద మరలా ఆయుధము ప్రయోగించలేదు. ఆ సమయంలో ఇంద్రుడు తన అమృత హస్తంతో ఐరావతమును నిమిరి దానిని మూర్ఛనుండి లేపాడు. మరలా

ఐరావతమును ఎక్కి వజ్రాయుధమును చేతిలో ధరించి వచ్చి వృత్రుని ఎదురుగా వచ్చి నిలబడ్డాడు. తన అన్న విశ్వరూపుని చంపిన ఇంద్రుడు తన ఎదురుగా నిలబడి ఉండటం చూచాడు వృత్రుడు. ఇంద్రుని చూచి వృత్రుడు ఇలా అన్నాడు.

“నా అన్న విశ్వరూపుడు బ్రాహ్మణుడు. నీకు గురువు. నీవే అతనిని గురువుగా నియమించుకున్నావు. కాని అతనిని నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపావు. నా అదృష్టం కొద్దీ నా చేతిలో చావడానికి నా ఎదురుగా నిలబడి ఉన్నావు. ఇప్పుడే నేను ఈ శూలముతో నీ గుండెలు చీల్చి నా అన్నకు రక్తతర్పణం చేస్తాను. భ్రాతృబుణము నుండి విముక్తి పొందుతాను.

ఓ ఇంద్రా! నీవు స్వర్గాధి పతివి. నీ స్వర్గలోకమును కాపాడుకోడానికి నా అన్న విశ్వరూపుని నీ పురోహితుడుగా నియమించుకున్నావు. నా అన్న విశ్వరూపుడు మహాజ్ఞాని. నీకు గురువు. బ్రాహ్మణుడు. నీ పురోహితుడు. నీ మీద విశ్వాసంతో నీకు పురోహిత్యము చేయడానికి ఒప్పుకున్నాడు. కాని నువ్వు ఏం చేసావు? ఆయన నమ్మకాన్ని వమ్ము చేసి, నా అన్న తలలను నిర్దయగా నీ ఖడ్గముతో ఖండించావు. ఈ పని చేయడానికి నీకు సిగ్గుగా లేదా! ఇన్ని సంపదలు, ఇంత ఐశ్వర్య ము పెట్టుకొని, సద్గుణసంపన్నుడవని చెప్పుకుంటూ ఇటువంటి పాపకార్యము చేస్తావా! ఇటువంటి దుర్మార్గము రాక్షసులు కూడా చేయరే! నీవు ఎందుకు చేసావు. నీవు చేసిన పనికి లోకములు అన్నీ నిన్ను నిందిస్తున్నాయి. నీవు బతకడం వ్యర్థము. నిన్ను ఈ శూలంతో పాడించి చంపుతాను. నిన్ను అగ్ని కూడా కాల్చదు. నీవు

దిక్కులేని చావు చస్తావు. నీ శరీరాన్ని కాకులు, గ్రద్దలు పీక్కుతింటాయి. నిన్నే కాదు నీవు చేసే పాడుపనులను సమర్థించే దేవతా గణములను కూడా ఈ శూలంతో పాడిచి పాడిచి చంపుతాను. వారి శరీరములతో భూతములు, ప్రేతములు, పిశాచములు విందుచేసుకుంటాయి. అలా కాకుండా నీవే నీ వజ్రాయుధముతో నన్ను చంపితే నేను కూడా భూత,ప్రేతములకు ఆహారము అవుతాను. ఈ కర్తవ్యబంధనముల నుండి విముక్తి పొందుతాను.

ఓ దేవేంద్రా! నేను నీ శత్రువును. నీ ఎదురుగా నిలబడి ఉన్నాను. ఇంకా ఆలోచిస్తావెందుకు. నీ వజ్రాయుధాన్ని నా మీద ప్రయోగించు. నన్ను చంపడానికే గదా దభీచిని చంపి వజ్రాయుధాన్ని తయారుచేయించావు. మరి ఆలస్యం ఎందుకు? నా మీద ఒక గదను విసిరావు. దానితో నీ ఏనుగు తల పగల గొట్టాను. ఇప్పుడు వజ్రాయుధం ప్రయోగించి చూడు. కాని ఈ వజ్రాయుధము తన పని తాను చేస్తుంది. నన్ను చంపుతుంది. సందేహము లేదు. ఎందుకంటే, ఈ వజ్రాయుధము శ్రీహరి తేజస్సుతోనూ, దభీచి తపోబలంతోనూ నిండి ఉంది. నీవు కూడా శ్రీహరి చెబితేనే కదా నా మీదయుద్ధానికి వచ్చావు. కాబట్టి వజ్రాయుధాన్ని ప్రయోగించి నన్ను వధించు. నాకు విముక్తిని ప్రసాదించు. ఎందుకంటే శ్రీహరి నీ పక్షాన ఉన్నాడు. శ్రీహరి ఎవరి పక్షాన ఉంటే వారికి జయం కలుగుతుందని అందరూ అంటారు కదా!

ఓ ఇంద్రా! నీవు ఎంత తొందరగా నీ వజ్రాయుధాన్ని ప్రయోగిస్తే,అంత తొందరగా నేను ఈ శరీరాన్ని విడిచి పెట్టి శ్రీహరి పాదపద్మముల వద్దకు చేరుకుంటాను. ఆ భగవంతునికి తమ

చిత్తమును అర్పించిన వారికి శ్రీహరి స్వర్గ సుఖాలను గానీ, మానవ లోక సుఖాలను గానీ, సంపదలను గానీ ప్రసాదించడు. ఎందుకంటే, వాటి వలన గర్వము, కలహములు, దుఃఖము కలుగుతాయి. ఇచ్చిన ధనమును వృద్ధిచేయాలనీ, దాచిపెట్టాలనీ కోరిక కలుగుతుంది. ఆ ధనం పోతే దుఃఖం కలుగుతుంది. అందుకని శ్రీహరి వాటిని తన భక్తులకు ప్రసాదించడు. జన్మరాహిత్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. తనలో ఐక్యం చేసుకుంటాడు. దీనిని బట్టి శ్రీహరికి తన భక్తుల యందు ఎంతటి ప్రేమ ఉందో అర్థం చేసుకో! ఆ శ్రీహరి ప్రేమ, కరుణ ఆయనయందు నిష్కల్మషమైనభక్తి ఉన్నవారికే లభిస్తుంది. నీ వంటి విషయ వాంఛాపరులకు లభించదు.

ఓ దేవా! పరమాత్మా! నేను నీ పాదములను సేవించగలనా! అంతటి భాగ్యానికి నేను తగునా! నా మనస్సు ఎల్లప్పుడూ నీ గుణములను స్తురిస్తూ ఉండుగాక! నా నోటి వెంట నీ గుణకీర్తనములే పలుకు గాక! ఈ శరీరము నీ సేవలో పునీతము అగుగాక! ఓ దేవదేవా! నాకు నీ పాదపద్మముల సేవ కావాలి. అంతే గానీ ఈ స్వర్గలోక సుఖములు, మానవ లోకసుఖములు, బ్రహ్మలోక నివాసము, గ్రహాధి పత్యము ఏవీ నాకు అక్కరలేదు. నీపాదసేవనకు ఇవన్నీ సాటిరావు.

ఓ దేవదేవా! అప్పుడే పుట్టి, ఇంకా రెక్కలు రాని, ఎగురలేని పక్షులు తమ తల్లి కొరకు ఎదురు చూస్తున్నట్టు, తాటితో కట్టబడిన లేగ దూడలు తమ తల్లులు ఇచ్చే పాలకోసరం ఎదురు చూస్తున్నట్టు, దేశాంతరమునకు వెళ్లిన భర్త కొరకు భార్య ఎదురుచూస్తున్నట్టు, నేను కూడా ఈ దేహమును విడిచి పెట్టి నిన్ను చేరుకోడానికి

ఎదురుచూస్తున్నాను.

ఓ దేవా! నేను గత జన్మలలో చేసిన కర్మల ఫలితంగా ఈ రాక్షస జన్మ ఎత్తాను. కానీ నేను ఎల్లప్పుడూ నీ భక్తులతోనే సాంగత్యము పెట్టుకున్నాను. నిన్ను మరిచిపోలేదు. ఇంత కాలము నీ మాయ వలన ఈ దేహము మీద ఆసక్తి పెంచుకున్నాను. ఇప్పుడు నాకు దేహాభిమానము నశించింది. నన్ను నీలో చేర్చుకో.” అని వృత్రుడు శ్రీహరిని ప్రార్థించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము పదకొండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము

పండ్రెండవ అధ్యాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహాజా! ఆ ప్రకారంగా వృత్రుడు యుద్ధము కంటే మృత్యువు శ్రేష్ఠము అని అనుకున్నాడు. ఇంద్రుని తోటి యుద్ధములో తన చావు తథ్యము అని తలంచాడు. కాని ఆఖరు క్షణం వరకూ పోరాడి వీరమరణం పొందాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. తన శూలమును తీసుకొని ఇంద్రుని మీదికి లంఘించాడు. “ఓరీ పాపాత్ముడా! ఇంద్రుడా! నా చేతిలో చచ్చావురా!” అంటూ శూలం విసిరాడు. ఇంద్రుడు ఏ మాత్రమూ భయపడకుండా ఆ శూలమును తన వజ్రాయుధముతో రెండుగా నరికాడు. ఆ శూలముతో పాటు

వృత్రుని చేతిని భుజం దగ్గర నరికాడు. ఒక చేయి నరకబడగా,
వృత్రుడు ఒంటి చేత్తో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. రెండవ చేత్తో ఒక పరిఘను
తీసుకొని ఇంద్రుడి దవడ పగలగొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు ఇంద్రుడు తూలి
పడ్డాడు. ఇంద్రుని చేతిలోని వజ్రాయుధము జారి కిందపడింది.

వృత్రుని యుద్ధ నిరతిని చూచి అటు దేవతలు ఇటు
రాక్షసులు కూడా వృత్రుని ప్రశంసించారు. అంతలోనే దేవతలు ఇంద్రుని
చేతిలోని వజ్రాయుధము జారిపడటం చూచి బాధ పడ్డారు. వీరుడి
చేతిలోని ఆయుధం జారిపడటం అతని వీరత్వానికే మచ్చ అందుకని
ఇంద్రుడు కిందపడ్డ ఆయుధమును తీసుకోలేదు. అప్పుడు వృత్రుడు
ఇంద్రునితో ఇలాఅన్నాడు.

“ఇంద్రా! భయపడకు. నిన్ను నేను ఏమీ చేయను.
ఆయుధం తీసుకో. నన్ను చంపడానికోసరమేగా దానిని తయారు
చేయించావు. దానిని తీసుకొని నన్ను సంహరించు. ఇది బాధ
పడటానికి సమయం కాదు. యుద్ధములో జయము, అపజయము
రెండూ సంభవములే. ఒకరికే విజయం వరిస్తుంది అని చెప్పలేము.
ఒకరికి జయము మరొకరికి అపజయము కలుగుతుంటాయి. కానీ,
ఎల్లప్పుడూ కేవలం ఆ శ్రీహరికే విజయం సిద్ధిస్తుంది. మనలాంటి వాళ్ల
జయాపజయాలు ఆయన అభీనంలో ఉంటాయి. మూడులోకములు
ఆ శ్రీహరి అభీనంలో ఉంటాయి. కాబట్టి జయాపజయాలను కూడా
ఆయనే నిర్ణయిస్తాడు. మనం కేవలం నిమిత్తమాత్రులము. కాని ఈ
మూర్ఖమానవులు జయాపజయాలు తమ చేతిలో ఉన్నాయని, అన్నిటికీ
తామే కారణమని, విర్రవీగుతుంటారు.

ఓ ఇంద్రా! మనమందరమూ ఆ శ్రీహరి చేతిలో
కీలుబొమ్మలము. ఆయన ఆడించినట్టు ఆడవలసిన వారమే కానీ మన
ఇష్టం వచ్చినట్టు ఆడలేము. ఆ ఈశ్వరుని లీలలు తెలుసుకోలేక,
జీవుడు తానే స్వతంత్రుడు అని అనుకుంటూ ఉంటాడు. దేవుడు లేడు
నేను నా తల్లి తండ్రి కలిస్తే పుట్టాను. బతికినన్నాళ్లు బతికి తరువాత
మరణిస్తాను అని అనుకుంటూ ఉంటారు. అదే మూర్ఖత్వము.
ఎందుకంటే ఈ చరాచర జగత్తును సృష్టించింది ఆ పరమాత్మ. ఆయన
ప్రాణులను సృష్టిస్తాడు. ఆ ప్రాణుల చేతనే సృష్టిని కొనసాగిస్తాడు. ఆ
ప్రాణుల చేతనే లయం చేయిస్తాడు. కాబట్టి ప్రాణులకు ఎలాంటి
స్వాతంత్ర్యము లేదు. అన్నీ పరమాత్మ ఆజ్ఞకు లోబడి ప్రవర్తించవలసిందే.

ఓ ఇంద్రా! ఎవరికైనా కాలం కలిసిరానప్పుడు. అతనికి ఉన్న
కీర్తి, సంపదలు అన్నీ హరించుకుపోతాయి. అలాగే కాలం కలిసి
వచ్చినప్పుడు సంపదలు, కీర్తి కోరకుండానే అప్రయత్నంగా వచ్చి
పడతాయి. అదే పరమాత్మ లీల. కాబట్టి సర్వము ఆ పరమాత్మ
అధీనము అని అనుకోవడమే మానవ కర్తవ్యము. సుఖం వచ్చినా,
దుఃఖం వచ్చినా సమత్వాన్ని ప్రదర్శించడం విజ్ఞుల లక్షణం.

ఇంద్రా! సత్వ, రజస్, తమోగుణములు ప్రకృతికి
సంబంధించినవి. అవి ఆత్మను అంటవు. ఈ మూడు గుణములు
దేహమును అందులోని జీవుని ప్రభావితం చేస్తాయి. ఆత్మ మాత్రము
అన్నీ సాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటుంది. ఈ విషయం తెలుసుకున్న
జ్ఞాని సుఖదుఃఖములను సమంగా చూడటానికి ఇష్టపడతాడు.

ఇంద్రా! నీవు నా భుజమును ఖండించావు. కానీ నేను ఊరుకోలేదు. ఈ దేహములో ప్రాణములు ఉన్నంతకాలము నా శక్తికొలదీ యుద్ధం చేస్తూనే ఉన్నాను. నిన్ను చంపడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాను. నా చేయి లేనందుకు నాకు ఎటువంటి దుఃఖము లేదు. అలాగే నీ ఆయుధము కిందపడినందుకు నీవూ దుఃఖ పడవద్దు.

ఓ ఇంద్రా! యుద్ధము, ద్యూతము ఒకే జాతికి చెందినవి. ఈ రెండింటిలో జయాపజయములు మనచేతిలో లేవు. ఈ యుద్ధము అనే జాదములో మన ఇద్దరి ప్రాణములే పందెములు. మనం విసురుకొనే ఆయుధములే పాచికలు. ఏనుగులు, గుర్రములు, రథములు, జాదము ఆడే పలక. ఇంక ఈ ఆటలో గెలుపు ఓటమి మన చేతిలో లేదు. కాబట్టి కిందపడ్డ ఆయుధము తీసుకొని నాతో యుద్ధం చెయ్యి. చేతనయితే నన్ను చంపు. లేకపోతే నాచేతిలో మరణించు.” అని ఇంద్రునికి హితబోధ చేసాడు వృత్రుడు.

నిర్మలమైన మనస్సుతో వృత్రుడు పలికిన పలుకులు విన్నాడు ఇంద్రుడు. అతని నిష్కల్మషత్వానికీ, ఆత్మజ్ఞానానికీ ముగ్ధుడయ్యాడు. నవ్వుతూ వృత్రునితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ వృత్రా! ఒక చేయి తెగి పోయి, యుద్ధంలో ఓడిపోతాను, చనిపోతాను అని తెలిసి కూడా, గుండె నిబ్బరంతో నీవు పలికిన పలుకులు నీ ధైర్యాన్ని, స్థైర్యాన్ని సూచిస్తున్నాయి. నీవు వివేక వంతుడవు. నీ భక్తి మెచ్చుకోతగ్గది. నీజన్మ ధన్యమైనది. నీవు ఆ పరమాత్మను అచంచలమైన మనస్సుతో సేవించావు. నీవు ఆ పరమాత్మ యొక్క

మాయను అధిగమించావు. ఈ ప్రాపంచిక విషయముల పట్ల విరక్తి చెందావు. జ్ఞానము, భక్తి, వైరాగ్యము నీలో పుష్కలంగా ఉన్నాయి. పరమాత్మలో ఐక్యం కావడానికి అర్హత సంపాదించావు. నీ వంటి వాడికి ఇటువంటి స్థితి కలగడం అత్యంత ఆశ్చర్యకరమైన విషయము.” అని వృత్రుని ప్రశంసించాడు ఇంద్రుడు.

తరువాత ఇంద్రుడు, వృత్రుడు మరలా యుద్ధం చేయడానికి పూనుకున్నారు. ఇద్దరూ గొప్ప యోధులే. పరాక్రమవంతులే. వృత్రుడు తన ఎడమచేతితో ఒక ఆయుధమును ధరించి దానిని గిరా గిరా తిప్పి ఇంద్రుని మీదికి విసిరాడు. ఇంద్రుడు తన వజ్రాయుధమును వృత్రుని మీదికి విసిరాడు. ఆ వజ్రాయుధము వృత్రుడు విసిరిన ఆయుధమును ఖండించి, దానితో పాటు వృత్రుని ఎడమచేతిని కూడా ఖండించింది. ఇప్పుడు వృత్రుడు రెండు చేతులు లేకుండా నిలబడిపోయాడు. ఆఖరి ప్రయత్నంగా వృత్రుడు తన నోటిని పెద్దగా తెరిచాడు. కింది పెదవి భూమికి, పై పెదవి ఆకాశానికి జోడించాడు. ముందుకు నడిచాడు. ఇంద్రుని ఐరావతముతో సహా మింగాడు.

ఇంద్రుడిని వృత్రుడు మింగడం చూచి దేవతా గణములు హాహాకారాలు చేసాయి. కాని ఇంద్రుడు నారాయణ కవచమును ధరించి ఉండటం వలన, ఆయనకు ప్రాణములకు హాని కలగలేదు. వెంటనే ఇంద్రుడు తన వజ్రాయుధముతో వృత్రుని పొట్టను చీల్చి బయటకు వచ్చాడు. రాగానే వజ్రాయుధముతో వృత్రుని తల నరికాడు. వృత్రుని తలను పూర్తిగా కొయ్యడానికి వజ్రాయుధమునకు ఒక సంవత్సర కాలముపట్టింది. తల తెగి కింద పడగానే, వృత్రుడు మొదలు నరికిన చెట్టు మాదిరి కిందపడ్డాడు. వృత్రుని మరణం చూచి దేవతలు,

గంధర్వులు హర్షధ్వానాలు చేసారు. దుందుభులు మోగించారు.
ఇంద్రునిమీద పూలవాన కురిపించారు. కాని ఇంద్రునికి సంతోషము
కలగలేదు.

ఇంతలో వృత్రుని శరీరము నుండి ఒక దివ్యజ్యోతి
బయటకు వచ్చి ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోయి శ్రీహరిలో లీనం అయింది.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పండ్రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదమూడవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుతో ఇలా చెప్పసాగాడు.
“మహారాజా! ఇంద్రుడు తన వజ్రాయుధముతో వృత్రుడిని చంపాడు అని
తెలిసి ముల్లోకములు ఆనందసముద్రములో తేలియాడాయి. తరువాత
దేవతలు, ఋషులు, దైత్యులు, అసురులు ఎవరి నివాసములకు వారు
వెళ్లారు.” అని అన్నాడు.

అప్పుడు పరీక్షిత్ మహారాజు శుక మహర్షిని ఇలా అడిగాడు.
“మహాత్మా! వృత్రుని చంపిన తరువాత ఇంద్రునికి సంతోషము
కలగలేదు కదా! దానికి కారణమేమి? అందరూ సంతోషించేవేళ

ఇందుడు మాత్రము ఎందుకు విచారంగా ఉన్నాడు. తెలియజేయండి.”
అని అడిగాడు. అప్పుడు శుకుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

“మహారాజా! మొట్ట మొదట దేవతలు, ఋషులు వృత్రుని
చంపమని అడిగినప్పుడే ఇందుడు ఒప్పుకోలేదు. ఎందుకంటే అప్పటికే
ఇందుడు విశ్వరూపుని చంపి బ్రహ్మహత్యాపాతకమును పొందాడు.
దానిని నలుగురికి పంచి విముక్తి పొందాడు. మరలా వృత్రుని చంపి
బ్రహ్మహత్యాపాతకమును అనుభవించడానికి ఇందుడికి ఇష్టం లేదు.
అందుకని వృత్రుని చంపనని చెప్పాడు ఇందుడు. అప్పుడు ఋషులు
ఇందునితో ఇలా అన్నారు.

“మహేంద్రా! బ్రహ్మహత్యాపాతకమునకు నీవు
భయపడవలసిన పనిలేదు. నీచేత అశ్వమేధ యాగము చేయించి
నిన్ను బ్రహ్మహత్యాపాతకమునుండి నివృత్తి చేసెదము. అశ్వమేధ
యాగము చేస్తే సర్వపాపములు నాశనం అయి పోతాయి. ఇంక ఈ
బ్రహ్మహత్యాపాతకము ఎంత? అంతేకాదు. బ్రాహ్మణుని చంపిన వాడు,
తండ్రిని, తల్లిని చంపిన వాడు, గోవులను చంపినవాడు, గురువును
చంపిన వాడు, ఇటువంటి వారు కూడా అశ్వమేధ యాగము చేసి ఆ
శ్రీహరిని అర్చిస్తే, ఆయా పాపముల నుండి విముక్తి కలుగుతుంది.
కాబట్టి నీవు సత్వరమే వృత్రవధ చెయ్యి.” అని కోరారు.

ఋషుల మాట మీద ఇందుడు వృత్రుని చంపడానికి
అంగీకరించాడు. వృత్రుని చంపాడు. వెంటనే బ్రహ్మహత్యాపాతకము
ఇందుని చుట్టుముట్టింది. ఆ కారణం చేత వృత్రుని చంపిన ఆనందం
ఇందునికి కలుగలేదు. మనసులో ఒక బ్రాహ్మణుని చంపాను అదీ

కూడా ఒక తత్త్వజ్ఞునిని చంపాను అన్న బాధ ఇంద్రుని మనసులో తొలుస్తూ ఉంది.

బ్రహ్మహత్యాపాతకము భయంకర రూపంతో తనను తరుముకుంటూ రావడం చూచాడు ఇంద్రుడు. వెంటనే ఇంద్రుడు ఆకాశంలోకి పరుగెత్తాడు. బ్రహ్మహత్య అతనిని తరుముతూ ఉంది. ఇంద్రుడు అన్ని దిక్కులకు పరుగెత్తాడు. తుదకు ఈశాన్య దిక్కున ఉన్న మానస సరోవరమునకు వెళ్లాడు. ఆ సరోవరములో ఉన్న ఒక తామర పూవు యొక్క కాడలోకి దూరాడు. అక్కడ వేయి సంవత్సరముల పాటు ఉన్నాడు.

సాధారణంగా అగ్ని ఇంద్రునికి హవిర్భాగములను తెచ్చి ఇస్తూ ఉంటాడు. ఇప్పుడు ఇంద్రుడు నీళ్లలో ఉన్న తామర తూడులో ఉండటం వలన, అగ్ని నీళ్లలోకి ప్రవేశించడం సాధ్యం కాలేదు. అందువలన ఇంద్రునికి హవిర్భాగములు అందడం లేదు. కాబట్టి ఇంద్రుడు ఎటువంటి భోగములు అనుభవించకుండా వేయి సంవత్సరములు తామర తూడులో పడి ఉన్నాడు.

ఇంద్రుడు తామర తూడులో ఉన్న వేయి సంవత్సరములు నహుషుడు అనే మహారాజు ఇంద్రపదవిని అధిష్టించి స్వర్గమును పరిపాలించాడు. స్వర్గాధిపత్యము చేతికి రాగానే, నహుషుడికి ఒక దుర్బుద్ధి పుట్టింది. నహుషుడు ఇంద్రుని భార్య శచీదేవిని కామించాడు. ఆమెను కలుసుకోడానికి సప్తఋషులు లాగే రథంలో బయలు దేరాడు. మధ్యలో బ్రాహ్మణ శాపమునకు గురి అయ్యాడు. బ్రాహ్మణ శాపవశాత్తు

నహుషుడు సర్వముగా భోలోకములో జన్మించాడు. తరువాత
దేవేంద్రుడు అశ్వమేధయాగము చేసి శ్రీహరిని కీర్తించి
బ్రహ్మహత్యపాతకము నుండి విముక్తి పొందాడు. తరువాత ఇంద్రుడు
మరలా స్వర్గలోకాధి పత్యమును పొందాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ వృత్రుని కథ చాలా గొప్పది.
దీనిని చదివినా, వినినా సకల పాపములు నశిస్తాయి. ఎందుకంటే ఈ
కథలో శ్రీహరి మహత్తు చక్కగా వివరింపబడింది. దీని వలన శరీరము
ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. కీర్తి కలుగుతుంది. సకల పాపములు
నశిస్తాయి.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు మహాభాగవత
కథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పదమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదునాలుగవ అధ్యాయము.

వృత్రుని వృత్తాంతము పూర్తిగా విన్న తరువాత పరీక్షిత్తు
మహారాజుకు ఒక సందేహము కలిగింది.

“మహాత్మా!నాకు ఒక చిన్నసందేహము. వృత్రుడు రజోగుణ
సంపన్నుడు కదా! ఎన్నోపాపాలు చేసాడని దేవతలకు హాని చేసాడనీ,

మూడు లోకములను అల్లల్లాడించాడనీ చెప్పారు కదా! మరి అటువంటి వాడికి శ్రీమన్నారాయణుని మీద అపారమైన భక్తి ప్రమత్తులు ఎలా కలిగాయి. సాధారణంగా దేవతలకు, ఋషులకు కూడా ఆ నారాయణుని పాదముల యందు భక్తి కలగటం దుర్లభం. కానీ అసుర ప్రవృత్తి కల వృత్రుడికి శ్రీహరి యందు అచంచలమైన భక్తి కలగడానికి కారణమేమి?

ఈ అనంత విశ్వంలో ఉన్న కోట్లాది ప్రాణులలో మానవులు అత్యంత అల్పసంఖ్య కలవారు. ఆ మానవులలో ధర్మము ప్రకారము నడుచుకొనేవారు చాలా కొద్ది మంది. వారిలో కూడా మోక్షము కొరకు ప్రయత్నం చేసేవారు ఇంకా కొద్దిమంది. ఆ ప్రయత్నం చేసేవారిలో కూడా వేయికి ఒకడు మాత్రమే దేహము మీద, ఇంటి మీద, భార్యాబిడ్డల మీదా, బంధు మిత్రుల మీదా అభిమానము విడిచిపెట్టి ముక్తి పొందుతాడు. అలా ముక్తి పొందిన వారిలో కూడా కొంత మందికి మాత్రమే ఆత్మ తత్త్వము అర్థం అవుతుంది.

భగవంతుని చేరుకోవడం ముక్తి పొందడం ఇంత కష్టంగా ఉంటే, యుద్ధ రంగంలో నిలిచి, ఇంద్రుని ఎదిరించి నిలిచిన వృత్రునికి శ్రీహరి మీద అచంచలమైన భక్తి ఎలాకలిగింది? ఎందుకంటే వృత్రుడు తన భక్తి భావన చేత సాక్షాత్తు ఇంద్రునే ముగ్గుడిని చేసాడు. అంతటి భక్తి వైరాగ్యములు వృత్రునికి ఎలా సాధ్యం అయ్యాయి. ఇదే నా సందేహము. తమరు దయచేసి నాసందేహమును తీర్చండి.” అని అడిగాడు పరీక్షిత్తు మహారాజు. శుక మహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ వృత్తుని చరిత్రను నేను నారదుడు, దేవలుడు, నా తండ్రి వ్యాసునివలన విన్నాను. దానినే నీకు చెబుతున్నాను. శ్రద్ధగా విను.

పూర్వకాలంలో శూరసేన రాజ్యాన్ని చిత్తకేతుడు అనే రాజు పరిపాలిస్తూ ఉండేవాడు. ఆ చిత్త కేతువుకు కోటి మంది భార్యలు ఉన్నారు. కాని ఆ కోటి మందిలో ఎవరి వలన కూడా ఆ చిత్తకేతు మహారాజుకు సంతానము కలగలేదు. చిత్త కేతువుకు ఏమీ తక్కువలేదు. మంచి అందగాడు. యౌవనంలో ఉన్నాడు. మంచి రాజకులంలో పుట్టాడు. అన్ని విద్యలు నేర్చుకున్నాడు. అపారమైన సంపదలు ఉన్నాయి. అందము, ఆరోగ్యము, యవ్వనము ఉన్న భార్యలు ఉన్నారు. పైగా మంచి గుణవంతుడు. కానీ సంతానము లేదు.

ఆ దిగులుతో నానాటికీ చిత్తకేతువు దిగులుతో కుంగి పోతున్నాడు. అటువంటి చిత్తకేతు మహారాజు దగ్గరకు ఒక రోజు అంగిరసుడు అనే మహాముని వచ్చాడు. చిత్తకేతుడు ఆ మహామునిని సాదరంగా ఆహ్వానించి అర్ఘ్యము, పాద్యము, ఆసనము, ఇచ్చి సత్కరించాడు. ఋషిని ఆసనము మీద కూర్చోపెట్టి మహారాజు కింద కూర్చున్నాడు. మహారాజు వినయం చూసి అంగిరసుడు అతనితో ఇలా అన్నాడు.

“మహారాజా! మీకు క్షేమమే కదా! మీరు ఆరోగ్యంగా ఉన్నారా! నీ రాజ్యంలో ప్రజలు సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లుతున్నారా! నీ మంత్రులు, దుర్గములు, కోశాగారము, నీ మిత్రులు క్షేమంగా ఉన్నారా! నీవు నేరం చేసిన వారిని దండిస్తూ, నిరపరాధులను రక్షిస్తున్నావు కదా!

నీ రాజ్యంలో ఉన్న జనపదాలు క్షేమంగా ఉన్నాయి కదా! నీ ప్రజలు నీకు న్యాయముగా రావలసిన కష్టములు (పన్నులు) చెల్లిస్తున్నారు కదా! నీ రాజ్యంలో వ్యాపారులు సక్రమంగా వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్నారు కదా ఇంక నీ అంతఃపురములో నీ భార్యలు, నీ కుమారులు, నీ బంధువులు, సేవకులు, నీకు అనుకూలంగా ఉన్నారు కదా! నీమాటలు వింటున్నారు కదా! అయినా నీ మొహం చూస్తుంటే నీవు సంతోషంగా ఉండటం లేదనీ, దేని గురించో బాధపడుతున్నావనీ తెలుస్తూ ఉంది. ఈ బాధ నీకు స్వయంగా కలిగినదా లేక ఇతరుల వలన కలిగిందా! నాతో చెబితే నీకు చేతనైనంత సాయం చేస్తాను.” అని అన్నాడు అంగిరసుడు. అప్పుడు చిత్రకేతువు అంగిరసునితో ఇలా అన్నాడు.

“మహాత్మా! తమరు సర్వజ్ఞులు. తమరికి తెలియనిది ఏముంది. తమరికీ అన్నీ తెలిసే నన్ను అడుగుతున్నారు. తమరు అడిగారు కాబట్టి నా మనసులో ఉన్న బాధను తమరితో చెప్పుకుంటాను. నాకు ఎంత ఐశ్వర్యము ఉన్నా, సంతానము లేని కారణంగా నా రాజ్యము, నా ఐశ్వర్యము నాకు ఏ మాత్రమూ సుఖాలను ఇవ్వలేకపోతున్నాయి. పైగా నాకు పుత్రులు లేకపోవడం వలన నా పితరులకు నేను ఉత్తమ గతులు కలిగించలేకపోతున్నాను. కాబట్టి నాకు పుత్రులు కలిగే ఉపాయము చెప్పవలసినది.” అని అడిగాడు.

చిత్రకేతువు చెప్పిన మాటలు విన్న అంగిరసుడు చిత్రకేతు మహారాజు చేత త్వష్టయాగము చేయించాడు. ఆ యజ్ఞము చివరలో యజ్ఞఫలమును, అంగిరసుడు, చిత్రకేతువు మొదటి భార్య అయిన

కృతద్యుతి అనే ఆమెకు ఇచ్చాడు. “ఓ రాజా! నీకు ఈమె వలన సుఖదుఃఖములను కలిగించే ఒక కుమారుడు జన్మిస్తాడు.” అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

యజ్ఞము చేసిన దానికి ఫలితంగా చిత్రకేతువు పట్టమహిషి అయిన కృతద్యుతి గర్భం దాల్చింది. నవమాసములు పూర్తి చేసి, ఒక మగ శిశువును ప్రసవించింది. తనకు కుమారుడు కలిగాడు అన్న వార్త విన్న చిత్రకేతువు ఆనందానికి అవధులు లేవు. రాజ్యం అంతా ఉత్సవాలు చేయించాడు. కుమారుడికి జాతక కర్తలు నిర్వహించి, జాతకము రాయించాడు. బ్రాహ్మణులకు బంగారము, వెండి ఆభరణములు, గ్రామములు, ఏనుగులు, గుర్రములు, ఆవులు, దానంగా ఇచ్చాడు. రాజ్యములో ఉండే ప్రజలకు ఎవరు ఏది కోరితే అది దానంగా ఇచ్చాడు.

చిత్రకేతు మహారాజు, రాణి కృతద్యుతి ఇద్దరూ లేకలేక కలిగిన కుమారుని మీద అంతులేని అనురాగం కురిపిస్తున్నారు. మహారాజు ఇతర రాణుల గురించి పట్టించుకోవడం మానేసాడు. తను, తన భార్య కృతద్యుతి, తన కుమారుడు..... వీరి తోడిదే లోకంగా జీవిస్తున్నాడు.

ఇది చూచి ఇతర భార్యలకు అసూయ, ద్వేషం కలిగాయి. తమకు సంతానం లేదు. పైగా భర్త తమ మొహం కూడా చూడటం లేదు. ఏమి చెయ్యాలో తోచక తమను తామే తిట్టుకుంటున్నారు. తమ సవతికి సంతానం కలగడం, తమకు సంతానం లేకపోవడం వారి దుఃఖమును రెట్టింపు చేసింది. సంతానములేని తాము, తన సవతి ముందు చులకన అవుతున్నాము అన్న భావన వారిలో బాగా పాతుకు

పోయింది. వారిలో పెరుగుతున్న అసూయ, ద్వేషము ఆకాశాన్నంటాయి. తమకు లేని సంతానము తమ సవతికి ఉండకూడదు అనుకున్నారు. అంతే. వారంతా కలిసి ఆ చిన్ని బాలునికి విషప్రయోగం చేసారు. విషప్రయోగ ప్రభావంతో బాలుడు శాశ్వతంగా నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. ఇది తెలియని కృతద్యుతి బాలుడు నిద్రపోతున్నాడు అని అనుకుంది. కాని కుమారుడు ఎంతకూ లేవక పోవడంతో, అనుమానం కలిగింది. వెంటనే దాసీని పిలిచి తన కుమారుని తీసుకు రమ్మని చెప్పింది.

దాసి పోయి నిద్రీవంగాపడి ఉన్న కుమారుని చూచి పెద్దగా కేకపెట్టింది. కింద పడి మూర్ఛపోయింది. ఇది చూచిన రాణి కంగారుగా కుమారుని వద్దకు వచ్చింది. మరణించి పడి ఉన్న కుమారుని చూచి కింద పడి మూర్ఛపోయింది. మిగిలిన రాణులు గబగబా అక్కడకు వచ్చారు. లేని ఏడుపును తెచ్చి పెట్టుకొని ఏడవసాగారు. లోపల మాత్రము తమ పాచిక పారినందుకు ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బవుతున్నారు.

ఈవార్త చిత్ర కేతువుకు తెలిసింది. అతనికి కళ్లు తిరిగాయి. బైర్లు కమ్మాయి. పడుతూ లేస్తూ పరుగు పరుగున కుమారుని వద్దకు వచ్చాడు. ఆ కుమారుని శరీరం మీదపడ్డాడు. కళ్ల నుండి నీరు ధారాపాతంగా కారుతున్నాయి. నోటమాట రావడం లేదు. దుఃఖం పార్లుకొస్తూ ఉంది. ఇంతలో మంత్రిలు, బంధువులు అక్కడకు చేరుకున్నారు. కృతద్యుతి మహారాణిపెద్ద పెట్టున ఏడవసాగింది. ఆమె దుఃఖానికి అంతులేకుండా పోయింది.

“ఓ దేవుడా! అభం శుభం తెలియని నా కుమారుడిని తీసుకుపోయావా! తండ్రి జీవించి ఉండగా పుత్రులు మరణించడం ధర్మమా! ఇది సృష్టికివిరుద్ధము కాదా! ఇంతటి అధర్మానికి ఎందుకు పాల్పడ్డావు? నిన్ను దయామయుడు అంటారు. కానీ నీకు దయ అనేది లేదు. నీవు నిర్దయుడవు. ప్రజలకష్టాలు నీకు తెలియవు. పుత్రుడు జీవించి ఉండగానే తండ్రి మరణించడం, తండ్రి జీవించి ఉండగానే కుమారులు కలగడం సృష్టిధర్మము. కాని వారి వారి కర్మల ననుసరించి జనన మరణాలు సంభవిస్తాయని నిన్ను నీవు సమర్థించుకోవచ్చు.

మానవులు చేసే కర్మల ఫలితంగా జనన మరణములు సంభవిస్తున్నప్పుడు ఇంక దేవుడు ఎందుకు. దేవుడిని పూజించడం ఎందుకు. మానవులు చేసే అన్ని కర్మలకు నీవే కారణం అంటారు కదా! ఆ కర్మల ఫలితంగా జనన మరణాలు నీకు తెలియకుండానే సంభవించవు కదా! అటువంటప్పుడు తండ్రి జీవించి ఉండగా కుమారుని తీసుకుపోవడం న్యాయంగా ఉందా! నీ సృష్టిని నీవే నాశనం చేసుకుంటావా! ఇలానే కొనసాగుతుంటే ఏ తండ్రి తన కుమారుని మీద ప్రేమ చూపించడు. ఏ కుమారుడు తన తండ్రిని గౌరవించడు. దీని వలన సృష్టి ధర్మం నశిస్తుంది. ఇటువంటి సృష్టి చేస్తున్న నీకు నిజంగా బుద్ధిలేదు. మూర్ఖుడివి.” అని అప్పటి దాకా దేవుడిని దుమ్మెత్తి పోసిన కృతద్యుతి కుమారుని చూచి ఇలా ఏడిచింది.

“కుమారా! నన్ను విడిచి పెట్టి ఎక్కడకుపోయావురా! అటు చూడరా! నీ తండ్రి నీ కోసరం ఎలా ఏడుస్తున్నాడో. మమ్ములను

విడిచి వెళ్లడం నీకు ధర్మమా! ఆ యముడితో పాటు ఎక్కువ దూరం వెళ్లకు. ఆ యముడి నుండి తప్పించుకొని తిరిగి వచ్చేయ్యి.

లే నాయనా! ఇప్పటికే చాలాసేపు నిద్ర పోయావు. నీతండ్రి గారు వచ్చారు లేరా! అదుగో చూడు. నీతో ఆడుకోడానికి చాలా మంది చిట్టి చిట్టి బాలురు వచ్చారు. లేచి వాళ్లతో ఆడుకో. ఆకలేస్తోందా! లేచిరా! అన్నంపెడతాను. కడుపునిండా తిని ఆడుకో. నిన్ను చూడంది నాకు దుఃఖము ఆగడం లేదురా! ఈ తల్లి దుఃఖమును పోగొట్టరా! ఒక్కసారి నవ్వరా! తిరిగిరాని లోకాలకు యముడు నిన్ను తీసుకెళ్లిపోయాడా! మరలా తిరిగి రావా!”అని ఒక మాటకు మరొక మాట పొంతన లేకుండా మాట్లాడుతూ ఏడుస్తూ ఉంది కృతద్యుతి మహారాణి.

భార్య శోకముచూచి చిత్తకేతు మహారాజు తట్టుకోలేక పోయాడు. తనుకూడా భార్యతో కలిసి ఏడవసాగాడు. రాజు రాణి ఏడవడం చూచి అక్కడ ఉన్న వారందరూ ఏడవసాగారు. రాజమందిరం అంతా శోకసముద్రం అయింది.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము పదునాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

ఓంతత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదునైదవ అధ్యాయము.

ఈ విషయం తెలుసుకున్న అంగి రసుడు నారద మహర్షిని వెంట బెట్టుకొని సాధారణ ముని వేషములలో చిత్రకేతు మహారాజువద్దకు వచ్చారు. ఎదురుగా చనిపోయిన కుమారుని మృతదేహమును పెట్టుకొని శోకించుచున్న భార్య భర్తలను చూచారు. అంగిరసుడు రాజును ఇలా అడిగాడు.

“రాజా! నీవు ఎవరి కొరకు దుఃఖిస్తున్నావు. ఈ బాలుడు నీకు ఏమి కావాలి? ఓహూ! ఇతను నీ కుమారుడా! అంటే ఈ జన్మలోనే నీ కుమారుడా లేక ఇంతకు ముందుజన్మలో కూడా నీ కుమారుడేనా! రాబోయే జన్మలో కూడా ఇతడు నీ కుమారుడుగా పుడతాడని నమ్మకం ఉందా! అంటే మీ తండ్రి కుమారుల సంబంధం ఎప్పటి నుండి కొనసాగుతూఉంది? ఎందుకంటే సముద్రములో కోట్లాది ఇసుక రేణువులు ఉంటాయి. అల వచ్చినప్పుడు ఆ ఇసుక రేణువులు నీటితో పాటు ఒడ్డుకు కొట్టుకు వస్తాయి. అల వెనక్కు పోయినపుడు అప్పటి దాకా సముద్రము ఒడ్డున ఉన్న ఇసుక రేణువులు ఆ అలతో పాటు సముద్రములోకి వెళతాయి. ఇది నిరంతరము జరిగే ప్రక్రియ.

అలాగే ప్రాణులు కూడా పుడుతుంటారు. చస్తుంటారు. ఒక సారి కలుస్తుంటారు. ఒక సారి విడిపోతుంటారు. ఇదంతా కాలమును బట్టి జరుగుతూ ఉంటుంది. ఒక విత్తనము వేస్తే అందులో నుండి ఒక మొక్క పుట్టి చెట్టు అయి, కాయలు కాచి, పళ్లు అయి, అందులో ఉన్న

విత్తనముల వలన మరలా ఎన్నో మొక్కలు, కాయలు పళ్లు కాస్తాయి. ఇది నిరంతర ప్రక్రియ. ఈ ప్రక్రియలో వేసిన ప్రతి విత్తనము మొలకెత్తదు. మొలకెత్తిన ప్రతి మొక్కా బతకదు. బతికినా కాయలు కాయదు. కాసినా పండదు. పండినా అందులో విత్తనములు అన్నీ సారవంతమైనవి కావు. కొన్ని మొలకెత్తుతాయి. కొన్నిమొలకెత్తవు. అలాగే ప్రాణులు కూడా పుటుతుంటారు, పెరుగుతుంటారు, చస్తుంటారు. కొంతమంది పూర్ణాయుర్దాయము కలిగిఉంటారు. కొంత మంది పుట్టగానే మరణిస్తారు. ఇది అంతా శ్రీహరి మాయ. శాశ్వతము కాని ఈ సంబంధముల గురించి చింతించడం అవివేకము కదా!

ఓరాజా! మేము, నువ్వు, నీ భార్యలు అంతా ఈ ప్రపంచంలో జీవిస్తున్నాము. ఈ జన్మలో నీ భార్యలందరూ పోయిన జన్మలో నీ భార్యలా కాదా అన్న విషయము నీకు తెలియదు, వారికీ తెలియదు. పోనీ ఈ జన్మలో నీ భార్యలుగా ఉన్న వారందరూ వచ్చేజన్మలో కూడా నీ భార్యలుగా ఉంటారా అన్న నిర్ధారణ లేదు. కాబట్టి ఇదంతా నువ్వు ఈ జన్మలో కంటున్న కల లాంటిది. కలలో కనిపించి మాయమైన వాటిని గురించి మనము బాధ పడము కదా! ఇదీ అంతే!

ఓ రాజా! ఈ సృష్టి చేయవలసిన అవసరము పరమాత్మకు లేదు. కానీ చేస్తున్నాడు. తండ్రి రూపంలో ఉండి వీర్యాన్ని తల్లి గర్భంలో ఉంచుతున్నాడు. తల్లి రూపంలో పరమాత్మ బిడ్డలకు జన్మనిస్తున్నాడు. ఆ పుట్టిన వారిని తనే పోషిస్తున్నాడు. కాలం తీరగానే లయం చేస్తున్నాడు. కాబట్టి నేను పుట్టించాను, నేను పెంచాను అన్న భావన మంచిది కాదు. ప్రాణుల పుట్టుకలకు, చావులకు ఎవరూ కారణం

కాదు. అంతా ఆ శ్రీహరి లీల. కేవలం ఆ శ్రీహరి మాయ వలన జీవుల చావు పుట్టుకలకు తాను కారణం అనుకుంటున్నాడు జీవుడు. ఒక విత్తనం వేస్తే దాని నుండి పది విత్తనాలు పుడతాయి. అలా స్త్రీ పురుషులు కలిస్తే సంతానం కలుగుతుంది. ఆ సంతానానికి మరలా సంతానం కలుగుతుంది. ఇది సృష్టి క్రమము.

ఓ రాజా! దేహములు అశాశ్వతములు కానీ దేహములలో ఉన్న జీవుడు శాశ్వతము. కాని ఈ దేహమే శాశ్వతము అనే మాయలో మానవులు పడి ఉంటారు. అది వారి అజ్ఞానము. కాబట్టి మహారాజా నీవు ఈ అజ్ఞానము వదిలిపెట్టు.” అని ఆత్మతత్త్వమును బోధించాడు అంగిరసుడు. వారి మాటలు విన్న చిత్రకేతువు కొంత ఉపశమించాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ మహానుభావులారా! మీరెవరు? మీరు జ్ఞాన సంపన్నులనీ, మహిమాన్వితులు అనీ అనుకుంటున్నాను. మీ వంటి యోగులు మా వంటి వారి అజ్ఞానము పోగొట్టడానికి ఇలా తిరుగుతుంటారు అని విని ఉన్నాను. సనత్కుమారుడు, నారదుడు, ఋభువు, అంగిరసుడు, దేవలుడు, అశితుడు, అపాంతరతముడు, వ్యాసుడు, మార్కండేయుడు, గౌతముడు, వశిష్టుడు, కపిలుడు, శుకుడు, దుర్వాసుడు, యాజ్ఞవల్క్యుడు, జాతుకర్ణుడు, ఆరుణి, రోమశుడు, చ్యవనుడు, దత్తాత్రేయుడు, పతంజలి, కపిలుడు, ధౌమ్యుడు, హిరణ్యనాభుడు, కౌశలుడు, శ్రుతదేవుడు, ఋతధ్వజుడు, మొదలగు వారు మానవుల అజ్ఞానమును పోగొట్టే నిమిత్తము ఈ లోకములో వివిధ వేషములలో సంచరిస్తుంటారు అని విని ఉన్నాను. వీరిలో మీరు ఎవరు? నాకు జ్ఞానము ప్రసాదించడానికి

వచ్చిన మహాత్ములా! నేను ప్రస్తుతము పుత్రశోకము అనే
మూఢత్వములో, అజ్ఞానములో మునిగి ఉన్నాను. నాకు జ్ఞానోపదేశము
చేయండి.” అని అడిగాడు. అప్పుడు అంగీరసుడు చిత్రకేతువుతో ఇలా
అన్నాడు.

“మీరు ఎవరు అని అడిగావుకదా! నేను నీకు పుత్రుడను
ప్రసాదించిన అంగీరసుడను. ఈయన నారద మహర్షి. బ్రహ్మ మానస
పుత్రుడు. నీకు పుత్రుడు జన్మించాడనీ, ఆ పుత్రుడు మరణించాడనీ,
నీవు ఆ పుత్రశోకములో మునిగి ఉన్నావనీ తెలిసి నీకు జ్ఞానోపదేశము
చేయుటకు వచ్చాము.

ఓ చిత్రకేతూ! నీ వంటి వాడు ఈ ప్రకారము శోకించడం
తగదు. ఇది వరకు నేను నీ వద్దకు వచ్చినపుడు నీవు పుత్రులు
కావాలని అడిగావు. నేను నీ చేత యజ్ఞము చేయించి పుత్రలాభము
కలిగించాను. నేను ఆనాడే చెప్పాను, నీకు పుత్రుల వలన సుఖము,
దుఃఖము, రెండూ కలుగుతాయని. పుట్టి నప్పుడు సుఖంకలిగింది.
పోయినపుడు దుఃఖం కలిగింది. ఇదే కాదు. భార్య, సంపదలు, ఇల్లు,
రాజ్యము, శబ్దము వలన, స్వర్గ వలన కలుగు సుఖము, అన్నీ
శాశ్వతములు కావు. వస్తుంటాయి పోతుంటాయి.

నీకు ఉన్న రాజ్యము, సైన్యము, నీ సేవకులు, మంత్రులు,
బంధువులు అందరూ నీకు భయాన్ని, మోహాన్ని, దుఃఖమును
కలిగించేవారే. వీరంతా ఇప్పుడు ఉన్న వారు రేపు ఉండరు. ఈ రోజు లేని
వారు రేపు వస్తారు. ఇవి అన్నీ స్వప్నములో వలే కనపడతాయి.

మెలుకువ రాగానే మాయం అవుతాయి. ఈ సుఖాలు దుఃఖాలు అన్నీ మనం కల్పించుకున్నవే. ఉన్న వస్తువు ఒకటే, దాని వలన జరిగే పని ఒకటే. ఆ వస్తువులతో మనం చేసే పనుల వలన మనం సుఖం అనుకుంటే సుఖం, దుఃఖం అనుకుంటే దుఃఖం కలుగుతాయి. ఒకరికి సుఖం మరొకరికి దుఃఖం అవుతుంది.

నీ మొదటి భార్యకు పుత్రుడు కలిగితే, నీకు ఆమెకూ సుఖం కలిగింది. మిగిలిన భార్యలకు అదే పుత్రుడు తమకు కలగనందుకు దుఃఖము కలిగింది. ఈ ప్రపంచంలో మనం చూచేవన్నీ మన మనస్సు కల్పించినవే. ఇవి శాశ్వతము కాకపోవడం వలననే అవి కాలాంతరంలో మార్పులుచెందుతూ కనపడకుండా పోతున్నాయి. (ఒకనాటి పల్లెలు నేడు పట్టణాలు నగరాలు అవుతున్నాయి. నాటి నగరాలు నేడు మట్టి దిబ్బలు అవుతున్నాయి. రోజూ కోటానుకోట్ల మంది పుడుతున్నారు. అంతే మంది మరణిస్తున్నారు. ఈ ప్రపంచం ప్రతి క్షణం మార్పుచెందుతూ ఉంది.) తాను పూర్వ జన్మలో చేసిన కర్మల వాసనల ఫలితంగా ఈ జన్మలో జీవులు కర్మలు చేస్తున్నారు. విషయ వాంఛలకు లోనవు తున్నారు. తుదకు దుఃఖముల పాలవుతున్నారు.

ఓ రాజా! ఈ దేహము పంచభూతములతో కూడినది. ఈ దేహములో పది ఇంద్రియములు ఉన్నాయి. ఈ దేహమే అన్ని దుఃఖములకు కారణము. అవి దేహమునకు సంబంధించినవి కావచ్చు. మనస్సుకు సంబంధించినవి కావచ్చు. లేక దైవికముగా వచ్చిన దుఃఖములుకావచ్చు. ఏ దుఃఖమైనా జీవుని యొక్క పూర్వజన్మవాసనల ఫలితంగానే కలుగుతుంది. కాబట్టి నీవు నీ శోకమును మాని, ప్రశాంతమైన మనస్సుతో నీ గురించి విచారించు. అసలునీవు ఎవరు?

నీ కుమారుడు ఎవరు? అతని గురించి నీవు ఎందుకు శోకిస్తున్నావు?
ఈ ఆత్మవిచారము చెయ్యి. ఆ పరమాత్మ తప్ప మరొక వస్తువు ఈ
లోకంలో లేదు అన్న సత్యం తెలుసుకుంటావు. అప్పుడే నీకు శాంతి
లభిస్తుంది.” అని అంగీరసుడు చెప్పాడు.

ఇంతలో నారదుడు చిత్రకేతుతో ఇలా అన్నాడు. “రాజా! నేను
నీకు ఒక మంత్రమును ఉపదేశిస్తాను. దానిని నిష్ఠతో జపించు. నీకు
శుభం కలుగుతుంది. నీకు ఆ సంకర్షణుని దర్శనము లభిస్తుంది. ఈ
మంత్రమును జపించడం వలన నీవు విద్యాధరత్వమును పొందగలవు.”
అని పలికాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పదునైదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదునారవ అధ్యాయము.

శుక మహర్షి పరీక్షిత్తుతో ఇలా అన్నాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! తరువాత నారదుడు తన యోగ
బలము చేత చనిపోయిన చిత్రకేతు మహారాజు కుమారుని
పునర్జీవితుని చేసాడు. ఆ కుమారుడు నిద్రనుండి లేచి నట్టు లేచాడు.

నారదుడు ఆ కుమారునికి చిత్రకేతును, అతని తల్లిని, బంధువులను చూపించి ఇలా అడిగాడు.

“ఈ దేహములో ఉన్న ఓ జీవుడా! వీరందరూ నీ కొరకు ఏడుస్తున్నారు. నీవు మరణించావని దుఃఖిస్తున్నారు. వాళ్ల దగ్గరకు పోయి వారి దుఃఖమును ఉపశమింపచెయ్యి. నీవు ఈ రాజ్యమునకు రాజువు. నీవు పెరిగి పెద్దవాడివి అయి ఈ రాజ్యమును పాలించు. రాజభోగములు అనుభవించు.” అని అన్నాడు.

ఆ కుమారుని దేహములో ఉన్న జీవుడు చిత్రకేతుని వంక, ఆయన భార్యల వంక, బంధువుల వంక చూచాడు.

“నేను చేసిన కర్మల ఫలితంగా ఎన్నో జన్మలు అనగా దేవతలు, మానవులు, జంతువులు, పక్షులు వంటి ఎన్నో జన్మలు ఎత్తాను. వీరు నాకు ఏ జన్మలో నా తల్లి తండ్రులో నాకు గుర్తురావడం లేదు. ఈ జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతున్న నాకు, నాలాంటి వారికి, ఎంతో మంది తల్లులు, తండ్రులు, బంధువులు, దాయాదులు, మిత్రులు ఉన్నారు. వినిమయమునకు ఉపయోగించు బంగారు నాణెములు ఎంతోమంది చేతులు మారునట్టు, నేను ఈ జనన మరణచక్రంలో ఎన్నో యోనులలో పుట్టాను. ఆయా జన్మలలో సంసార బంధములు పెట్టుకున్నాను. మరణించగానే, ఆయా జన్మలలో పెంచుకున్న బంధనములు తెగిపోయాయి.

నేను ఇన్ని జన్మలు ఎత్తినా, నాలో మార్పు లేదు. నేను నిత్యము, సత్యము. ఈ దేహములు అశాశ్వతములు. ఏ దేహముతోనూ

నాకు సంబంధము లేదు. ఏ జన్మ ఎత్తితే ఆ జన్మలో నాకు తల్లి తండ్రి బంధువులు ఉంటారు. ఆ జన్మ పోగానే వారూ పోతారు. దేహములు పుడతాయి గానీ జీవుడు పుట్టడు. దేహమునకు నేను నాది అనే అభిమానము ఉంటుంది కానీ జీవునకు కాదు. పూర్వజన్మ ఫలితంగా దేహం వస్తుంది. ఆ దేహమును బట్టి తల్లి, తండ్రి, బంధువులు ఉంటారు. ఆ దేహమును వదిలిపెట్టగానే ఆ తల్లి, తండ్రి బంధము పూర్తి అవుతుంది. మరలా మరోజన్మ. మరో బంధము. కాబట్టి ఈ అశాశ్వతములైన బంధముల గురించి దుఃఖించడం వ్యర్థము.

దేహములో ఉన్న జీవుడు శాశ్వతుడు. జీవునికి చావులేదు. దేహము మాత్రమే చస్తుంది. జీవుడు సూక్ష్మశరీరంతో ఉంటాడు. ఎల్లప్పుడూ ఏదో ఒక దేహమును ఆశ్రయించుకొని ఉంటాడు. ఈ దేహమునకు ఇష్టము, అయిష్టము, తన వాడు, మనవాడు, పరాయి వాడు అనే బేధభావము ఉంటుంది కానీ, జీవునకు అటువంటి భేదభావము ఉండదు. జీవునికి అందరూ ఒకటే. జీవునికి దేని మీద కూడా ఆసక్తి ఉండదు. దేహము చేసే పనులను సాక్షీభూతంగా చూస్తుంటాడు. జీవాత్మకు సుఖదుఃఖములు, రాజ్యములు, వాటి సుఖములు, కర్మలు, వాటి ఫలములు ఇవేమీ పట్టవు. కాబట్టి నేను ఎవరి గురించి శోకించను. నా గురించి మీరూ శోకించకండి.” అని అన్నాడు ఆ కుమారుని దేహములో ఉన్న జీవుడు. ఆ ప్రకారంగా పలికి ఆ జీవాత్మ దేహమును వదిలి పెట్టి వెళ్లి పోయింది.

ఆ మాటలు విన్నచిత్రకేతు మహారాజు ఆయనపట్టపు రాణి, బంధువులు, మంత్రిులు నిర్ఘాంతపోయారు. వారందరికీ జ్ఞానోదయము

అయింది. ఆత్మజ్ఞానము కలిగింది. చనిపోయిన బాలుని కొరకు శోకించడం మానుకున్నారు. తరువాత మరణించిన బాలునికి దహన క్రియలు జరిపించారు. అపర కర్తలు జరిపించారు. ఆ బాలుని మీద మోహమును వదిలిపెట్టారు.

తమకు పుత్రులు కలుగలేదనే దుఃఖముతో బాలునికి విషము పెట్టి చంపిన ఆ రాణులు తాము చేసిన క్రూరకృత్యమునకు పశ్చాత్తాప పడ్డారు. పెద్దలు చెప్పిన ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకున్నారు. పుత్రులు దుఃఖహేతువులు అన్న అంగీరసుని మాటలు మననం చేసుకుంటూ తమకు కుమారులు కలగలేదని దుఃఖించడం మానుకున్నారు.

తరువాత నారదుడు చిత్రకేతు మహారాజుకు ఒక మహామంత్రమును ఉపదేశించాడు. ఆ మహా మంత్రము ఈ విధంగా చెప్పాడు.

(ఈ మంత్రమును ప్రతిదినము పారాయణము చేస్తే మనకు కూడా సకల శుభాలు కలుగుతాయి. అందుకని ఆ మంత్రములను క్రింద ఇస్తున్నాను. ఇష్టం ఉన్నవారు పారాయణ చేసుకోవచ్చును. లేని వారు అర్థము మాత్రము మాత్రము చదువుకోండి.)

ఓం నమస్తుభ్యం భగవతే వాసుదేవాయ భీమహి
ప్రద్యుమ్నాయానిరుద్ధాయ నమః సంకర్షణాయ చ॥

నమో విజ్ఞానమాత్రాయ పరమానందమూర్తయే॥
ఆత్మారామాయ శాంతాయ నివృత్త దైవత దృష్టయే॥

ఆత్మానందాను భూతైశ్చ నృస్తశక్తార్తయే నమః॥
హృషీకేశాయ మహతే నమస్తే అనంతమూర్తయే॥

వచస్సు పరత్ అప్రాప్య య ఏకో మనసా సహా
అనామరూపశ్చిన్మాత్రః సో అవ్యాన్నః సదసత్త్వరః॥

యస్మిన్నిదం యతశ్చేదం తిష్ఠత్యప్యేతి జాయతే
మృణ్మయేష్వివ మృజాతిస్తస్మై తే బ్రహ్మణే నమః॥

యన్న స్మృశన్తి న విదుర్తనోబుద్ధీన్ద్రియాసవః॥
అన్తర్బహిష్ట వితతం వ్యోమవత్తన్నతో అస్త్వహమ్॥

దేహేన్ద్రియ ప్రాణమనోభియోఅమీ యదంశవిద్వాః ప్రచరన్తి కర్తసు॥
నైవాన్యదా లోహమివాప్రతప్తం స్థానేషు తద్దృష్టపదేశమేతి॥
ఓం నమోభగవతే మహాపురుషాయ మహానుభావాయ
మహావిభూతిపతయే సకలసాత్త్వతపరివృథ నికరకరకమల
కుట్టలోపలాలిత చరణారవిన్దయుగల పరమపరమేష్ఠిన్ నమస్తే॥

ప్రణవస్వరూపుడవైన ఓపరమాత్మా! నీకు నమస్కారము.
ఓ వాసుదేవా! నేను నిన్ను నిర్మలమైన మనస్సుతో ధ్యానిస్తున్నాను.
ఓ ప్రద్యుమ్నా! ఓ అనిరుద్ధా! ఓ సంకర్షణా! నీకునమస్కారము.
ఓ విజ్ఞానస్వరూపా! నిన్ను మనసారా ధ్యానిస్తున్నాను.
ఓ ఆనందస్వరూపా! ఓ ఆత్మారామా! ఓ శాంతమూర్తి!
జీవుడు పరమాత్మ ఒకడే వేరు కాదు అనే భావన అందరిలో
కల్పించేవాడా! నీకు నమస్కారము.
ఓ దేవా! నీవు పరమానంద స్వరూపుడవు. ఈ రాగద్వేషములు నీ
మాయచేత ఉద్భవించాయి. నీమీద అచంచలమైనభక్తి కలిగి ఉంటే,
అవి తొలగిపోతాయి. అట్టి నీకు నమస్కారము. నీవు హృషీకేశుడవు. అన్ని
ఇంద్రియములకు అధిష్ఠానము నీవే. నీవు అనంతుడవు. అట్టి నీకు
నమస్కారము.
ఓ దేవా! నిన్ను వాక్కుతో గానీ, మనస్సుతో గానీ ఎవరూ తెలుసుకోలేరు.
నీకు నామము లేదు. రూపము లేదు. నీవు కేవలము
జ్ఞానస్వరూపుడవు. పరబ్రహ్మవు. అట్టి నీవు మమ్ములను రక్షించు.
ఓ దేవా! మట్టితో కుండను తయారు చేస్తారు. ఆ కుండ మట్టిలోనే
ఉంటుంది. పగిలి పోతే ఆ మట్టిలో కలిసిపోతుంది. అలాగే ఈ
విశ్వమంతా నీ నుండి పుట్టింది. నీలోనే నిండిఉంది. నీయందే లీనమై
పోతుంది. అట్టి పరబ్రహ్మస్వరూపుడవు అయిన నీకు నమస్కారము.
నీవు ఆకాశము వలె ఈ విశ్వము లోపలా బయటా అంతటా నీవే
ఉన్నావు. అట్టి నీ గురించి మా బుద్ధితో, మనస్సుతో, వాక్కుతో
తెలుసుకోలేము. అట్టి నీకు నమస్కారము.
ఓ దేవా! లోహమును అగ్నిలో వేసి కాలిస్తే ఆ లోహమునకు కూడా
ఇతర వస్తువులను దహించే శక్తి వస్తుంది. కానీ ఆ లోహము అగ్నిని

దహించలేదు. అలాగే నీ శక్తి వివిధములైన దేహములలో,
ఇంద్రియములలో నిండి ఉంది. దేహములు, ఇంద్రియములు నీ శక్తితో
పనిచేస్తున్నప్పటికీ, ఆ దేహములు, ఇంద్రియములు నిన్ను చూడలేవు. నీ
చైతన్యశక్తి లేక పోతే దేహములు కానీ, దేహములో ఉన్న
ఇంద్రియములు కానీ పనిచేయలేవు. కాబట్టి చైతన్యశక్తి అయిన
బ్రహ్మమే అన్నిటికీ మూలము. ఆ పరబ్రహ్మస్వరూపుడవైన
నీకునమస్కారము.

ఓమహాపురుషా! ఓ మహానుభావా! ఈ అనంత విశ్వంలో ఉన్న అన్ని
విభూతులు నీవే కదా! సత్వగుణ సంపన్నులైన నీ భక్తులు నీ
చరణారవిందములను తమ కరకమలములతో అనునిత్యమూ
సేవిస్తుంటారు. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని నారదుడు చిత్రకేతు
మహారాజుకు ఈ విద్యను ఉపదేశించాడు.

తరువాత అంగిరసుడు, నారదుడు వెళ్లిపోయారు.
చిత్రకేతువు కేవలము జలము మాత్రము ఆహారంగా స్వీకరిస్తూ
నారదుడు చెప్పిన మంత్రములను ఏడు రోజులు జపించాడు. ఆ మంత్ర
ప్రభావము చేత చిత్రకేతు మహారాజు విద్యాధరుల మీద ఆధిపత్యమును
సాధించాడు. అంతే కాదు ఆ మంత్ర ప్రభావము చేత చిత్రకేతుకు
సంకర్షణ భగవానుని(అనంతుని) దర్శన భాగ్యం లభించింది.

గౌరకాంతి కలవాడు, నీలాంబరుడు, కేయూరములు,
కంకణములు ధరించిన వాడు, ప్రసన్నమైన ముఖము కలవాడు, ఎర్రని
కన్నులు కలవాడు, సనత్కుమారుడు మొదలగు మహామునుల చేత
పూజింపబడేవాడు, అయిన సంకర్షణ భగవానుని దర్శించాడు.

సంకర్షణుని దర్శనము కలగగానే చిత్రకేతు మహారాజు పాపములు అన్నీ నశించిపోయాయి. అంతని మనస్సు నిర్మలంగా ఉంది.

సంకర్షణుని చూడగానే చిత్రకేతుకు నోటమాట రాలేదు. సంభ్రమంతో ఆయన ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది. చిత్రకేతు సంకర్షణ భగవానునికి భక్తితో నమస్కరించాడు. సంకర్షణ భగవానుని ఈ విధంగా స్తుతించాడు.

“ఓ భగవాన్! నీవు అజేయుడవు. కాని సాధువులు నిన్ను జయించి తమ వశం చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే నీవు వారి మీద నీ దయారసమును కురిపించావు. ఏ కోరికలు లేకుండా నిన్ను పూజించే వారికి నీవు వశుడవు అవుతావుకదా!

ఈ జగత్తులో జరిగే సృష్టి, స్థితి, లయములు నీ లీలలే. బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు నీ అంశ లే. కాని వారిని వేరు వేరు దైవములుగా మానవులు తలంచడం వారి అవివేకము.

ఓ దేవా! ఈ విశ్వము అంతా పరమాణువుల మయము. ప్రతి పరమాణువు నందు నీవు ఉన్నావు. అలాగే ఈ అనంత విశ్వము అంతా నీవే నిండి ఉన్నావు. ఈ విశ్వము ఆది నుండి అంతము వరకూ నీవే ఉన్నావు. నీవు లేని ప్రదేశము లేదు. అందు వలన నీవు ఒక్కడివే నిత్తుడవు. నీవే సత్యము. నీవు తక్కు ఇతరములు అన్నీ అనిత్యములే.

ఓ దేవా! పంచభూతములు, మహత్తత్వము, అహంకారము ఈ ఏడింటిచేత ఈ బ్రహ్మాండము నిండి ఉంది. ఈ ఒక్క బ్రహ్మాండమే కాదు ఈ అనంత విశ్వంలో ఇటు వంటి బ్రహ్మాండములు కోటాను

కోట్లు ఉన్నాయి. ఆ బ్రహ్మాండములు అన్నీ పరమాణు రూపంలో నీలోనే ఉన్నాయి. అందుకే నీవు అనంతుడు అని పిలువబడుతున్నావు.

(ఈ సందర్భంగా మనం ఈనాటి ఖగోళ

శాస్త్రవిషయములను అన్వయించుకుందాము. మన భూమి లాంటి గ్రహాలు 9 సూర్యుని చుట్టు తిరుగుతున్నాయి. ఈ సూర్యుడు పాలపుంతలో ఒక మధ్యతరగతి నక్షత్రము. మన సూర్యుడు ఉన్న పాలపుంతలో మన భూమి లాంటి గ్రహాలు 1700 కోట్లు ఉన్నాయని (ఇప్పటిదాకా కనుక్కున్నవి) ఈ నాటి శాస్త్రవేత్తలు తేల్చారు. అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (నాసా) కు చెందిన కెప్లర్ టెలిస్కోప్ ను ఉపయోగించి ఈ విషయాలను నిర్ధారించారు. ఈ లెక్క పైన చెప్పిన విషయములతో దాదాపు సరిపోయిందనుకుంటాను.)

ఓ దేవా! ఈ నరులు తమ జీవిత కాలము అంతా

ప్రాపంచిక విషయములు, విషయ వాంఛలను తీర్చుకోవడంలో మునిగి తేలుతున్నారు. నీ గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. నిన్ను మరిచిపోయి నీ అంశలయిన ఇంద్రుడు మొదలగు దేవతలను తమ కోరికలు తీరడం కోసరం పూజిస్తున్నారు. ఆయాదేవతలు వారికి వరాలు ఇస్తున్నారు. వారి కోరికలు తీరుస్తున్నారు. కాని ఆ సుఖములు అశాశ్వతములు అని నరులు గ్రహించలేకపోతున్నారు. అలా కాకుండా ఎవరైతే నిర్గుణుడవు, జ్ఞానమూర్తివి అయిన నిన్ను ఉపాసిస్తే, వారికి తిరిగి జన్మ ఉండదు.

ఓ దేవా! జీవులు సత్త్వ, రజస్తమోగుణముల వలననే సంసారము, సుఖదుఃఖములు, రాగద్వేషములకు వశులవుతున్నారు. నీలో ఏ గుణములు లేవు కాబట్టి నిన్ను ఉపాసిస్తే, వారు కూడా ఆమూడు గుణముల నుండి విముక్తి పొందుతారు.

ఓ దేవా! నిన్ను చేరుకోడానికి భాగవత ధర్మమే మేలైన మార్గము అని నీవు నాకు బోధించావు. ఋషులు, మునులు ఆ భాగవత మార్గమును అనుసరించి నీలో ఐక్యం అవుతున్నారు. కాని మానవులు ఈ భాగవత ధర్మమును మరిచిపోయారు. వారికి అహంకారము, నాది, నీది అనే భేదభావము మీద ఉన్న అనురక్తి భాగవత భావము మీద లేదు. అందుకే వారు రాగద్వేషములతోనూ, హింసామార్గముతోనూ, విషయవాంఛలను అనుభవించడంతోనూ తమ జీవితమును దుఃఖమయం చేసుకుంటున్నారు. అధర్మ ప్రవర్తనలో మునిగిపోతున్నారు. ఈ అధర్మమును ఆచరించడం వలన మానవులు తమకు తాము ద్రోహం చేసుకుంటున్నారు. ఇతరులకు కూడా ద్రోహం చేస్తున్నారు. దానివలన వారికి ఏ విధమైన లాభము కలగదని తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. తనకు తాను ద్రోహం చేసుకోవడం వలనా (ఈవిషయాన్ని ఈనాటికి వర్తింపజేస్తే, మధ్యం సేవించడం వలన తన జీర్ణాశయమును తానే పాడుచేసుకుంటున్నాడు, ధూమపానం చేయడం వలన తన ఊపిరి తిత్తులను పొగతో నింపి, తన గుండెను తానే పాడుచేసుకుంటున్నాడు), అలాగే ఇతరులకు ద్రోహం చేయడం వలనా (అంటే ఇతరుల మీద ద్వేషము, శత్రుత్వము పూనడం, వారిని కొట్టడం తిట్టడం చంపడం; ఇతరుల ఆస్తులు అపహరించడం ఇవన్నీ ఇతరులకే చేసే ద్రోహాలు), మానవులు అధర్మానికి పాల్పడుతున్నారు. నీ

చేత చెప్పబడిన భాగవత ధర్మముఅవలంబిస్తే తప్ప వారు బాగుపడరు.
అన్ని ప్రాణులను సమంగా చూచేవారు, నియమ నిష్ఠలు కలవారు,
ఉన్నత భావాలు కలవారు మాత్రమే భాగవత ధర్మమును
ఉపాసిస్తున్నారు.

ఓ దేవా! నీ దర్శన మాత్రం చేత మానవుల సకల
పాపములు నాశనం అవుతాయి అనడంలో సందేహము లేదు. నీ
నామము ఒక్కసారి భక్తితో జపిస్తే, వారి సకల పాపములు
నశించిపోతాయి. ఇప్పుడు నీవు మాకు నీ దర్శనభాగ్యం కలుగజేసావు.
అందువలన మా పాపములు కూడా నశించిపోయాయి. మాలో ఉన్న
రాగద్వేషములు అంతరించి పోయాయి. నారదుని ఉపదేశము
మూలంగానే మాకు నీ దర్శనభాగ్యం లభించింది.

ఓ అనంతా! ఈ లోకంలో మానవులు ఆచరించే ప్రతి కర్మా
నీకు తెలుసు. నీకు తెలియనిది ఏమీ లేదు. నీవు ఈ జగత్తునకే
గురువువు. నీకు మా వంటి వారు చెప్పదగినది ఏమీ లేదు.
ఎందుకంటే ఈ సకల జగత్తుకు సృష్టికర్తవు, పోషణ కర్తవు,
లయకారుడవు నీవే కదా! ఈ విషయం చాలా మందికి తెలియదు.
బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు వేరు వేరు అనుకుంటూ నీగురించి
భేదభావమును కలిగిస్తున్నారు. నీవే, బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల
రూపాలలో ప్రవర్తిస్తున్న సంగతి వారికి తెలియదు. నీవు పరిశుద్ధుడవు.
అన్ని ఐశ్వర్యములు నీ యందే ఉన్నవి. అట్టినీకు నమస్కారము.

నీ చైతన్యము చేతనే బ్రహ్మ మొదలగు దేవతా గణములు తమ తమ కర్తవ్యములను సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నారు. నీకు ఉన్న వేయి పడగలమీద ఈ భూమండలము నిలిచి ఉంది. అట్టి నీకు నమస్కారము.” అని చిత్రకేతువు సంకర్షణ భగవానుని స్తుతించాడు.

అప్పుడు సంకర్షణుడు విద్యాధరుడైన చిత్రకేతువుతో ఇలా అన్నాడు. “ఓ మహారాజా! నారదుడు నీకు ఉపదేశించిన విద్య ప్రభావంతో నీవు నన్ను చూడగలిగావు. నీకోరికలు అన్నీ నెరవేరాయి. నేను ఈ చరాచర జగత్తులో నిండి ఉన్నాను. సకల భూతములలో ఆత్మస్వరూపుడుగా ప్రకాశిస్తూ ఉన్నాను. ఆ పరబ్రహ్మము నేనే. వేదస్వరూపుడను నేనే.

ఈ లోకం అంతా ఆత్మ నిండి ఉంది. ఆత్మలోనే ఈ లోకం అంతా ఉంది. ఈ ఆత్మ, లోకము రెండూ నాచే కల్పించబడ్డాయి. నిద్రలో ఉన్న మానవుడు స్వప్నములో కొండలు, నదులు, భవనములు, నగరములు ఎన్నింటినో చూస్తాడు. అంటే వాటిని అన్నిటినీ తన ఆత్మలోనే దర్శిస్తాడు. మెలుకువ రాగానే తాను తన పడక మీద ఉన్నట్టు గ్రహిస్తాడు. అంటే అతడు స్వప్నములో చూచినది అంతా కల్పితమే కదా!

పురుషుడు నిద్రావస్థలో ఉన్నప్పుడు తాను ఈ దేహము కన్నా వేరుగా ఉన్నట్టు తలుస్తాడు. ఇంద్రియములతో అనుభవించే సుఖం కన్నా ఎక్కువ సుఖమును స్వప్నంలో అనుభవిస్తాడు. ఆ ఇంద్రియములకు అతీతమైన సుఖమును అనుభవించేది ఆత్మ అని తెలుసుకో.

పురుషుడికి రెండు అవస్థలు ఉన్నాయి. ఒకటి జాగ్రదావస్థ. అంటే మెలుకువగా ఉండి ఇంద్రియములతో ప్రపంచములో పనులు చేయడం. అప్పుడు కూడా ఆత్మ దేహములో ఉన్న పురుషుడు చేసే పనులన్నీ సాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటుంది. రెండవది నిద్రావస్థ. అప్పుడు ఇంద్రియములు పనిచేయవు. శరీరము కదలకుండా పడి ఉంటుంది. లోపల ఉన్న ఆత్మ సుఖమును అనుభవిస్తూ ఉంటుంది. జాగ్రదావస్థలోనూ, నిద్రావస్థలోనూ ఆత్మ ఈ రెండు అవస్థలను అనుభవిస్తూ ఉన్నట్టు మనకు అనిపించినా, నిజానికి ఆత్మ ఏదీ అనుభవించదు. ఈ రెండు అవస్థలకు వేరుగా ఉంటుంది. అదే పరబ్రహ్మము.

మానవుడు ఈ పరబ్రహ్మమును మరిచి పోయి, తానే జాగ్రదావస్థలో అన్ని పనులు చేస్తున్నాను, నిద్రావస్థలో నిద్రసుఖమును అనుభవిస్తున్నాను అని అనుకుంటున్నాడు. తనను ఆ పరమాత్మ కంటే వేరుగా భావిస్తున్నాడు. ఆ కారణం చేతనే ఈ సంసారమనే మోహంలో పడిపోతున్నాడు. ఈ దేహమే తాను అనుకుంటున్నాడు. నేను, నాది, అనే అహంకారంలో మునిగిపోతున్నాడు. ఆ కారణంగా ఎన్నో జన్మలు ఎత్తుతున్నాడు. జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతున్నాడు.

ఆత్మను గురించి తెలుసుకోడానికి మానవ జన్మ ఉత్తమమైనది. కానీ మానవులు ఆత్మ జ్ఞానముగురించి తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. ఆత్మజ్ఞానమును తెలుసుకోలేక పోతే ఈ మానవ జన్మ వృధా అవుతుంది. ఈ లోకంలో ఉండి చేసే వైదిక కర్మలు, కోరికలు తీరడానికి చేసే కర్మలు, వీటి వలన దుఃఖము, బాధలు

కలుగుతాయే తప్ప సుఖం కలగదు. అలా కాకుండా మానవుడు తాను చేసే అన్ని కర్మలను ప్రతిఫలమును ఆశించకుండా చేస్తే, తానుచేసే ప్రతి కర్మను భగవంతుని పరంగా చేస్తే, తానుచేసే కర్మల ఫలమును భగవంతునికి అర్పిస్తే, ఆ మానవునికి సుఖము తప్ప దుఃఖము ఉండదు. కాబట్టి వివేకము కల మానవుడు తాను చేసే అన్ని కర్మలను భగవంతుని పరంగా చేయాలి.

ఈ లోకంలో స్త్రీలు కానీ, పురుషులు కానీ, సుఖములు పొందడానికి కర్మలు చేస్తుంటారు. కానీ ఆ కర్మల వలన వారికి దుఃఖమే గానీ సుఖము కలుగదు. కాబట్టి మానవులు ఆత్మజ్ఞానమును గురించి తెలుసుకోవాలి. ప్రాపంచిక సుఖముల కొరకు పాకులాడటం మానుకోవాలి. అప్పుడే అతనికి నిజమైన జ్ఞానము కలుగుతుంది. అటువంటి మానవులే నా భక్తులు కావడానికి అర్హులు.

ఆత్మ ఒక్కటే. అది ప్రాపంచిక విషయములలో ఆసక్తితో ఉన్నప్పుడు జీవాత్మ అవుతుంది. అలా కాకుండా పరమాత్మ వైపు ఆసక్తి చూపి నప్పుడు నిర్మలమైన ఆత్మస్వరూపంగాఉంటుంది. పరమాత్మను చేరుకుంటుంది. దానికి మించినపురుషార్థము లేదు.

ఓ రాజా! నీవు కూడా ఈ ప్రాపంచిక విషయముల యందు ఆసక్తిని వదిలి పెట్టి జ్ఞాన విజ్ఞాన సంపన్నుడవై నన్ను చేరుకో."అని సంకర్షణుడు చిత్రకేతు మహారాజుకు ఆత్మతత్త్వమును బోధించాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ విధంగా చిత్రకేతు మహారాజుకు
ఆత్మ తత్త్వమును బోధించిన తరువాత సంకర్షణుడు
అదృశ్యమయ్యాడు.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్తు మహారాజుకు భాగవత
కథను చెప్పాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పదునారవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదునేడవ అధ్యాయము.

శుక మ హర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను ఇలా
చెప్పసాగాడు.

“అనంతుడు అంతర్ధానం అయిన తరువాత చిత్రకేతువు
మరలా గగన విహారము చేయసాగాడు. ఆ ప్రకారంగా చిత్రకేతువు
లక్షల కొలదీ సంవత్సరాలు ఆకాశయానం చేస్తున్నాడు. అలా చేస్తూ
ఉండగా ఒకరోజు చిత్రకేతువు తన విమానము మీద కైలాస పర్వతము
మీదుగా వెళుతున్నాడు. ఆ సమయంలో శివుడు నిండు సభలో
కూర్చుని ఉన్నాడు. ఆయన ఒడిలో పార్వతీ దేవి కూర్చుని ఉంది. శివుడు
పార్వతీ దేవి నడుము చుట్టు చేయి వేసి ఆమెను తన కేసి
హత్తుకున్నట్టు కూర్చుని ఉన్నాడు.

ఆ సభలో సిద్ధులు, చారణులు, మునులు ఉన్నారు. అందరూ శాస్త్ర చర్చలలో మునిగి ఉన్నారు. శివుని ఒడిలో ఆయన తొడ మీద కూర్చుని ఉన్న పార్వతీ దేవిని చూచి చిత్రకేతువు ఆమెకు వినపడేటట్టుగా పెద్దగా నవ్వి ఇలా అన్నాడు.

“ఈ శివుడు లోకానికంతటికీ గురువు. మానవులలో ఉత్తముడు. కాని నిండు సభలో తన భార్యను కౌగలించుకొని కూర్చుని ఉన్నాడు. ఇది చాలా ఆశ్చర్యముగా ఉంది. ఈ శివుడు మహాతపస్సు చేసాడు. జితేంద్రియుడు. బ్రహ్మ జ్ఞానము కలవాడు. అటువంటి వాడు ఈ ప్రకారం సిగ్గు లేకుండా పది మందిలో తన భార్యను కౌగలించుకుంటాడా! ఈ మాదిరి సాధారణ మానవులు కూడా ప్రవర్తించరే! ఈ శివుడు ఇలా ఎందుకు చేస్తున్నాడు. మానవులలో తక్కువ కులము వారు కూడా తన భార్యభర్తల సంబంధము రహస్యంగా ఉంచుకుంటారు కదా! కానీ ఈ శివుడు మహాతపస్వి అయి ఉండి కూడా నిండు సభలో తన భార్యను తొడమీద కూర్చుండబెట్టుకొని ఆమెను హత్తుకొని కూర్చున్నాడు. ఇతరులకు చెప్పవలసిన వారే ఇలా చేస్తే ఇంక సాధారణ మానవుల మాటేమిటి!” అని అన్నాడు చిత్రకేతువు.

ఈ మాటలు శివుని చెవిని పడ్డాయి. కాని ఆయన ఏమీ అనలేదు. చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాడు. మహాశివుడే విని ఊరుకుంటే మనదేం పోయిందని సభలో ఉన్న వారు కూడా ఏమీ మాట్లాడలేదు. కానీ పార్వతీ దేవి ఊరుకోలేక పోయింది. ఆమెకు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. చిత్రకేతును చూచి ఇలా పలికింది.

“ఓహూ వీరేనా చిత్రకేతు మహారాజు. మా బోటి సిగ్గు ఎగ్గు
లేని వారిని దండించడానికి వచ్చారా! వీరేనా మాకు ప్రభువులు.
సాక్షాత్తు బ్రహ్మ, భృగువు, నారదుడు మొదలగు మునులు,
సనత్కుమారులు, మనువులు, కపిలుడు వీరందరికీ ధర్మము
తెలియదు అనుకుంటాను. లేకపోతే సిగ్గులేని శివుడిని ఎందుకు
సేవిస్తారు? వీరందరికీ ధర్మం తెలియకపోబట్టి, ధర్మవిరుద్ధంగా
ప్రవర్తిస్తున్న శివుడిని ఏమి అనలేకపోతున్నారు. ఈ చిత్రకేతు మహారాజు
గారి దృష్టిలో బ్రహ్మ, నారదుడు, భృగు మొదలగు వారు అజ్ఞానులు.
అందుకే వారంతా పరమ శివుని సేవిస్తున్నారు. ఆ శివుడినే ఈ
చిత్రకేతు ఆక్షేపిస్తున్నాడు. కాబట్టి ఈ చిత్రకేతు దండింపతగినవాడు. ఈ
చిత్రకేతుకు తాను విద్యాధరత్వమును పొందాననీ, తనకు
విష్ణుపాదముల దగ్గర శాశ్వత స్థానము ఉందనీ గర్వము. ఆ గర్వము
నశించాలి. ఇతడు ఎంతమాత్రమూ విష్ణుపాదములను సేవించడానికి
అర్హుడు కాడు.

ఓ దుర్మార్గుడా! చిత్రకేతూ! నీవు చేసిన తప్పుకు ఇదే
నాశాపము. నీవు రాక్షస కులములో జన్మించు. నీ తప్పుకు ఇదే సరి
అయిన శిక్ష. ఇంక ఎప్పుడూ దైవదూషణ, సాధు దూషణ చెయ్యకు.”
అని చిత్రకేతును శపించింది పార్వతి.

పార్వతి దేవి వలన శపించబడ్డ చిత్రకేతు మౌనంగా తన
విమానం దిగాడు. పార్వతి పరమేశ్వరుల ముందు నిలబడ్డాడు. పార్వతి
దేవితో ఇలా అన్నాడు.

“అంబికా! నీవు నాకు ప్రసాదించిన శాపమును చేతులు జోడించి స్వీకరిస్తున్నాను. ఈ శాపము నేను నా పూర్వజన్మలో చేసిన నా కర్మల ఫలము అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే పూర్వజన్మలో చేసిన కర్మల ఫలములు కొన్ని సుఖాన్ని కలుగజేస్తాయి. కొన్ని దుఃఖాన్ని కలుగజేస్తాయి. అవిద్యతో అలమటించే జీవుడు ఈ జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతూ సుఖ,దుఃఖాలను అనుభవిస్తూ ఉంటాడు. అందుకని ఈ జన్మలో సంభవించిన సుఖదుఃఖములకు ఎవరూ బాధ్యులు కారు. ఎవరు చేసిన కర్మలకు వారే బాధ్యులు. కానీ ఈ జ్ఞానము లేని మానవులు, తమకు సంభవించే సుఖదుఃఖములకు ఇతరులను బాధ్యులను చేస్తుంటారు.

నిజానికి ఈ సంసారమే మాయ. మాయా మయమైన ఈ సంసారంలో ఏది శాపము? ఏది అనుగ్రహము? ఏది స్వర్గము? ఏది నరకము? ఏది సుఖము? ఏది దుఃఖము? ఏదీ నిజం కాదు. అంతా మాయ. ఆ పరమాత్మ ఒక్కడే తన మాయతో సృష్టి స్థితి లయములను చేస్తున్నాడు. కాని మానవులు తమ అవిద్యతో ఈ బంధనములను, సత్త్వగుణములో సుఖములను, రజోగుణములో దుఃఖములను కల్పించుకుంటున్నారు. దీనికి ఆ పరమాత్మకు ఏ సంబంధమూ లేదు. ఆయనకు ఒకరు ప్రియుడు, మరొకరు శత్రువు అనే భేదము లేదు. పరమాత్మ దృష్టిలో అందరూ సమానులే.

ఆ పరమాత్మకు ఎటువంటి గుణములు అంటక పోయిననూ. తన మాయాశక్తితో పుణ్య కర్మలను, పాప కర్మలను సృష్టించి, వాటిని చేసినందుకు మానవులకు సుఖ,దుఃఖములను,

పుణ్య పాపములను ప్రసాదిస్తున్నాడు. ఇదంతా ఆ పరమాత్మ మాయ కానీ వేరు కాదు. ఆ కారణం చేత, నా మీద అకారణంగా కోపగించిన ఓ పార్వతీ దేవీ! నీవు ఇచ్చిన శాపమునకు నాకు ఎటువంటి చింతలేదు. సంతోషంతో స్వీకరిస్తున్నాను. నా శాపమును తిరిగి తీసుకోమని కానీ, శాప విముక్తిని ప్రసాదించమని కానీ నిన్ను కోరను. ఒకవేళ నేను అన్నమాటలు నీకు తప్పుగా తోస్తే నన్ను క్షమించు.” అని పలికిన చిత్రకేతు తన విమానము ఎక్కి వెళ్లిపోయాడు.

తాను అంతటి భయంకరమైన శాపము ఇచ్చినా కొంచెం కూడా చలించకుండా వెళ్లిపోయిన చిత్రకేతును చూచి పార్వతీదేవి ఆశ్చర్యపోయింది. ఆశ్చర్యపోతున్న పార్వతిని చూచి పరమ శివుడు చిరునవ్వుతో ఇలా అన్నాడు.

“దేవీ! అతడు ఎవరనుకున్నావు? ఆ వాసుదేవుని అనుగ్రహమును పొందిన వాడు. అటువంటి వారు దేనికీ భయపడరు. వారికి భయమనేది తెలియదు. ఎందుకంటే శ్రీహరి భక్తులకు ఈ విషయ వాంఛల మీద కోరికలు ఉండవు. వారు స్వర్గమును, నరకమును, ముక్తిని, సమానంగా భావిస్తారు. ఆ వాసుదేవుని మాయ వలననే ఈసంసార బంధములు, సుఖదుఃఖములు, జనన మరణములు, శాపములు, అనుగ్రహములు కలుగుతున్నాయి. తాడును చూచి పాము అని ఎలా భ్రమపడి, భయపడతారో, ఇవన్నీ భ్రాంతులనీ శ్రీహరి భక్తులకు తెలుసు. అందుకే వారికి వీటిని చూచి ఎలాంటి భయము కలుగదు.

శ్రీహరి భక్తులకు, జ్ఞానము వైరాగ్యము సమృద్ధిగా కలవారికీ, ఈ లోకములో కోరగదగినది అంటూ ఏదీ లేదు. ఎప్పుడు ఏది లభిస్తే దానిని అనుభవించడమే వారి కర్తవ్యము.

ఓ దేవీ! నేను, బ్రహ్మ, నారదుడు, దేవేంద్రుడు, మునులు, దేవతలు, ఎవరు కూడా ఆ శ్రీహరి మాయను అర్థం చేసుకోలేరు. అందుకని మాకు మేమే స్వతంత్రులము అని అనుకుంటూ ఉంటాము. మేమంతా ఆ పరమాత్మ అంశలమే అని ఒక్కొక్కసారి మేమే మరిచిపోయి స్వతంత్రంగా ప్రవర్తిస్తుంటాము.

దేవీ! శ్రీహరికి ఇష్టమైనవారు, ఇష్టం లేని వారు అంటూ ఎవరూ లేరు. ఈ చరాచర జగత్తు అంతా ఆ శ్రీహరితో నిండి ఉంది. ఆయన లేని ప్రదేశము అంటూ లేదు. అందుకే ఆయన అందరినీ ప్రియంగా దయతో చూస్తాడు. శుభాలు కలుగజేస్తాడు. ఈ చిత్రకేతు కూడా శ్రీహరి పాదసేవకుడు. ఈయనకు రాగద్వేషములు లేవు. అందరినీ సమంగా చూస్తాడు. ఈయన మాదిరే నేనుకూడా ఆ శ్రీహరికి ప్రియుడను. కాబట్టి చిత్రకేతు ప్రవర్తన చూచి ఆశ్చర్యపడవలసిన అవసరం లేదు.” అని శంకరుడు పార్వతీదేవితో అన్నాడు.

తన భర్త మాటలు విన్న పార్వతీదేవి తన ఆశ్చర్యమును విడిచిపెట్టి స్వస్థత పొందింది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నీకో విషయం తెలుసా! చిత్రకేతు
తలచుకుంటే పార్వతీదేవికి ప్రతిశాపం ఇవ్వగల సమర్థుడు. కానీ ఆమె
శాపమును శిరసావహించాడు. అదే శ్రీహరి భక్తులకు ఉన్న వినయము
విధేయత.

ఆ ప్రకారంగా పార్వతీ దేవి చేత శపించబడిన చిత్రకేతువు
వృతుడుగా జన్మించాడు. తరువాత వృత్తాంతము నీకు తెలిసినదేకదా!
నీవు కోరినట్టు వృత్తుని పూర్వజన్మ వృత్తాంతమును నీకు సవిస్తరంగా
చెప్పాను. ఈ చిత్రకేతు గురించిన కథను విన్న వారు సంసార
బంధనముల నుండి, సకల పాపముల నుండి విముక్తులవుతారు.”
అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను
వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పదునేడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పదునెనిమిదవ అధ్యాయము.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! అదితికి 12 మంది కుమారులు
జన్మించారు అని చెప్పాను కదా! అందులో ఐదవ వాడి పేరు సవిత.
అతని భార్య పేరు పృశ్ని. ఆమెకు ముగ్గురు కుమార్తెలు కలిగారు. వారి

పేర్లు సావిత్రి, వ్యాహృతి, త్రయి. ఆమెకు అగ్నిహోత్రము, పశుయాగము, సోమయాగము, చాతుర్వ్యాసృ యాగము, పంచమహాయజ్ఞములు అనే కుమారులు కలిగారు.

అదితి ఆరవ కుమారుని పేరు భగుడు. అతని భార్య పేరు సిద్ధి. ఆమెకు మహిముడు, విభుడు, ప్రభువు అనే ముగ్గురు కుమారులు, అతిసుశీల అనే కుమార్తె కలిగారు. అదితి ఏడవ కుమారుడు అయిన ధాత అనే ఆదిత్యుని భార్యపేరు క్రియ. (అదితి కుమారులను ఆదిత్యులు అంటారు. అదితికి 12 మంది కుమారులు. వారినే ద్వాదశాదిత్యులు అని అంటారు. వారి వంశక్రమము మనము చెప్పుకుంటున్నాము.) వారికి పురీషాఖ్యులు అనబడే ఐదు అగ్నులు పుట్టారు. అదితి తొమ్మిదవ పుత్రుని పేరు వరుణుడు. ఆయన భార్య పేరు చర్షణి. వారి కుమారుడే భృగువు (భృగువుమరలా జన్మించాడు.) ఈ వరుణుని కుమారుడే రామాయణ కర్త అయిన వాల్మీకి.

మిత్రుడు, వరుణుడు అనే ఆదిత్యులకు అగస్త్యుడు, వశిష్ఠుడు అనే మహామునులు జన్మించారు. వీరి పుట్టుక విచిత్రమయినది. మిత్రుడు అనే వాడికి ఊర్వశి అనే అష్టరసను చూడగానే రేతస్సు పతనమయింది. మిత్రుడు, వరుణుడు ఆ రేతస్సును ఒక కుండలో ఉంచి కాపాడారు. ఆ కుండలో నుండి ఇరువురు కుమారులు జన్మించారు. వారే అగస్త్యుడు, వశిష్ఠుడు.

అదితి పదవ కుమారుడు మిత్రుడు అనే ఆదిత్యునకు ఆయన భార్య అయిన రేవతి వలన ఉత్తర్గుడు, అరిష్టుడు, పిష్టలుడు

అనే ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు.

అదితి పదకొండవ కుమారుని పేరు ఇంద్రుడు. అతడు దేవతలకు అధిపతి. ఇంద్రుని భార్య పేరు పౌలోమి. వారికి జయంతుడు, ఋషభుడు, మీథుషుడు అనే కుమారులు కలిగారు.

అదితి ఆఖరు కుమారుడే వామనుడు. ఆయనను త్రివిక్రముడు, ఉరుక్రముడు అని కూడా అంటారు. ఈ ఉరుక్రముని భార్య పేరు కీర్తి. వారికి బృహచ్చోకుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పటి వరకు అదితికి జన్మించిన 12 మంది కుమారుల వంశక్రమము గురించి చెప్పాను. ఇప్పుడు కశ్యపుని రెండవ భార్య దితి సంతానము గురించి వివరిస్తాను.

దితి కుమారులను దైత్యులు అని అంటారు. ఆ దైత్యులలోనే ప్రహ్లాదుడు, బలి జన్మించారు. దితి మొదటి కుమారుడు హిరణ్యకశిపుడు. రెండవ వాడు హిరణ్యాక్షుడు. హిరణ్యకశిపుని భార్యపేరు కయాధు (కాని పోతన గారి భాగవతములో హిరణ్యకశిపుని భార్య పేరు వీలావతి అని చెప్పబడింది.)

హిరణ్య కశిపునకు సంహ్లాదుడు, అను హ్లాదుడు, హ్లాదుడు, ప్రహ్లాదుడు, అనే నలుగురు కుమారులు కలిగారు. హిరణ్య కశిపుని కుమార్తెపేరు సింహిక. ఈ సింహిక భర్త పేరు విప్రచిత్తు అనే దానవుడు. వీరి కుమారుడే రాహువు. ఈ రాహువు తలను విష్ణువు తన చక్రముతో

ఖండించాడు.

సంహ్లాదుని భార్య పేరు కృతి. వీరి కుమారుని పేరు పంచజనుడు. అనుహ్లాదుని భార్యపేరు సూర్య. వారికి బాష్కలుడు, మహిషుడు అనే కుమారులు కలిగారు. ప్రహ్లాదుని కుమారుని పేరు విరోచనుడు. ఆ విరోచనుని కుమారుడే బలిచక్రవర్తి.

బలి చక్రవర్తి భార్య పేరు అశన. వారికి నూరుమంది కుమారులు జన్మించారు. వారిలో బాణుడు పెద్దవాడు. ఈ బాణుడు శివుని ఆరాధించాడు. అతని భక్తికి మెచ్చి శివుడు బాణుని పురమునకు పాలకుడుగా ఉన్నాడు అని అంటారు.

తరువాత దితికి 49 మంది కుమారులు కలిగారు. వారి పేరు మరుత్తులు. వారికి సంతానము లేదు. దేవేంద్రుడు వారికి అమరత్వమును ప్రసాదించాడు.” అని అదితి, దితి వంశముల గురించి వివరించాడు శుకమహర్షి.

ఇప్పుడు పరీక్షిత్తుకు ఒక సందేహము కలిగింది. “ఓ మహర్షీ! దితికుమారులు దైత్యులు అంటే రాక్షస భావాలు కలవాళ్లు కదా. వారికి ఇంద్రుడు అమరత్వమును ఎలా ప్రసాదించాడు. వారు ఏమి మంచి పనులుచేసారని వారిని దేవతలుగా గుర్తించారు. వివరించండి.” అని అడిగాడు పరీక్షిత్తు. శుకమహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇంద్రుడు కోరగా, ఇంద్రునికి సాయం చెయ్యడానికి విష్ణువు, దితి కుమారులైన హిరణ్యాక్ష, హిరణ్య కశిపులను సంహరించాడు. దితి పుత్రశోకమును భరించలేక పోయింది. తన కుమారుల చావుకు కారణమైన ఇంద్రుడిని చంపాలని నిశ్చయించుకుంది. ఇంద్రుడు మరణిస్తే కానీ తనకు కంటి నిండా నిద్రరాదు అని అనుకుంది.

ఇంద్రుని చంపడం ఎలాగా అన్నదే సమస్య. ఇంద్రుడు తన కుమారులను చంపించాడు కాబట్టి, తాను కూడా ఒక కుమారుని కని, వాడితోనే ఇంద్రుని చంపించాలి అని అనుకుంది. తన భర్త దయతోనే ఇది సాధ్యం కావాలి. అందుకని దితి తన భర్త కశ్యపుని అనుదినము సేవించసాగింది. ఆయన అడగకుండానే అన్ని సమకూర్చసాగింది. దితి తన భర్త కశ్యపునకు శుశ్రూషలు చేస్తూ, ఆయన పట్ల అనురాగం చూపిస్తూ, నమ్రతగా, పరమ భక్తితో ఆయననే సేవించసాగింది. అదితి చేస్తున్న సేవలకు కశ్యపుడు సంతోషించాడు. ఆమె మనసులోని ఆంతర్యమును గ్రహించలేకపోయాడు కశ్యపుడు. ఆమె కోరిన వరం ఇవ్వాలని అనుకున్నాడు.

ఒక్క కశ్యపుడే కాదు ఈ లోకంలో అందరూ భార్యవిధేయులే కదా! సృష్టి మొదట్లో బ్రహ్మ మగవాడిని సృష్టించాడు. ఆయనకు తోడుగా స్త్రీని, అర్ధభాగంగా, సృష్టించాడు. ఈ స్త్రీల చేతనే పురుషుల మనస్సులను హరింపచేసాడు. ఇప్పుడుకూడా కశ్యపుడు తన భార్య దితి సేవలకు మోహితుడయ్యాడు. ఆమె కోరిన వరం ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డాడు.

“ఓ సుందరీ! నేను నీ సేవలకు ప్రసన్నుడను అయ్యాను. నీకు ఏం వరం కావాలోకోరుకో ఇస్తాను. భార్య సేవలతో భర్త సంతోషిస్తే ఆ భార్య ఏం కోరుకుంటే అది ఇస్తాడు. స్త్రీకి పతియే ప్రత్యక్ష దైవం. ప్రతి భార్యకు తన భర్త దైవంతో సమానము. సాక్షాత్తు శ్రీహరి తన భర్త రూపంలో ఉన్నాడని ప్రతి భార్య అనుకుంటుంది. వివేకము కల ప్రతీ స్త్రీ తన భర్తను దైవంగా భావించి ఆయనను పూజిస్తుంది. నీవుకూడా నన్ను ఆ పరమాత్మ స్వరూపుడుగా పూజించావు. అందుకని నీవు ఏం కోరితే అది ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.” అని అన్నాడు.

వెంటనే దితి “స్వామీ! నాకు ఇంద్రుని చంపేవాడు కొడుకుగా పుట్టే వరాన్ని ప్రసాదించండి.” అని అడిగింది.

ఆ మాట విన్న కశ్యపుడు హతాశుడయ్యాడు. ఇంద్రుడు అదితి కుమారుడు అంటే తన కుమారుడు. తన కుమారుని చంపే వరం తాను ఇవ్వాలా! ముందు వెనకా ఆలోచించకుండా దితికి మాట ఇచ్చినందుకు కశ్యపుడు చింతించాడు. భర్త ఆలోచనలను పసికట్టింది దితి.

“నాథా! ఆలోచించకండి. నా కుమారులైన హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశిపులను ఇంద్రుడు చంపించాడు. నా కుమారులు చనిపోయారు. అందుకని ఇంద్రుని చంపే కుమారుడు నాకు కావాలి. నాకు ఆ వరం ఇవ్వండి.” అని అడిగింది.

ఇప్పుడు కళ్ళప్పుడు సంబిద్ధంలో పడ్డాడు. “ఇంద్రుని చంపే కుమారుడిని దితికి ప్రసాదించి, అధర్మం ఆచరించాలా! లేక ఆమె కోరికను కాదని ఇచ్చిన మాటను తప్పాలా! స్త్రీ వ్యూహంలో పడి ఆమె ఏమి కోరుకుంటుందో తెలియకుండా వరం ఇవ్వడం నేను చేసిన పొరపాటు. ఈ పొరపాటుకు నాకు నరకం తప్పదు. ఇందులో నా భార్య దితి తప్పు మాత్రము ఏముంది. తన స్వార్థం తానుచూచుకుంది. ఇంద్రియ నిగ్రహం లేకుండా ఆమె సేవలకు మెచ్చి, ఆమె ఆంతర్యం తెలుసుకోకుండా వరం ఇవ్వడం నా తప్పు.

స్త్రీలు పైకి చాలా అమాయకంగా కనపడతారు. వారి ముఖాలు ఎప్పుడూ పద్మముల మాదిరి వికసించి ఉంటాయి. వారి మాటలు చెవులకు ఇంపుగా ఉంటాయి. కాని వారి మనసులో ఆలోచనలు మాత్రము ఖడ్గముల వలె చాలా వాడిగా, పదునుగా, తీక్షణంగా ఉంటాయి. తమ కోరికలు తీర్చుకోడానికి స్త్రీలు పైకి చాలా ప్రేమ ఉన్నట్టు అభినయిస్తారు. లోపల మాత్రము వారికి ఎటువంటి ప్రేమ ఉండదు. ఇంకా చెప్పాలంటే, స్త్రీలు వారిస్వార్థం కోసరం తన భర్తను, సంతానాన్ని, తోడబుట్టినవారిని కూడా చంపడానికి వెనుదీయరు. తాను స్వయంగా చేయకపోయినా, ఇతరుల చేత చేయిస్తారు. ఇది సత్యము.

(ఇటువంటి సంఘటనలు నేటి సమాజంలో అనుదినం జరుగుతున్నట్టు మనకు మీడియా ద్వారా తెలుస్తూనే ఉన్నాయి కదా! నాటి కళ్ళప్పుని మాటలు అక్కడక్కడా నిజం అవుతున్నాయి.)

ఇంక నా సంగతికి వస్తే నేను దితికి వరం ఇచ్చాను. అది అసత్యం కాకూడదు. అలా అని చెప్పి ఇంద్రుడు చావకూడదు. మధ్యేమార్గంగా ఏదో ఒకటి ఆలోచించాలి.” అని అనుకున్నాడు కశ్యపుడు. ఈ ప్రకారం ఆలోచించిన కశ్యపుడు దితిని చూచి ఇలా అన్నాడు.

“భార్యామణీ! నేను నీకు ఒక వ్రతమును ఉపదేశిస్తాను. దానిని నీవు నిష్ఠతో ఆచరించాలి. తరువాత నీకు ఇంద్రుని చంపే కుమారుడు పుడతాడు. కానీ ఆ వ్రత నిష్ఠలో ఏ మాత్రం లోపం జరిగినా, ఆ పుట్టే కుమారుడు ఇంద్రునికి స్నేహితుడు అవుతాడు.” అని అన్నాడు. వెంటనే దితి ఇలా అంది.

“నాథా! ఆ వ్రతమును వెంటనే ఉపదేశించండి. అది ఎంతటి కఠిన నియమములు కలిగి అయినా నేను దానిని ఆచరిస్తాను. ఇంద్రుని చంపే కుమారుని కంటాను. నా పంతం నెరవేర్చుకుంటాను.” అని పలికింది.

అప్పుడు కశ్యపుడు వ్రతనియమములు ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు. “ఈ వ్రతము చేసేసమయములో జీవ హింస చేయకూడదు. ఎవరినీ తిట్టకూడదు. అబద్ధం చెప్పకూడదు. గోళ్లు గిల్లుకోకూడదు. తల వెంట్రుకలు కత్తిరించరాదు. ఎముకలు మొదలగు వాటిని తాకకూడదు. నీటిలో దిగి స్నానం చేయకూడదు. ఎవరి మీదా కోపం తెచ్చుకోకూడదు. చెడ్డవారితో మాట్లాడకూడదు. ఉతికిన వస్త్రములు మాత్రమే ధరించాలి. ఇతరులు ధరించిన వస్తువులను,

వస్త్రములను ధరించకూడదు. ఒకరు తిన్న ఎంగిలి తినకూడదు. క్షుద్రదేవతలకు నివేదన చేసిన పదార్థములను తినకూడదు. మాంసాహారము తినకూడదు. రజస్వలను చూడకూడదు. ఆమె చూచిన పదార్థములను తినకూడదు. దోసిలితో తీసుకొని నీరు త్రాగకూడదు. సాయంత్రం సమయంలో జుట్టు విరబోసుకొని తిరగకూడదు. బయట తిరుగునప్పుడు శరీరమును పూర్తిగా కప్పుకోవాలి. బయట నుండి వచ్చినపుడు పాదములు, చేతులు శుభ్రంగా కడుగుకోవాలి. కాళ్లు కడుగుకొన్న తరువాత కాళ్లు తుడుచుకోకుండా నిద్రపోకూడదు. ఉత్తర దిక్కుగా కానీ, పడమర దిక్కుగా కానీ తల పెట్టి నిద్రించకూడదు. ఒంటి మీద బట్ట లేకుండా నగ్నంగా నిద్రపోకూడదు. సూర్యోదయము, సూర్య అస్తమయ సమయములలో నిద్రపోకూడదు.

దేవుడికి పూజ చేసేటప్పుడు ఉతికిన తెల్లటి బట్టలు ధరించాలి. భోజనము చేసి దేవుడికి పూజచేయకూడదు. ప్రతిరోజూ గోవులను, బ్రాహ్మణులను, లక్ష్మీదేవిని, విష్ణుమూర్తిని పూజించాలి. విష్ణువును, లక్ష్మిని పూజించిన తరువాత, తన భర్తను భక్తితో పూజించాలి. తన భర్త తన కడుపులో పెరుగుతున్నట్టు భావించి పూజించాలి. ఈ నియమ నిష్ఠలతో నీవు ఒకసంవత్సరము పాటు వ్రతము ఆచరిస్తే నీకు ఇంద్రుని చంపే కుమారుడు పుడతాడు. పైన చెప్పబడిన నియమములు తప్పిన ఆ పుట్టే వాడు ఇంద్రుడికి స్నేహితుడు అవుతాడు.” అని అన్నాడు కశ్యపుడు.

దితి ఈ నియమాలు అన్నీ ఆచరిస్తాను అని అంగీకరించింది. వ్రత దీక్షను తీసుకుంది. దితిగర్భం ధరించింది. నియమ నిష్ఠలతో వ్రతమును చేయసాగింది. ఈ విషయము ఇంద్రుడికి తెలిసింది. తన పినతల్లి దితి వ్రతం పూర్తి అయితే తనకు చావు తప్పదు అనుకున్నాడు ఇంద్రుడు. ఎలాగైనా దితి వ్రతదీక్షను భగ్నం చేయాలని అనుకున్నాడు.

ఇంద్రుడు వెంటనే తన పినతల్లి దితి వద్దకు వచ్చాడు. దితి మనసులో ఏ దుర్బుద్ధి లేదు. ఇంద్రుడూ తన కుమారుడే అనుకుంది. ఇంద్రుడిని తన ఇంటికి ఆహ్వానించింది. ఇంద్రుడు దితి ఆశ్రమములో ఉండి ఆమెకు సేవలు చేయసాగాడు. దితి వ్రతమును ఎలా భగ్నం చేయాలా అని అనుక్షణం ఆలోచిస్తున్నాడు ఇంద్రుడు. పైకి మాత్రము పినతల్లి మీద ప్రేమ నటిస్తున్నాడు. ఆమెకు రోజూ అడవి నుండి పుష్పములు, ఫలములు, కందమూలములు, సమిధలు, దర్బలు, తులసీ దళములు, మారేడు దళములు, నదిలో ఉన్న మట్టి, నదీజలములు తెచ్చి ఇస్తున్నాడు. వేటకాడు తాను వేటాడ వలసిన మృగమును మోసం చేసే విధంగా, ఇంద్రుడు లోలోపల కుటిల భావంతో కూడి కూడా పైకి ప్రేమ నటిస్తూ దితిని మోసం చేస్తున్నాడు.

ఎన్ని రోజులు గడిచినా ఇంద్రుడు దితిలో ఏ లోపమూ కనిపెట్టలేకపోయాడు. వ్రతం పూర్తి కావస్తూ ఉంది కానీ, దితి చాలా పట్టుదలగా వ్రతమును నియమనిష్ఠలతో పాటిస్తూ ఉంది. ఇంద్రుడికి కంగారు ఎక్కువ అయింది. ఇంతలో ఒక రోజు దితి ఏమరుపాటున కాళ్లు కడుక్కొని, వాటిని తుడుచుకోకుండా పడుకుంది. అప్పుడే

సూర్యుడు అస్తమించాడు. అది గమనించలేదు దితి. ఇంద్రుడు ఇది గ్రహించాడు. దితి వ్రతదీక్ష భగ్నం అయింది అనుకున్నాడు. సూక్ష్మరూపం ధరించాడు. దితి గర్భంలోకి ప్రవేశించాడు. దితి గర్భంలో పెరుగుతున్న పిండాన్ని తన వజ్రాయుధంతో ఏడు ముక్కలుగా నరికాడు. మరలా ఆ ఏడు ముక్కలను ఒక్కొక్కదానిని ఏడుగా నరికాడు. దితిగర్భంలో ఉన్న పిండము 49 ముక్కలుగా నరికాడు.

ఆ 49 పిండములు చేతులు జోడించి ఇంద్రుని ఇలా ప్రార్థించాయి. “మమ్ములను ఇలా ఎందుకు హింసిస్తున్నావు. మేము నీకు సోదరులము కదా! మేము నీకు ఏమి అపకారం చేసామని మమ్ములను ఇలా 49 ముక్కలుగా నరికావు.” అని అడిగారు.

“అయితే మీరు నాకు సోదరులుగా నా మీద ప్రేమతో ఉంటారా” అని అడిగాడు ఇంద్రుడు.

“మేము మరుత్తులము. నీ మీద ప్రేమతో ఉంటాము. నీకు ఏ అపకారము తలపెట్టము. మానుండి నీకు ఎలాంటి భయం లేదు.” అని అన్నారు.

తరువాత 49 మంది మరుత్తులు, వారి వెంట ఇంద్రుడు ఒకరి వెంట ఒకరు దితి గర్భము నుండి బయటకు వచ్చారు. ఇంతలో దితికి మెలుకువ వచ్చింది. తన ఎదుట 49మంది మరుత్తులు, చేతులు కట్టుకొని ఇంద్రుడు నిలబడి ఉన్నారు. ఇంద్రుని చూచి దితి ఇలా అంది.

“ఇంద్రా! నీకు నా కుమారుడి మరణానికి కారణమయ్యావు. నిన్ను చంపే కుమారుడు కావాలని ఈ వ్రతం చేసాను. నేను కోరింది ఒక కుమారుడిని. కాని నా ముందు 49 మంది కుమారులు నిలబడి ఉన్నారు. ఇది ఎలా జరిగింది? ఇంద్రా! జరిగింది జరిగినట్టు చెప్పు. అసత్యమాడవద్దు.” అని నిలదీసింది దితి.

అప్పుడు ఇంద్రుడు దితితో ఇలా అన్నాడు. “అమ్మా! నీకు పుట్టబోయే కుమారుడు నన్ను చంపుతాడని తెలిసింది. నాలో స్వార్థం పెరిగింది. నేను ధర్మం తప్పాను. నీవు వ్రతం చేస్తున్నావని తెలిసీ నీ వ్రతాన్ని భగ్నం చేయడానికి నీ వద్దకు వచ్చాను. నీవు ఈ రోజు వ్రతనియమమును తప్పావు. ఆ దోషం ఆధారంగా నేను నీ గర్భంలో ప్రవేశించి, నీ గర్భంలో పెరుగుతున్న నా మరణ కారకుడైన పిండమును 49 ఖండములుగా నరికాను. కాని నీ వ్రత దీక్ష మహిమ వలన వీరు ఎవ్వరూ మరణించలేదు. ఇది చూచి నేను ఆశ్చర్యపోయాను. ఇది ఆ శ్రీహరి మహిమ తప్ప వేరు కాదు. ఆ శ్రీహరి నన్ను కాపాడాడు. నీ కుమారులు మరణించకుండా రక్షించాడు. అమ్మా! ఈ విషయంలో నేను చాలా మూర్ఖంగా ప్రవర్తించాను. నన్ను క్షమించు.” అని దితి కాళ్ళమీద పడ్డాడు ఇంద్రుడు.

ఉన్నది ఉన్నట్టు చెప్పి క్షమాపణ కోరిన ఇంద్రుని క్షమించింది దితి. మరుత్తులు తనకు సోదరులు కాబట్టి వారిలో ఉన్న దైత్య భావమును పోగొట్టి వారికి అమరత్వమును ఇచ్చాడు ఇంద్రుడు. అప్పటి నుండి మరుత్తులు దేవతా గణములలో చేరిపోయారు. స్వర్గలోకములో నివసిస్తున్నారు.

ఓపరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా ఇందుడు తన
మరణాన్ని తప్పించుకున్నాడు. మరుత్తులకు అమరత్వమును
ప్రసాదించాడు.” అని శుకమహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు
భాగవతకథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము పదునెనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

శ్రీమద్భాగవతము
షష్ఠస్కంధము
పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము.

పరీక్షిత్ మహారాజు శుక మహర్షిని పుంసవన వ్రతము
ఎలా చెయ్యాలి ఎటువంటి నియమములు ఆచరించాలి చెప్పమని
అడిగాడు. శుక మహర్షి ఇలా చెప్పసాగాడు.

“ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఈ పుంసవన వ్రతమును
మార్గశిర శుక్ల పాడ్యమి నాడు మొదలుపెట్టాలి. ఒక సంవత్సరముపాటు
చెయ్యాలి. ఈ సంవత్సరము పాటు ఈ క్రింది నియమములు
పాటించాలి.

ఈ వ్రతమునకు ముందు ప్రతి స్త్రీ ఈ వ్రతం చేయడానికి
తన భర్త అనుమతి తీసుకోవాలి. వ్రతము చేయడానికి ఈ వ్రతము

వలన దితికి పుట్టిన మరుద్గణములను ప్రార్థించాలి. వారి జనన గురించిన కథను చదువుకోవాలి.

కాలకృత్యములను తీర్చుకొని స్నానముచేసి తెల్లని శుభ్రమైన ఉతికిన వస్త్రములు ధరించాలి. బ్రాహ్మణులనురావించి వారిని పురోహితులుగా పెట్టుకోవాలి. ఈ క్రింది శ్లోకములు చదువుతూ విష్ణు మూర్తిని లక్ష్మీదేవిని పూజించాలి.

అలం తే నిరపేక్షాయ పూర్ణకామ నమోస్తుతే
మహావిభూతి పతయే నమః సకల సిద్ధయే॥
యథా త్వం కృపయా భూత్వా తేజసా మహిమౌజసా
జప్త ఈశ గుణైః సర్వైస్తతోసి భగవాన్ ప్రభుః॥
విష్ణుపత్ని మహామాయే మహాపురుష లక్షణే
ప్రీయేథా మే మహాభాగే లోకమాతర్నమోస్తుతే॥
ఓం నమో భగవతే మహాపురుషాయ మహానుభావాయ
మహావిభూతి పతయే సహ మహావిభూతిభిర్బలముపహరామీతి॥

ఈ ప్రకారంగా నిర్మలమైన ఏకాగ్రమైన మనస్సుతో విష్ణుమూర్తిని లక్ష్మీదేవిని ధ్యానించాలి. తరువాత విష్ణుమూర్తిని లక్ష్మీదేవిని షోడషోపచారములతో పూజించాలి అంటే ఆవాహన, పాద్యము, అర్ఘ్యము, ఆసనము, ఆచమనము, స్నానము, వస్త్రము, ఉపవీతము, భూషణము, గంధము, పుష్పము, ధూపము, దీపము, నైవేద్యము, తాంబూలము, నీరాజనము.(ఇవే మనము దేవుడికి చేసే 16 రకములైన ఉపచారములు.) తరువాత స్వామికి నివేదించిన

ఆహుతులను, “ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ మహా విభూతయే
స్వాహా” అనే మంత్రమును జపిస్తూ అగ్నిలో పన్నెండు మార్లు
సమర్పించాలి. ఈ ప్రకారంగా విశ్వమునకు అభిషతులు, శక్తి
స్వరూపులు అయిన లక్ష్మీనారాయణులను పూజిస్తే వారికి సమస్త
సంపదలు కలుగుతాయి

. తరువాత స్వామికి సాష్టాంగ ప్రణామము ఆచరించాలి.
క్రింద చెప్పినమంత్రమును పది మార్లు జపించాలి.

యువాంతు విశ్వస్య విభు జగతః కారణం పరమ్।
ఇయం హి ప్రకృతిం సూక్ష్మా మాయాశక్తి ర్ద్వరత్వయా॥
తస్యా అభీశ్వరః సాక్షాత్త్వమేవ పురుషః పరః।
త్వం సర్వ యజ్ఞ ఇజ్యేయం క్రియేయం ఫలభుగ్భవాన్॥
గుణవ్యక్తిరియం దేవీ వ్యంజకో గుణబుగ్భవాన్।
త్వం హి సర్వ శరీర్కాత్మా శ్రీః వరీరేన్ద్రియాశయాః।
నామరూపే భగవతీ ప్రత్యయస్తమపాశ్రయః॥
యథా యువాం త్రిలోకస్య వరదౌ పరమేష్ఠినౌ।
తథ్మా మ ఉత్తమః శ్లోక సన్తు సత్కా మహాశిషః॥

ఈ ప్రకారంగా లక్ష్మీనారాయణులనుస్తుతించి అప్పటి వరకు
చేసిన పూజలకు సంబంధించిన నిర్కాల్యములను కళ్లకద్దుకొని,
తొలగించి, నివేదనలను తీసి పక్కనపెట్టి, మరలా ఆచమనము చేసి
పునః పూజ చెయ్యాలి. మరలా పైన చెప్పబడిన స్తోత్రములను చెయ్యాలి.

ఇందాక యజ్ఞము చేయగా మిగిలిన ఉపాహారమును వానస చూడాలి. ప్రసాదంగా తీసుకోవాలి. మరలా లక్ష్మీనారాయణులను పూజించాలి. తరువాత ఈ స్త్రీ తన భర్తను కూడా నారాయణ స్వరూపంగా భావించి పూజించాలి.

ఈ వ్రతమును భార్య భర్తలు కలిసి చేయాలి. ఏ కారణం చేతనైనా భార్యకు వ్రతం చేయడానికి ఆటంకం కలిగితే ఆ రోజులలో పూజను భర్త చేయాలి.

ఈ వ్రతము చేసే సమయములో ఎవరి మీద కోపగించుకోకూడదు. బ్రాహ్మణులను, ముత్తయిదువులను పూజించాలి. వారికి తాంబూలములు, దక్షిణలు ఇవ్వాలి. తరువాత లక్ష్మీనారాయణులకు ఉద్వాసన మంత్రము పఠించి ఉద్వాసన చెప్పాలి. తరువాత నైవేద్యము పెట్టిన పదార్థములను భుజించాలి.

ఈ ప్రకారంగా 12 నెలలు ఈ వ్రతము ఆచరించాలి. ఈ వ్రతమును మొదలుపెట్టిన తరువాత వచ్చే కార్తీక మాసము నందు వచ్చే పౌర్ణమి నాడు సమాప్తిచేయాలి. కార్తీక పౌర్ణమి నాడు ఉపవాసము ఉండాలి. లక్ష్మీనారాయణులను అర్చించాలి. తరువాత నేయి, పాలు, అన్నము వీటితో పరమాన్నము తయారు చేయాలి. దానిని 12 భాగములుచేసి అగ్నిలో ఆహుతి ఇవ్వాలి. తరువాత బ్రాహ్మణులకు నమస్కరించి వారి ఆశీర్వాదము తీసుకోవాలి. తరువాత భర్తతో, బంధువులతో కలిసి భోజనము చేయాలి. తరువాత పురోహితుడు ఇచ్చిన యజ్ఞశేషమును (అంటే 12 ఆహుతులు ఇవ్వగా మిగిలిన

పరమాన్నమును) భర్త తన భార్యకు ఇవ్వాలి.

ఈ వ్రతమును సక్రమంగా ఆచరిస్తే స్త్రీలకు సత్సంతానము కలుగుతుంది. ఐశ్వర్యము కలుగుతుంది. జీవితాంతం ముత్యముదువుగా సుఖశాంతులతో జీవిస్తుంది. పెళ్లికాని ఆడ పిల్లలు ఈ వ్రతం చేస్తే వారికి మంచి గుణవంతుడైన భర్త లభిస్తాడు. భర్త, కుమారులు లేని స్త్రీ ఈ వ్రతం చేస్తే ఆమెకు వైకుంఠప్రాప్తికలుగుతుంది. పుట్టిన సంతానము దక్కని స్త్రీ ఈ వ్రతం చేస్తే ఆయుష్షవంతుడైన కుమారుడు కలుగుతాడు. ధనము, సౌభాగ్యము, మంచి రూపము కలుగుతుంది. అన్ని రోగములు నశిస్తాయి. సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులవుతారు. ఈ వ్రత విధానమును చదివినా కూడా వారికి సకల కోరికలునెరవేరుతాయి. ఈ వ్రతమును చేసిన వారి పట్ల లక్ష్మీనారాయణులు ప్రసన్నులవుతారు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఇప్పటిదాకా నీకు పుంసవన వ్రతము ఎలా చెయ్యాలి అని వివరించాను.” అని శుక మహర్షి పరీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను వినిపించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

షష్ఠస్కంధము పంతొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము

షష్ఠస్కంధము సర్వం సంపూర్ణం

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.